

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w roku gospodarczym 2009/10, po bardzo niekorzystnym roku poprzednim wyraźnie poprawiły się, mimo dominacji spadków cen otrzymywanych przez rolników. Zdecydowały o tym przede wszystkim obniżki cen środków produkcji, które nastąpiły po istotnym wzroście tych cen w latach poprzednich. W okresie od lipca 2009 do czerwca 2010 r. ceny skupu podstawowych surowców rolniczych spadły o 1,6% w porównaniu z czerwcem 2009 r. W tym czasie ceny detaliczne środków produkcji obniżono średnio o 2,7%, za sprawą 4,5% obniżki cen nawozów mineralnych. Tym samym skumulowany wskaźnik nożyc cen wzrósł o prawie 10 pkt. proc i przekroczył 101 punktów. Jednakże zmiany cen środków produkcji oraz cen skupu podstawowych surowców rolniczych, jakie dokonały się w całym 4-leciu 2006/07-2009/10 nie były dla rolnictwa korzystne, bowiem środki produkcji nominalnie zdrożały o ponad 28%, podczas gdy ceny skupu o niespełna 25%, a skumulowany wskaźnik nożyc cen dla tego okresu wyniósł niespełna 97 punktów.

Obniżkom cen skupu towarzyszył 1,8% wzrost cen detalicznych żywności, który jednak był mniejszy od ogólnego wskaźnika wzrostu

cen towarów i usług konsumpcyjnych, które podniesiono średnio o 2,1%. Żywność więc realnie staniała nie tylko w porównaniu z artykułami poza żywnościowymi, ale również w porównaniu z wynagrodzeniami, które w analizowanym okresie nominalnie podniesiono w sektorze przedsiębiorstw o 2,2%, a realnie praktycznie nie uległy zmianie. Zahamowanie podwyżek wynagrodzeń osłabia krajowy popyt na żywność. Jednakże znaczący wzrost wynagrodzeń jaki miał miejsce w latach poprzednich doprowadził do tego, że w całym 4-leciu 2006/07-2009/10 podwyżki wynagrodzeń wyprzedziły zarówno inflację, jak i podwyżki cen żywności. Indeks realnych wynagrodzeń w tym czasie wyniósł prawie 111 punktów, przy indeksie realnych cen żywności wynoszącym prawie 105 punktów.

W roku gospodarczym 2009/10 dominowały obniżki cen skupu podstawowych surowców rolniczych, a jedynym produktem sprzedawanym przez rolników, którego ceny zostały podniesione było mleko, którego ceny po wcześniejszym około 15% spadku podniesiono o prawie 19%. W sumie w 4-leciu 2006/07-2009/10 ceny skupu mleka realnie zmalały o 1,5% mimo, że nominalnie podniesiono je o prawie 13%. Silne wahania cen skupu mleka były czynnikiem destabilizującym ten rynek.

Tabela 1. Skumulowane wskaźniki zmian cen skupu (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2009/10*	2008/09	2007/08	2006/07	2006/07 – 2009/10	
					VI 2006=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	102,2	101,6	112,1	109,0	126,9	110,8
Towary i usługi konsumpcyjne	102,1	104,4	104,7	102,6	114,5	100,0
Żywność	101,8	104,7	106,8	105,3	119,9	104,7
Środki produkcji	97,3	105,9	115,3	107,9	128,2	112,0
Nożyce cen koszyka skupu	101,1	91,7	100,4	104,9	97,4	*
Koszyk skupu	98,4	97,1	115,5	113,1	124,8	109,0
w tym Pszenica	92,9	66,9	138,1	138,9	119,2	104,1
Żyto	92,9	55,9	124,2	162,1	104,6	91,3
Jęczmień	88,7	60,1	136,3	143,2	104,2	91,0
Kukurydza	84,5	81,9	130,6	129,1	116,7	101,9
Ziemniaki	96,6	148,4	49,1	159,1	112,0	97,8
Bydło	88,5	117,1	107,0	92,4	102,5	89,5
Trzoda chlewna	78,3	117,4	122,8	98,6	111,3	97,2
Drób	89,7	109,3	101,4	130,8	130,0	113,6
Cielęta	89,4	118,4	94,7	72,0	72,2	63,0
Mleko	118,7	84,9	102,4	109,3	112,8	98,5

* dane nieostateczne

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Bardzo dobre zbiory w 2009 r. spowodowały, że mimo bardzo głębokich obniżek cen skupu w sezonie poprzednim (o 18 do 40%) ceny zbóż w sezonie 2009/10 spadły o kolejne 7-15%. Dobre zbiory oraz znacząco wyższe zapasy nie tylko w Polsce, ale również w Unii Europejskiej i innych krajach eksporterskich spowodowały, że krajowe ceny zbóż powróciły do poziomu z lat 2004/05-2005/06. Wzrost cen zbóż, jaki miał miejsce w sezonie 2006/07, a zwłaszcza 2007/08 skutkował jednak tym, że w całym 4-leciu 2006/07-2009/10 zboża zdrożały nominalnie o 4 do 19%. Realnie ceny jęczmienia i żyta zmalały w tym czasie o około 9%, a pszenica i kukurydza realnie zdrożała o 2-4%.

Ziemniaki w skupie były tańsze tylko o 3,4%, mimo mniejszych o prawie 12% zbiorów, na co wpływ miał przede wszystkim bardzo wysoki, bo prawie 50% wzrost cen w sezonie poprzednim. Nie bez znaczenia były także regulacje rynku skrobi i cen ziemniaków skrobiowych, a także wysoki import ziemniaków, który ograniczał poziom cen krajowych. W sumie w ciągu 4-lecia 2006/07-2009/10 ceny ziemniaków w skupie nominalnie wzrosły o 12%, a realnie staniały o ponad 2%.

Najgłębszy, bo prawie 22% spadek cen skupu w roku gospodarczym 2009/10 dotknął żywiec wieprzowy, którego ceny w czerwcu 2009 roku osiągnęły rekordowy poziom i przekraczały 5 zł/kg żywej wagi. Znaczące podwyżki cen w poprzednich dwóch latach gospodarczych sprawiły, że w całym 4-leciu 2006/07-2009/10 żywiec wieprzowy nominalnie zdrożał o ponad 11%, a realnie stanął o prawie 3%.

Spadek cen skupu bydła, cieląt oraz drobiu w analizowanym roku był znacznie mniejszy i wynosił odpowiednio 11,5, 10,6 i 10,3%. Jednakże o ile drób pod wpływem znaczących podwyżek cen w latach wcześniejszych, a zwłaszcza w roku 2006/07, nominalnie zdrożał w 4-leciu 2006/07-2009/10 o 30%, a realnie o 13,6%, to ceny skupu bydła w tym czasie nominalnie wzrosły zaledwie o 2,5%, a realnie zmalały o 10,5%. Jeszcze silniej spadły ceny skupu cieląt, które na skutek malejącego zainteresowania importem z Polski cieląt i młodego bydła zmalały w 4-leciu 2006/07-2009/10 nominalnie o prawie 28%, a realnie aż o 37%. Relatywna opłacalność produkcji żywca wołowego w porównaniu z produkcją mleka w roku gospodarczym 2009/10 uległa więc pogorszeniu, chociaż cielęta stanowiące koszt opasanego bydła zdecydowanie zmalały.

Oceniając generalnie zmiany cen surowców rolniczych jakie dokonały się w sezonie 2009/10 można powiedzieć, że wprawdzie rynkowe uwarunkowania uległy poprawie, ale rynek rolny był daleki od stabilizacji. Wprawdzie niskie ceny zbóż, po bardzo dobrych zbiorach poprawiły opłacalność produkcji zwierzęcej mierzonej relacjami cen, ale wobec obniżek cen większości produktów zwierzęcych ta poprawa była relatywnie niewielka. Złóżka, że ceny detaliczne środków produkcji, a więc i koszty produkcji były wysokie, mimo niewielkich obniżek ich cen.

2. W czerwcu br. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie poprawiły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł do 100,2 punktu, ale był o 0,7 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Na poprawę koniunktury w rolnictwie wpłynął przede wszystkim wzrost wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,5 pkt.proc.), który był jednak o 0,2 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Zmalał natomiast wyrównany wskaźnik nożyc cen (o 0,1 pkt. proc.) za sprawą wzrostu wyrównanego indeksu cen detalicznych środków produkcji, które od początku 2010 r. systematycznie, choć powoli drożeją. Obniżenie skumulowanego wskaźnika nożyc cen byłoby głębsze gdyby nie majowe i czerwcowe podwyżki cen skupu. Wzrosły przede wszystkim ceny skupu żywca wieprzowego i drobiu, a w mniejszym stopniu zbóż, co przyczyniło się do wzrostu wyrównanego indeksu cen skupu produktów rolniczych w ciągu miesiąca o 0,1 pkt. proc. Indeks ten był jednak o 1,2 pkt. proc. niższy niż w czerwcu 2009 r. Na wzrost wyrównanego indeksu potencjalnego popytu wpłynęła przede wszystkim sezonowa poprawa wyrównanego

wskaźnika produkcji przemysłu rolno-spożywczego, który był jednak o 0,4 pkt. proc. mniejszy niż w roku ubiegłym o tej porze. Wpływ ten osłabiał jednak relatywne drożenie żywności. Od stycznia do kwietnia br. podwyżki cen środków do produkcji rolniczej towarzyszyły obniżkom cen koszyka skupu surowców rolniczych, w maju i czerwcu sytuacja zmieniła się i podwyżki cen skupu przekroczyły wzrost cen detalicznych środków produkcji. W sumie skumulowany wskaźnik nożyc cen w czerwcu przekroczył 102 punkty, ale przed rokiem o tej porze był wyższy niż 110 punktów.

Wiele wskazuje, że w najbliższych miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmienią się znacząco. Mimo majowo-czerwcowej powodzi spadek zbiorów zbóż nie będzie na tyle wysoki by doprowadzić do znaczących podwyżek cen skupu. Rynek zbóż równoważyć będą wysokie zapasy krajowe oraz wysoka podaż zbóż na rynkach światowych. Będzie to działać stabilizująco na rynki produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym zwłaszcza na rynek wieprzowiny i drobiu.

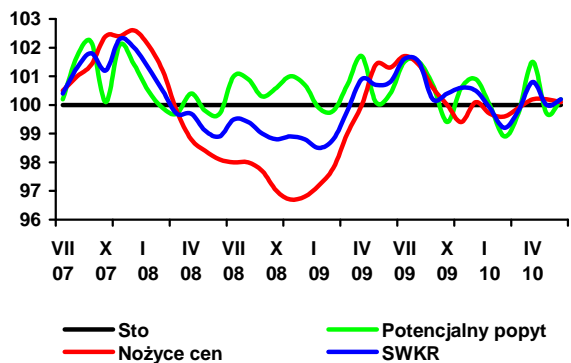
Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 10	V 10	IV 10	III 10	II 10	I 10	VI 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,2	100,0	100,8	99,8	99,3	99,9	100,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,2	99,7	101,5	99,7	98,9	100,0	100,5
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,1	100,2	100,2	99,9	99,6	99,7	101,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,2	100,1	99,9	99,5	99,0	99,1	101,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	99,9	99,7	99,6	99,5	99,4	100,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,7	99,7	99,8	99,8	100,0	100,2	99,4
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	100,1	100,7	99,9	99,4	102,0	98,3
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,3	99,	102,3	98,4	97,7	98,9	101,7

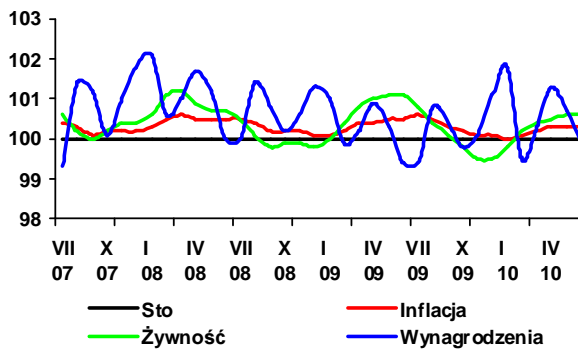
^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywec ogółem w tym żywec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko. Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

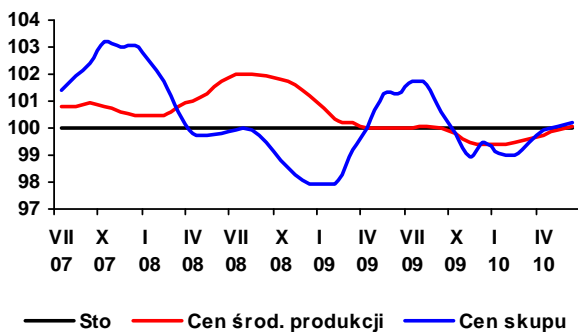
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

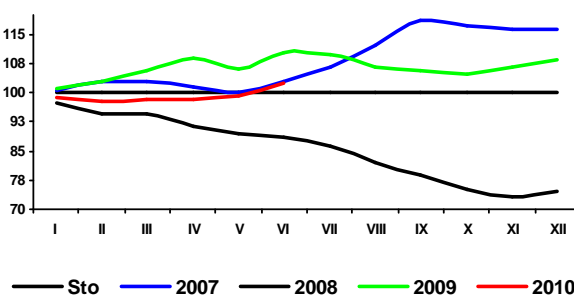
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Według czerwcowych prognoz USDA światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wyniesie 669 mln ton (680 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1128 mln ton (1104 mln ton). Wyższe będą zbiory kukurydzy, a spadną zbiory jęczmienia i żyta. Według tej prognozy w krajach UE zostanie zebrane 143 mln ton pszenicy (139 mln ton poprzednio) oraz 148 mln ton zbóż paszowych (151 mln ton), w tym 57 mln ton kukurydzy, 59 mln ton jęczmienia, 8,3 mln ton owsa i 8,7 mln ton żyta. Dla Polski prognozy te przewidywały zbiory pszenicy w wysokości 8,80 mln ton, a zbóż paszowych – 17,40 mln ton, czyli mniej niż w 2009 r., a także mniej niż przewidywano w maju 2010 r.

Z opublikowanej przez GUS w kwietniu 2010 r. oceny przezimowania roślin ozimych wynika, że w Polsce powierzchnia zasiewów zbóż ozimych pod nowe zbiory jest mniejsza niż przed rokiem, a uprawy ozime przezimowały gorzej niż w roku ubiegłym. Szacuje się, że całkowita powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych w Polsce wynosi ok. 8,1 mln ha. Ocena stanu zasiewów zbóż jarych była wyższa niż w 2009 r., a zasiewy zbóż jarych są wyższe niż przed rokiem. Oceny te dotyczą jednak stanu sprzed majowej i czerwcowej powodzi. Na chwilę obecną nie jest możliwe oszacowanie strat w zasiewach i pło-nach spowodowanych powodzią. Ocenia się jednak, że sytuacja pogodowa w większym stopniu wpłynie na jakość zebranego ziarna niż na jego ilość.

Przy wysokiej podaży zbóż światowe ceny zbóż są ciągle niskie. Do końca bieżącego sezonu nie należy oczekiwać istotnych zmian cen światowych. Również w nowym sezonie ceny zbóż nie powinny znacząco różnić się od obecnych. Na wysokość cen zbóż w kraju wpływać będą przede wszystkim ceny światowe oraz kurs złotego względem euro i dolara. W końcu czerwca ceny większości zbóż były nieznacznie niższe niż przed rokiem, przy umiarkowanej tendencji wzrostowej cen zbóż.

Wysokość cen krajowych w sezonie 2009/10 jest porównywalna z ich poziomem w sezonach 2004/05 i 2005/06, co zachęca rolników do sprzedaży zbóż, zwłaszcza jęczmienia, na zakupy interwencyjne. W nowym sezonie ceny zbóż nie powinny znacząco

wzrosnąć, ponieważ przy obecnym stanie zapasów nawet znaczny spadek zbiorów nie spowoduje konieczności zwiększenia importu brakującego ziarna.

W sezonie 2009/10 ceny pasz przemysłowych obniżają się, ale skala spadków jest dużo mniejsza niż ziarna zbóż, co powoduje, że pasze przemysłowe są mniej atrakcyjnym surowcem w produkcji zwierzęcej. W najbliższych miesiącach można się liczyć z dalszym niewielkim obniżeniem cen pasz przemysłowych.

Spadek cen zbóż nie znajduje natomiast odbicia w cenach produktów zbożowych. Ceny zbytu obniżają się znacznie wolniej, a ceny detaliczne nie zmieniają się, ponieważ wpływają na nie przede wszystkim wysokie koszty pozasurowcowe. Spadają jedynie ceny detaliczne mąki. Przeciętny udział ceny skupu ziarna w cenie pieczywa w 2010 r. wynosi około 9%, podczas gdy w drugiej połowie 2007 r. było to około 18%.

W pierwszych pięciu miesiącach 2010 r. wyższa niż przed rokiem była produkcja mąki żytniej i makaronu, zmalała natomiast o kilkanaście procent produkcja mąki pszennej. W pierwszym kwartale 2010 r. w porównaniu z I kwartałem 2009 r. o 21% wzrosła produkcja mieszanek dla zwierząt, wyższe były również przemiaty ziarna i produkcja pieczywa.

Skup ziarna zbóż w ciągu 11 miesięcy sezonu 2009/10 wyniósł 5,81 mln ton (o 13% więcej niż przed rokiem) w tym skup żyta zwiększył się o 24%, pszenicy o 2%.

W pierwszych 10 miesiącach sezonu 2009/10 eksport ziarna zbóż wyniósł ponad 1,7 mln ton i był zbliżony do poziomu sprzed roku. Zboże sprzedajemy głównie do Niemiec i innych krajów UE. Ważnymi odbiorcami polskiej pszenicy są również kraje północnej Afryki. Import ziarna zbóż wyniósł ok. 0,9 mln ton i był o ponad jedną trzecią niższy niż przed rokiem. Znacznie zwiększył się natomiast eksport produktów pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż. Ze względu na nasycenie rynków głównych odbiorców, w nowym sezonie wielkości obrotów (importu i eksportu) powinny być niższe niż w obecnym sezonie. Nadal będzie występować nadwyżka eksportu nad importem.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2008	I-VI	871,7	718,3	788,4	789,4	912,3	763,8	855,2	767,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2009	I	477,5	371,0	406,6	497,9	629,8	516,4	592,4	541,2	433,16
	II	528,4	382,3	458,9	484,7	620,6	500,6	579,1	544,4	479,05
	III	517,5	381,5	498,5	482,3	611,6	513,8	580,1	533,9	479,06
	IV	500,5	360,6	487,0	465,9	608,6	513,4	568,3	527,6	459,92
	V	508,3	367,0	537,6	458,7	581,6	475,1	546,4	495,7	461,03
	VI	538,3	385,6	613,0	455,0	569,6	457,7	528,1	489,2	X
	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI ^a	558,5	367,9	597,7	418,8	582,5	393,9	525,0	430,7	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2008	I-VI	1041,9	295,8	121,8	98,7	60,9	55,8	1328,5	447,0	287,1
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2007/08		3163,5	907,9	415,9	480,0	216,0	239,7	4374,8	1472,1	723,9 ^b
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009	I	230,5	58,2	34,4	15,6	6,3	16,5	309,1	97,3	64,1
	II	398,6	83,4	54,5	22,8	12,7	24,6	505,5	141,7	56,5
	III	418,8	117,2	49,9	31,4	16,7	34,7	537,8	179,7	49,1
	IV	319,3	91,5	39,3	30,8	16,3	27,5	418,5	144,5	30,8
	V	285,0	90,2	70,5	31,8	19,4	26,7	415,3	174,7	32,0
	VI	285,6	90,6	48,2	26,6	20,0	33,0	395,4	164,5	22,1
	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	.	61,9	.	.	.	404,6	.	.
	V	295,4	.	47,1	.	.	.	448,1	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2008	I-VI	757,3	638,3	51,0	392,9	58,2	3232,1
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2009	I	150,3	142,0	12,07	70,6	11,32	450,2
	II	146,0	136,6	10,88	66,1	9,36	414,8
	III	165,3	148,9	11,53	74,8	11,34	436,4
	IV	148,7	137,4	11,26	75,3	10,40	500,8
	V	141,4	134,3	12,34	74,4	11,88	494,0
	VI	147,8	136,9	11,70	75,9	12,11	506,5
	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	152,5	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	145,8	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	169,8	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	.	111	11,7	.	10,5	.
	V	.	123	12,4	.	13,0	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2008 I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5		
2009 I-XII	1893,2	546,2	67,6	201,2	2932,8	594,7	6,2	154,5	349,9	1124,9		
2008 I-VI	96,8	9,6	5,7	13,1	141,2	570,4	38,5	168,3	495,6	1308,5		
2009 I-VI	1139,8	275,3	9,5	101,2	1618,5	232,8	3,2	78,5	188,8	513,1		
2007/08	429,6	68,9	146,9	126,5	851,2	716,9	49,2	222,9	567,0	1593,7		
2008/09	1418,4	347,3	30,6	175,1	2090,1	817,3	19,4	196,8	530,9	1593,1		
2009	IV	153,35	43,86	1,36	9,22	223,1	30,41	1,05	11,59	17,17	61,9	
	V	152,33	62,36	1,92	3,43	242,9	35,34	0,13	19,48	19,42	75,3	
	VI	218,82	78,48	4,25	3,01	331,2	33,37	0,44	7,94	26,59	69,4	
	VII	108,73	25,56	28,76	1,46	172,5	45,62	0,53	17,73	20,38	86,0	
	VIII	190,00	52,25	15,79	2,39	282,8	58,99	0,27	12,39	21,77	94,3	
	IX	218,95	48,65	11,01	19,72	315,2	75,40	0,93	11,09	24,91	114,8	
	X	93,44	70,36	1,56	26,51	229,6	62,49	0,18	9,70	36,99	110,5	
	XI	90,65	56,52	0,78	33,09	221,7	55,32	0,43	14,85	36,09	108,6	
	XII	51,60	17,52	0,20	16,84	92,4	64,08	0,68	10,21	21,03	97,7	
	2010	I	79,75	39,05	0,08	9,50	162,2	62,97	0,13	5,36	24,04	93,7
		II	35,39	33,66	0,37	11,96	101,1	62,32	0,00	9,01	21,21	93,5
		III	18,54	43,88	0,27	5,56	85,4	61,59	0,31	5,88	18,88	87,9
IV		11,41	23,64	4,47	9,54	62,0	37,14	0,12	5,70	7,16	50,7	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól		
2008 I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2		
2009 I-XII	93,4	7,7	12,7	10,3	44,3	31,6	12,5	27,7	46,3	214,3		
2008 I-VI	13,5	3,0	5,1	4,3	15,3	17,9	9,0	13,6	18,0	136,4		
2009 I-VI	37,9	3,6	6,6	6,0	25,0	15,6	6,7	13,9	22,8	114,8		
2007/08	19,3	5,1	10,2	8,9	23,9	37,4	16,6	31,0	35,8	254,6		
2008/09	53,6	6,6	11,4	9,2	37,8	32,5	12,5	26,8	39,5	230,6		
2009	IV	7,29	0,70	0,94	0,67	4,96	1,85	1,11	2,02	4,54	19,08	
	V	7,52	0,58	1,02	0,48	4,47	2,45	1,33	2,95	3,63	24,94	
	VI	8,70	0,73	0,87	0,84	4,70	3,98	1,04	2,39	3,24	21,93	
	VII	8,67	0,76	1,21	0,93	4,00	2,21	1,36	2,27	4,73	24,52	
	VIII	7,98	0,64	0,90	0,58	2,95	2,59	0,67	2,20	3,65	18,56	
	IX	8,08	0,52	1,03	0,54	3,62	2,46	0,89	2,72	4,29	15,04	
	X	17,39	0,99	1,19	0,92	4,51	2,91	0,93	2,51	4,09	14,85	
	XI	7,69	0,55	0,91	0,75	2,73	2,98	0,82	2,32	3,41	11,27	
	XII	5,61	0,66	0,80	0,54	1,51	2,81	1,10	1,83	3,33	15,26	
	2010	I	6,18	0,59	1,21	0,57	1,98	2,59	1,18	1,96	3,10	13,99
		II	5,77	0,68	0,89	0,48	2,15	2,31	1,16	2,04	3,96	12,80
		III	5,69	0,69	1,03	0,57	5,38	2,15	0,50	2,05	2,82	17,60
IV		4,49	0,75	0,88	0,39	3,97	2,62	0,61	1,61	2,02	23,73	

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych		
2008 I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1		
2009 I-XII	20,9	70,9	215,7	118,6	96,9	59,6	16,6	83,8	228,0	106,0		
2008 I-VI	4,6	32,6	107,0	50,0	47,2	26,1	7,0	43,3	127,6	50,9		
2009 I-VI	9,8	36,0	104,8	51,7	45,4	35,3	8,4	42,0	110,2	54,2		
2007/08	8,4	60,4	215,5	106,0	96,6	52,5	13,3	85,0	281,1	96,8		
2008/09	15,7	68,4	215,2	105,3	84,1	77,0	15,1	91,5	232,6	110,4		
2009	IV	1,46	6,02	18,31	9,71	8,05	5,14	1,97	7,33	16,97	9,29	
	V	1,95	5,31	17,12	9,73	8,16	4,20	1,41	6,09	18,09	8,53	
	VI	1,78	6,28	18,08	10,94	7,65	11,78	1,50	6,75	19,35	8,77	
	VII	2,13	7,01	17,53	10,75	7,91	4,20	2,06	6,53	22,89	8,84	
	VIII	1,49	5,07	18,50	10,91	7,55	3,87	1,34	7,79	20,77	9,54	
	IX	1,81	6,23	18,80	11,95	9,23	3,75	1,11	6,71	23,49	9,31	
	X	2,31	6,64	20,87	10,76	9,04	3,97	1,25	8,25	20,75	8,75	
	XI	2,10	4,80	19,58	10,47	9,06	4,55	1,26	7,02	17,45	9,64	
	XII	1,30	5,20	15,63	12,07	8,77	3,98	1,14	5,50	12,45	5,67	
	2010	I	1,96	6,40	14,84	7,24	5,41	3,61	1,07	6,03	22,86	10,35
		II	2,48	3,68	16,85	9,42	6,88	3,36	1,28	6,19	22,05	8,47
		III	1,77	7,22	20,81	11,02	7,24	3,87	1,59	7,63	25,00	7,91
IV		1,54	4,67	14,46	10,60	5,21	4,13	1,20	5,08	18,39	3,94	

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2008	I-VI	1,27	2,03	1,57	3,34	3,05	3,56	3,99	4,59
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2009	I	0,84	2,00	1,49	3,64	3,14	3,74	4,07	4,80
	II	0,84	1,99	1,47	3,62	3,15	3,74	4,09	4,83
	III	0,86	1,97	1,46	3,64	3,17	3,74	4,08	4,84
	IV	0,84	1,95	1,43	3,64	3,17	3,74	4,10	4,83
	V	0,82	1,95	1,40	3,64	3,16	3,76	4,10	4,84
	VI	0,83	1,93	1,42	3,64	3,16	3,76	4,12	4,82
	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provít dla tuczników
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2008	I-VI	1199,7	1322,9	1908,6	1138,4	1505,9	1361,5	1802,5
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2009	I	1069,6	1199,3	1818,6	1021,8	1469,3	1277,9	1791,2
	II	1093,9	1216,0	1799,3	1021,8	1458,4	1276,0	1863,7
	III	1098,8	1209,1	1811,3	1013,4	1450,8	1263,7	1896,5
	IV	1150,2	1245,6	1825,7	1025,2	1444,4	1269,7	1930,6
	V	1145,1	1268,8	1829,6	1005,1	1440,1	1263,0	1952,1
	VI	1153,5	1268,9	1836,1	1005,7	1451,7	1271,6	1986,8
	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
	XI	1,935	2,345	3,335	0,803	2,379	4,100	2,195
	XII	1,970	2,383	3,429	0,798	2,513	4,375	2,109
2009	I	1,979	2,333	3,469	0,822	2,473	4,335	2,232
	II	2,041	2,350	3,723	0,794	2,388	4,355	2,393
	III	1,972	2,372	3,691	0,792	2,520	4,717	2,537
	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

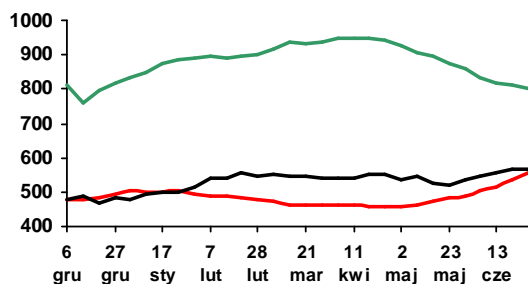
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna		Żyto kons.	Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Niemcy	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2008	X	149	149	133	122	125	117	97	78	119
	XI	140	144	.	107	115	115	86	78	122
	XII	124	117	115	106	106	84	85	85	90
2009	I	136	110	120	120	115	90	93	93	94
	II	141	109	.	110	114	88	90	95	93
	III	125	138	.	107	105	98	100	97	132
	IV	123	115	.	107	103	94	98	103	114
	V	142	114	.	125	112	96	101	110	117
	VI	140	122	.	107	111	97	135	135	123
	VII	117	120	.	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	.	.	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	.	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	.	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	.	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	.	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	.	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	.	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	.	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	.	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	.	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	.	103	107	98	125	128	108

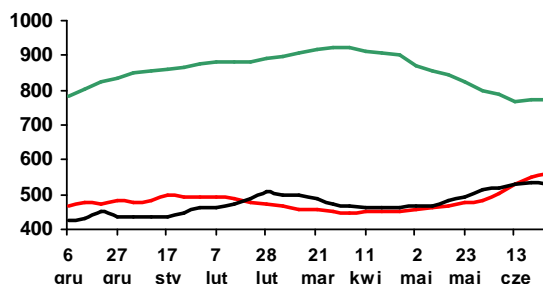
Źródło: ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

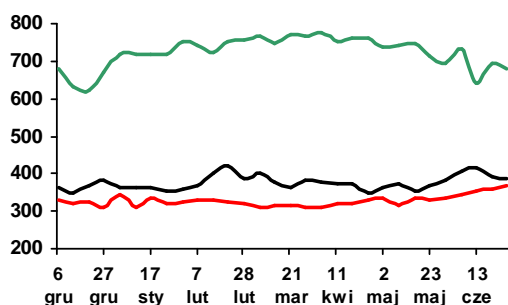
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

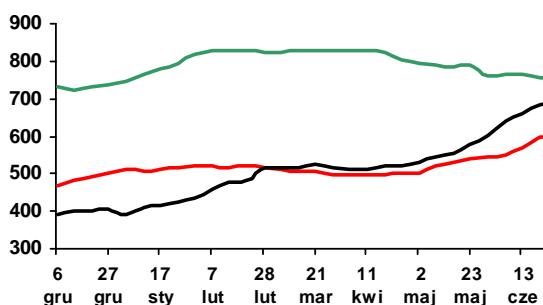
Rys. 2. Pszenica paszowa

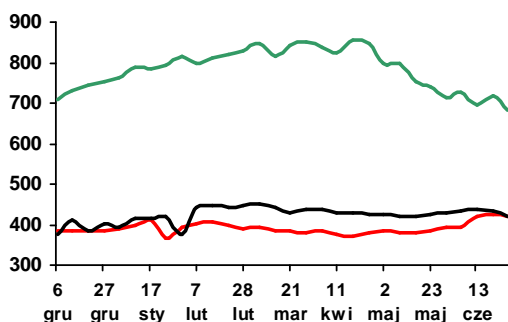
Rys. 3. Żyto paszowe

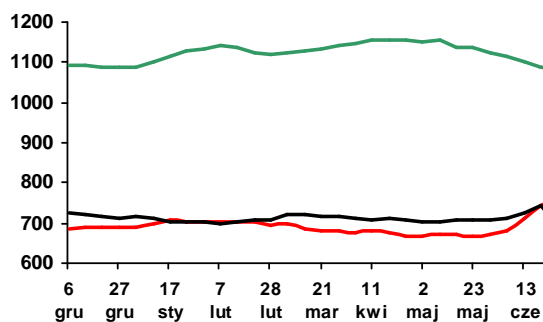
Rys. 4. Kukurydza paszowa

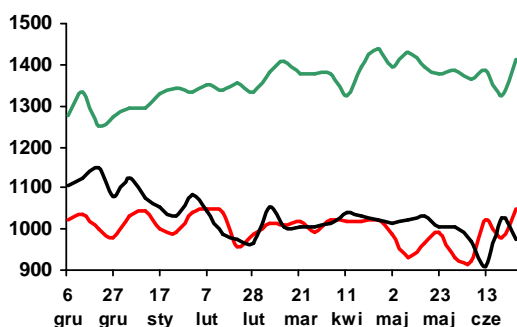
Rys. 5. Jęczmień paszowy

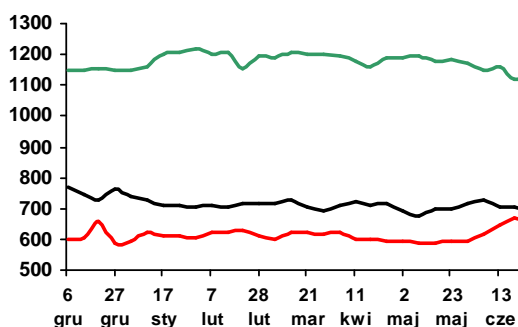
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2009/10

2008/09

2007/08

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2007-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W sezonie 2010/2011 kwota produkcji cukru pozostanie w wysokości 1405,6 tys. ton. Przemysł cukrowniczy zakontraktował buraki cukrowe na powierzchni 190 tys. ha, tj. zbliżonej do arealu uprawy w sezonie poprzednim. W południowych regionach kraju część plantacji zniszczyła powódź, a duża wilgotność negatywnie wpłynie na plonowanie. Przewiduje się, że plony buraków cukrowych w 2010 r. wyniosą ok. 50 ton/ha, a zbiory spadną o ok. 12% do 9,5mln ton. Produkcja cukru może więc wynieść ok. 1450 tys. ton i będzie o 150 tys. ton mniejsza niż przed rokiem. Produkcja będzie także mniejsza od popytu krajowego, który szacowany jest na ok. 1600 tys. ton.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę. Zmiana kursu walutowego może przyczynić się do spadku opłacalności uprawy. Kurs euro na poziomie 3,9-4,1 zł spowoduje, że ceny skupu mogą wynosić 103-108 zł/tonę i będą niższe niż przed rokiem o 7 do 11%. Niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu.

Krajowe zużycie cukru zmniejszyło się w 2009 r. o ok. 2% do 1585 tys. ton. Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych zmalała o 2,1% do prawie 17 kg, w wyniku relatywnie wysokich cen detalicznych i pogarszającej się sytuacji dochodowej konsumentów. W dużych i średnich przedsiębiorstwach zmniejszyła się produkcja niektórych artykułów spożywczych o dużej zawartości cukru, w tym słodczy, marmolady i dżemów. Ocenia się, że przemysłowe zużycie cukru do produkcji przetworów spożywczych we

wszystkich przedsiębiorstwach w całym roku spadło do 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki wzrosło do ok. 55 tys. ton.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na niskim poziomie. W maju br. ceny zbytu wynosiły 2,03 zł/kg i były nieznacznie wyższe jak przed miesiącem, ale o 25% niższe niż przed rokiem. Czynnikiem decydującym o niskich cenach jest wysoka podaż cukru z kampanii 2009/2010 (1646 tys. ton według danych ARR). Również w handlu detalicznym ceny są niskie. W maju średnia cena cukru wyniosła 2,55 zł/kg i była o 1,3% niższa niż przed miesiącem oraz o 26% niższa niż przed rokiem.

W okresie styczeń-kwiecień 2010 r. eksport cukru wzrósł do 137 tys. ton, a przedmiotem wywozu były przede wszystkim nadwyżki produkcyjne z kampanii 2009/2010. Większość cukru wyeksportowano poza granice UE, a na rynek Wspólnoty sprzedano tylko 62 tys. ton. Ceny eksportowe uzyskane na rynku unijnym wynosiły 480-490 EUR/tonę. W eksporcie do krajów trzecich ceny były niższe (430-480 EUR/tonę). Duża podaż cukru spowodowała, że import w analizowanym okresie wyniósł zaledwie 28 tys. ton, a ceny importowe wynosiły ok. 480 EUR/tonę. W drugiej połowie roku przewidywany jest wzrost importu, gdy z rynku wywiezione zostaną nadwyżki z poprzedniego sezonu handlowego.

W czerwcu 2010 r. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie ponownie wzrosły do 500 USD/tonę.

W transakcjach gotówkowych cukier surowy na giełdzie w Nowym Jorku podrożał do ok. 430 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie		
2008	IV	403,29	502,05	253,53	581,13	640,48	400,52	
	V	365,00	490,91	233,40	585,64	632,08	450,57	
	VI	372,76	512,02	232,52	501,53	662,30	484,29	
	VII	385,15	488,32	235,55	539,56	561,62	374,50	
	VIII	429,33	502,13	252,70	495,25	559,33	442,91	
	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91	
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49	
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92	
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49	
	2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
		II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
		III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
IV		562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38	
V		572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87	
VI		597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86	
VII		541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37	
VIII		550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50	
IX		556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06	
X		515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03	
XI		497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93	
XII		464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27	
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	-	
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	-	
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	-	
	IV	476,49	501,10	452,03	476,49	480,78	-	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

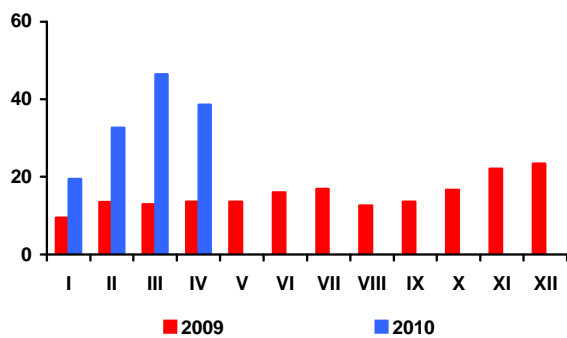
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2008	V	2,10	2,16	2,15	2,69	
	VI	2,09	2,13	2,13	2,62	
	VII	2,03	2,05	2,06	2,57	
	VIII	2,06	2,12	2,06	2,54	
	IX	2,14	2,28	2,13	2,55	
	X	2,28	2,41	1,94	2,67	
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75	
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74	
	2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
		II	2,69	2,81	2,51	2,91
		III	2,85	3,15	2,50	3,31
		IV	2,78	3,05	2,39	3,46
V		2,68	2,83	2,39	3,44	
VI		2,65	2,75	2,44	3,36	
VII		2,63	2,64	2,33	3,25	
VIII		2,49	2,49	2,24	3,17	
IX		2,42	2,39	2,25	3,06	
X		2,31	2,34	1,85	3,01	
XI		2,22	2,25	1,84	2,89	
XII		2,14	2,21	1,82	2,82	
2010	I	2,12	-	1,65	2,76	
	II	2,09	-	1,62	2,71	
	III	2,00	-	1,57	2,64	
	IV	2,01	-	1,57	2,58	
	V	2,03	2,08	1,64	2,55	

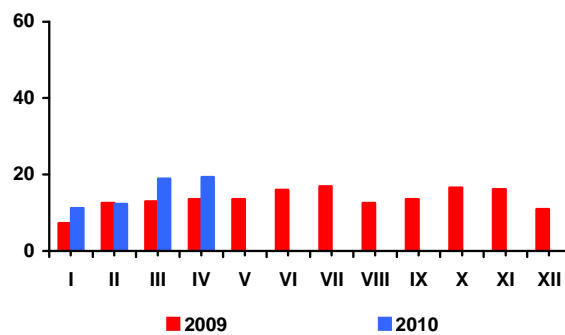
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

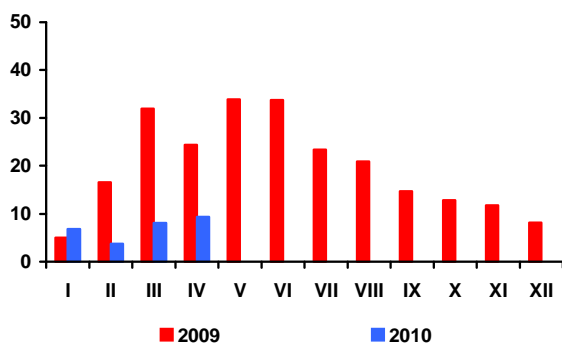
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

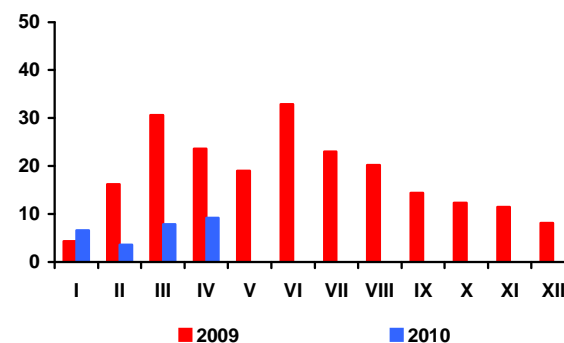
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

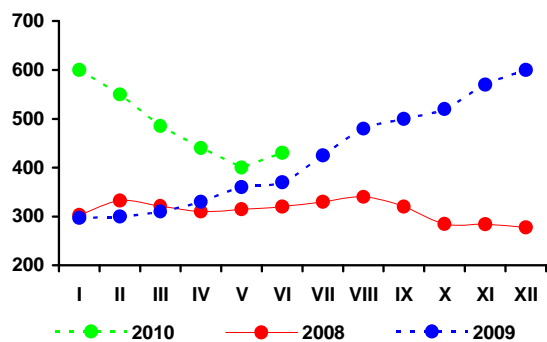
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

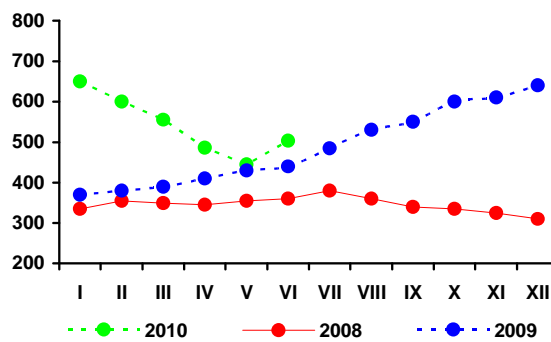
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

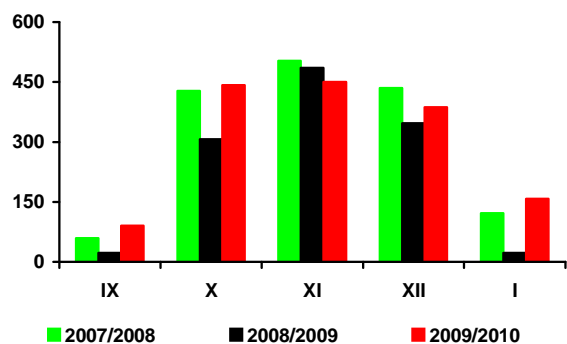
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

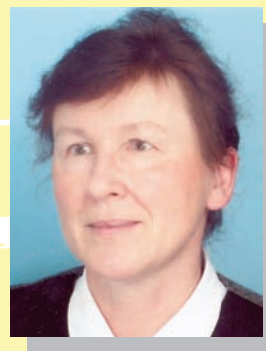
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Na rynku europejskim ceny rzepaku i produktów jego przerobu w czerwcu wzrastały, z uwagi na przewidywania niższych zbiorów w Europie i na świecie oraz umacnianie się cen soi na rynku amerykańskim. Według najnowszej oceny Oil World światowe zbiory rzepaku wyniosą 57,4 mln ton i będą o 2,5 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim. Niższe zbiory przewiduje się u kluczowych producentów, tj. w UE-27, Chinach, Kanadzie i na Ukrainie. Większe zbiory mogą być tylko w Australii, Indiach, Rosji i USA. W UE-27 zbiory rzepaku obecnie ocenia się na 20,7 mln ton, tj. o 0,9 mln ton mniej niż przed rokiem. Niższe plony i w ślad za tym zbiory spodziewane w większości państw członkowskich, w tym największy spadek zbiorów może mieć miejsce we Francji (o 0,53 mln ton), w Niemczech (o 0,35 mln ton) i w Polsce (o 0,25 mln ton). Niewielki wzrost zbiorów przewidywany jest tylko w Wielkiej Brytanii, a także w Rumunii, po ich spadku w tych krajach przed rokiem.

Przewiduje się iż w sezonie 2010/11 (lipiec 2010 – czerwiec 2011) przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim (425 USD/tonę - cif Hamburg) będzie o 8% wyższa niż w sezonie poprzednim. Przeciętna cena oleju rzepakowego (930USD/tonę – fob ex-mill Holandia) wzrośnie o 4%, a śrutę rzepakowej (200 USD/tonę - fob ex-mill Hamburg) o 3% zmaleje. Relacja cen rzepak/pszenica pozostanie korzystniejsza dla uprawy rzepaku. W wypadku potwierdzenia tych prognoz może nastąpić zwiększenie zasiewów rzepaku kosztem pszenicy pod zbiory następnego roku.

Na rynku krajowym obroty handlowe rzepakiem w czerwcu były niewielkie. Zakłady przemysłu tłuszczowego kupiły 18 tys. ton tego surowca. Przeciętna cena zakupu rzepaku (średnio 1250 zł/tonę) była o 1,4% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Wyższa też była cena zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (wzrost o 4,4% do 3058 zł/tonę) i śrutę rzepakowej (wzrost o 1,8% do 517 zł/tonę). Mimo to: rzepak, olej i śruta rzepakowa w czerwcu były w dalszym ciągu odpowiednio o 9,4, 3,7 i 9,9% tańsze niż przed rokiem.

Przewiduje się w III kwartale przeciętna cena skupu rzepaku z tegorocznych zbiorów wyniesie ok.

1200 zł/tonę, wobec 1036 zł/tonę III kwartale 2009 roku. Skala wzrostu cen rzepaku uzależniona będzie, tak jak dotychczas, od notowań cen rzepaku na rynku europejskim oraz relacji złotego względem euro.

W kwietniu zmalał krajowy przerób rzepaku. Zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ok. 100 tys. ton rzepaku (o 34% mniej niż przed miesiącem i o 35% mniej niż przed rokiem). W pierwszych czterech miesiącach br. wyprodukowały łącznie 208 tys. ton surowego oleju rzepakowego (o 14% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku), z tego rafinowały 187 tys. ton (o 36% więcej niż przed rokiem). Produkcja margaryn (110 tys. ton) była o 3% mniejsza.

Eksport i import surowców oleistych i produktów ich przerobu w kwietniu był mniejszy niż w poprzednim miesiącu. W okresie od stycznia do kwietnia wywieziono łącznie: 39 tys. ton rzepaku (ponad dwukrotnie więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 88 tys. ton oleju rzepakowego (o 79% więcej), 197 tys. ton śrutę rzepakowej (o 6% mniej) oraz 31 tys. ton margaryn (o 10% więcej). Przywieziono: 790 tys. ton śrut oleistych (o 16% więcej niż przed rokiem), 104 tys. ton olejów roślinnych (o 10% mniej), 69 tys. ton nasion oleistych (o 23% mniej), w tym 35 tys. ton rzepaku (o 36% mniej) i 17 tys. ton margaryn (o 23% więcej).

Maj był kolejnym miesiącem spadku cen zbytu oleju rzepakowego konfekcjonowanego o 2,7%, natomiast w detalu jego ceny wzrosły o 0,3%. W relacji rok do roku olej rzepakowy konfekcjonowany potaniał w zbycie o 6,1%, a w detalu o 5,8%.

W maju zahamowana została trwająca od lutego tendencja spadkowa cen detalicznych tłuszczów roślinnych. Nieznacznie wzrosły zarówno ceny margaryn, jak i olejów roślinnych. W pierwszych pięciu miesiącach br. tłuszcze roślinne potaniały znacznie mniej niż tłuszcze zwierzęce (odpowiednio o 0,9 i o 4,0% w relacji maj do grudnia). Ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi w maju były średnio o 2,9% wyższe niż w grudniu roku poprzedniego.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	880 000 ^c	346 577	203 993	1 022 584	26,82	23,2	86,1
2009 IV	59 626	27 072	13 748	72 950	1,91	23,1	81,7
V	33 737	32 013	20 876	44 874	1,18	61,9	75,2
VI	44 528	23 592	17 141	50 979	1,34	38,5	87,3
VII	43 621	29 456	11 289	61 788	1,62	25,9	70,6
VIII	66 572	28 710	22 907	72 375	1,90	34,4	92,0
IX	62 614	29 597	19 016	73 195	1,92	30,4	85,5
X	69 818	34 603	21 384	83 037	2,18	30,6	84,1
XI	65 089	28 642	18 523	75 208	1,97	28,5	86,5
XII	60 296	23 960	13 222	71 034	1,86	21,9	84,9
2010 I	57 231	22 137	22 965	56 403	1,48	40,1	101,5
II	52 963	25 715	24 953	53 725	1,41	47,1	98,6
III	58 594	34 270	27 710	65 154	1,71	47,3	89,9
IV	38 756	22 075	18 737	42 094	1,10	48,3	92,1
Zmiany w %							
IV 2010 III 2010	-33,9	-35,6	-32,4	-35,4	-35,4	x	x
IV 2010 IV 2009	-35,0	-18,5	36,3	-42,3	-42,3	x	x
IV 2010 XII 2009	-35,7	-7,9	41,7	-40,7	-40,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	810 000 ^c	29 489	176 983	662 506	17,36	21,8	122,3
2009 IV	59 626	1809	12 043	49 392	1,30	20,2	120,7
V	33 737	3349	18 903	18 183	0,48	56,0	185,5
VI	44 528	2187	15 275	31 440	0,82	34,3	141,6
VII	43 621	2795	9 553	36863	1,0	21,9	118,3
VIII	66 572	1101	20 474	47199	1,2	30,8	141,0
IX	62 614	1386	16 761	47239	1,2	26,8	132,5
X	69 818	4760	18 130	56448	1,5	26,0	123,7
XI	65 089	2553	16 381	51261	1,3	25,2	127,0
XII	60 296	2396	12 273	50419	1,3	20,4	119,6
2010 I	57 231	1080	21 674	36637	1,0	37,9	156,2
II	52 963	1782	23 109	31636	0,8	43,6	167,4
III	58 594	3712	25 296	37010	1,0	43,2	158,3
IV	38 756	1544	18 161	22139	0,6	46,9	175,1
Zmiany w %							
IV 2010 III 2010	-33,9	-58,4	-28,2	-40,2	-40,2	x	x
IV 2010 IV 2009	-35,0	-14,6	50,8	-55,2	-55,2	x	x
IV 2010 XII 2009	-35,7	-35,6	48,0	-56,1	-56,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 320 000 ^c	2 243 229	584 581	2 978 648	44,3	44,3
2009 IV	89 439	168 497	65 641	192 295	73,4	46,5
V	50 606	192 887	34 994	208 499	69,2	24,3
VI	66 792	201 736	39 102	229 426	58,5	29,1
VII	65 432	190 036	36 736	218 732	56,1	29,9
VIII	99 858	186 103	42 991	242 970	43,1	41,1
IX	93 921	143 829	78 988	158 762	84,1	59,2
X	104 727	248 448	55 307	297 868	52,8	35,2
XI	97 634	212 581	41 419	268 796	42,4	36,3
XII	90 444	183 723	35 975	238 192	39,8	38,0
2010 I	85 847	227 330	61 768	251 409	72,0	34,1
II	79 445	145 726	53 250	171 921	67,0	46,2
III	87 891	210 184	58 631	239 444	66,7	36,7
IV	58 134	206 738	37 146	227 726	63,9	25,5
Zmiany w %						
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	-33,9	-1,6	-36,6	-4,9	x	x
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	-35,0	22,7	-43,4	18,4	x	x
<u>IV 2010</u> <u>XII 2009</u>	-35,7	12,5	3,3	-4,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 215 000 ^c	7 873	527 029	695 844	43,4	174,6
2009 IV	89 439	2 925	63 333	29 031	70,8	308,1
V	50 606	251	33 320	17 537	65,8	288,6
VI	66 792	274	37 795	29 271	56,6	228,2
VII	65 432	535	34 672	31 295	53,0	209,1
VIII	99 858	1 067	37 063	63 862	37,1	156,4
IX	93 921	520	50 395	44 046	53,7	213,2
X	104 727	345	51 055	54 017	48,8	193,9
XI	97 634	397	38 336	59 695	39,3	163,6
XII	90 444	86	34 873	55 657	38,6	162,5
2010 I	85 847	672	59 616	26 903	69,4	319,1
II	79 445	592	47 969	32 068	60,4	247,7
III	87 891	852	55 595	33 148	63,3	265,1
IV	58 134	791	33 707	25 218	58,0	230,5
Zmiany w %						
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	-33,9	-7,2	-39,4	-23,9	x	x
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	-35,0	-73,0	-46,8	-13,1	x	x
<u>IV 2010</u> <u>XII 2009</u>	-35,7	819,8	-3,3	-54,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	345 000 ^c	42 210	87 719	299 491	7,85	25,4	115,2
2009 IV	28 136	3 572	8 066	23 642	0,62	28,7	119,0
V	22 426	3 675	5 553	20 548	0,54	24,8	109,1
VI	29 136	3 465	6 702	25 899	0,68	23,0	112,5
VII	24 371	3 803	6 982	21 192	0,56	28,65	115,00
VIII	26 493	3 457	6 068	23 882	0,63	22,9	110,9
IX	31 790	4 748	8 741	27 797	0,73	27,5	114,4
X	34 693	3 843	10 324	28 212	0,74	29,8	123,0
XI	33 343	3 061	8 946	27 458	0,72	26,8	121,4
XII	28 500	2 559	5 843	25 216	0,66	20,5	113,0
2010 I	24 675	4 341	6 493	22 523	0,59	26,3	109,6
II	26 567	4 845	7 463	23 949	0,63	28,1	110,9
III	35 190	4 636	10 079	29 747	0,78	28,6	118,3
IV	23 609	2 870	7 392	19 087	0,50	31,3	123,7
Zmiany w %							
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	-32,9	-38,1	-26,7	-35,8	-35,8	x	x
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	-16,1	-19,7	-8,4	-19,3	-19,3	x	x
<u>IV 2010</u> <u>XII 2009</u>	-17,2	12,2	26,5	-24,3	-24,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2009 V	1330,0	508,3	2,62
VI	1379,0	538,3	2,56
VII	1012,8	522,8	1,94
VIII	1073,5	451,4	2,38
IX	1075,3	462,4	2,33
X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
Zmiany w %			
<u>V 2010</u> <u>IV 2009</u>	2,4	-1,3	x
<u>V 2010</u> <u>V 2009</u>	-8,7	-10,4	x
<u>V 2010</u> <u>XII 2009</u>	0,7	-4,9	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

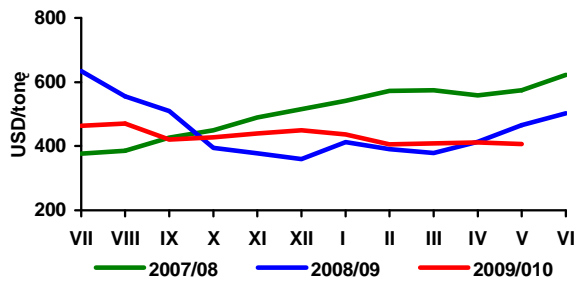
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	4,54	x	13,08	3,76	5,98	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2009 V	4,25	7,98	11,87	4,80	6,18	13,88	17,15	6,00
VI	4,32	8,10	11,88	4,83	6,17	13,83	17,10	5,96
VII	4,24	8,06	11,98	4,87	6,14	13,85	16,95	5,96
VIII	4,08	7,90	12,03	4,86	6,13	13,85	17,00	5,96
IX	4,12	7,98	12,30	4,81	6,08	13,85	17,10	5,92
X	4,00	8,04	13,69	4,81	6,01	14,05	17,85	5,92
XI	4,23	8,21	14,97	4,80	5,98	14,08	19,50	5,92
XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
Zmiany w %								
<u>V 2010</u> IV 2009	-2,7	1,5	4,4	-1,3	0,3	-2,0	-0,5	-1,4
<u>V 2010</u> V 2009	-6,1	-9,4	22,7	-5,4	-5,8	-1,8	14,9	-5,3
<u>V 2010</u> XII 2009	-4,8	-10,2	14,8	-4,8	-1,2	-3,5	-3,2	-3,4

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

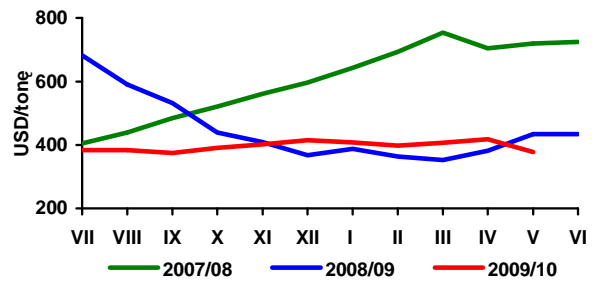
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

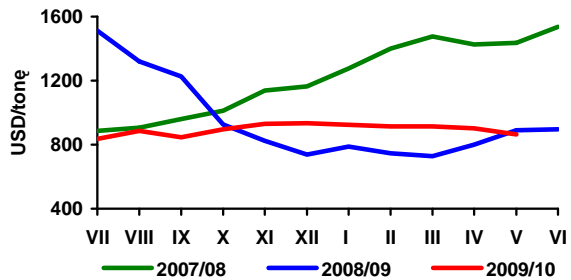
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

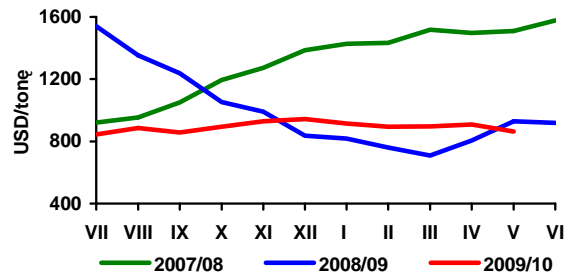
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

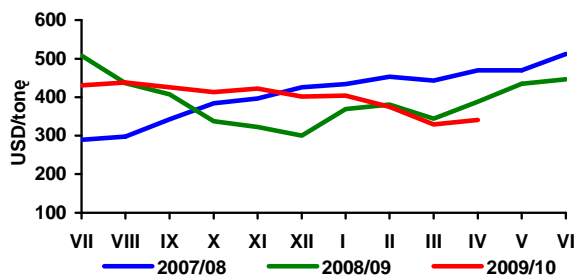
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

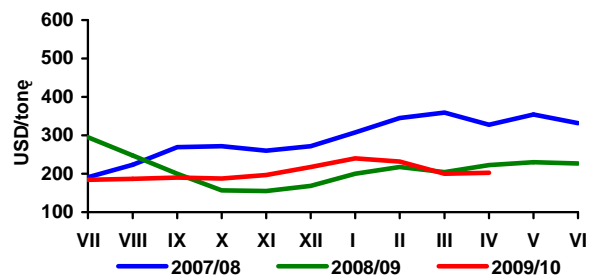
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

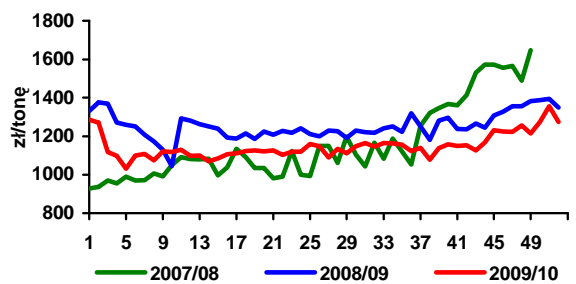
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutu sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

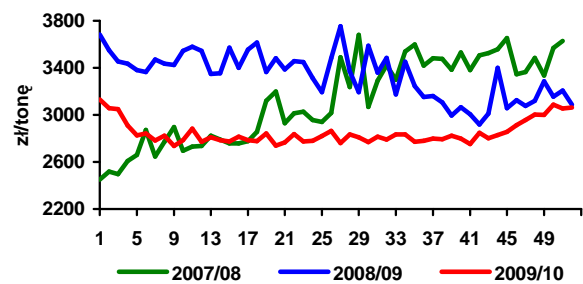
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutu rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

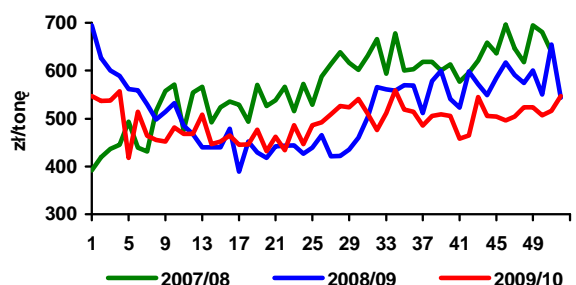
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

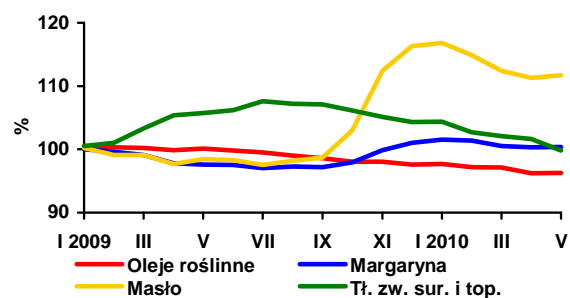
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutu rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Z powodu powodzi i dużej ilości opadów zbiory ziemniaków wczesnych są znacznie niższe niż w ubiegłym roku. Pierwsze ich dostawy na rynek były opóźnione, bulwy małe i często nie najlepszej jakości. Ceny ziemniaków wczesnych w czerwcu i w pierwszych tygodniach lipca były więc przynajmniej o kilkadziesiąt procent wyższe aniżeli w roku ubiegłym. Poziom tych cen na większości rynków hurtowych w pierwszych tygodniach lipca, w zależności od lokalizacji i jakości, wahał się od 0,70 do 1,50 zł/kg. Stosunkowo bogata jest oferta młodych ziemniaków z importu w cenie 1,50-2,0 zł/kg. Na targowiskach ceny ziemniaków wczesnych są blisko dwukrotnie wyższe, a najwyższy poziom (2,0-2,5 zł/kg) w pierwszym tygodniu lipca notowano we wschodniej i północno-zachodniej części kraju. Największy wzrost cen ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów również miał miejsce w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Ocenia się, że plony i zbiory ziemniaków późnych mogą być również niższe. Plantacje ziemniaków są zagrożone poprzez zwiększoną populację mszyc, przenoszących groźne dla upraw choroby wirusowe, a których zwalczanie ze względu na podmokłe pola było utrudnione. Zagrożeniem może być również zaraza ziemniaka. W tej sytuacji można oczekiwać, że w najbliższych miesiącach utrzyma się wysoki poziom cen ziemniaków, a o rozwoju sytuacji jesienią i w drugiej części sezonu 2010/11 zadecyduje dalszy przebieg wegetacji i faktyczna wysokość zbiorów, które mogą być o 5-10% niższe aniżeli w 2009 r.

Utrzymuje się stopniowy wzrost cen detalicznych przetworów spożywczych z ziemniaków, których obecny poziom jest o 2-3% wyższy niż przed rokiem. Po bardzo silnym spadku cen skrobi ziemniaczanej w pierwszej połowie sezonu 2009/10, od lutego obserwuje się jej wzrost, ale nadal są one jeszcze

nieznacznie niższe w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Wzrost cen ziemniaków na rynku krajowym byłby większy, gdyby nie rosnący ich import. Tylko w okresie styczeń-kwiecień 2010 r. sprowadzono blisko 74 tys. ton ziemniaków, wobec 40 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. O ponad 50% zwiększył się import sadzeniaków (20 tys. ton) oraz ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów (42 tys. ton). Przywóz ziemniaków wczesnych w tym okresie zwiększył się o ponad 20% (12,4 tys. ton). W całym sezonie 2009/10 import ziemniaków może przekroczyć 150 tys. ton.

Ziemniaki sprowadza się głównie z Holandii i z Niemiec (odpowiednio: 35,5 i 20,0 tys. ton w okresie styczeń-kwiecień 2010 r.). Import ziemniaków spoza Europy (Egipt, Maroko, Izrael) w pierwszych czterech miesiącach 2010 r. wyniósł prawie 2,6 tys. ton. W tym okresie eksport ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł 11,5 tys. ton, wobec 17,2 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Od kilku lat ziemniaki sprzedajemy głównie do Mołdawii, gdzie wymagania jakościowe i fitosanitarne są stosunkowo niewielkie, ale i uzyskiwane ceny niskie.

W pierwszych czterech miesiącach 2010 r. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne była o 1,1 tys. ton niższa niż przed rokiem i wyniosła 29,8 tys. ton. Zmalał również eksport suszu, a nieznacznie zwiększyła się sprzedaż chipsów. Eksport skrobi ziemniaczanej wyniósł 24,1 tys. ton, wobec 14,8 tys. ton w analogicznym okresie 2009 r.

O ok. 30% do 30 tys. ton zwiększył się przywóz skrobi nieprzetworzonych, a import syropów skrobiowych wzrósł do 64 tys. ton. Zmalał natomiast wyraźnie przywóz pozostałych przetworów ziemniaczanych.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2008	2009	2010	2007	2008	2009
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000		-	-	-
VII	32 700	27 800		-	-	-
VIII	49 100	43 700		2 363	-	-
IX	223 400	249 400		28 984	21 975	24 818
X	341 400	299 300		35 730	38 712	40 781
XI	203 600	121 900		14 131	27 609	15 192
XII	36 700	38 500		-	462	
RAZEM	886 900 ^b	777 400 ^b	120 400	81 208	88 758	80 791

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 663	2 081	36 118	51 464	144	45 454	4 182	107 917	18 766	7 922
2009 I	11	282	2 717	3 087	8	3 155	294	6 863	783	559
II	40	259	3 092	4 499	37	2 962	266	6 974	797	878
III	248	453	4 280	5 190	12	4 384	377	8 416	1 590	1 116
IV	252	884	4 698	4 223	8	2 952	340	8 670	1 764	577
V	259	100	4 737	4 006	7	4 629	303	8 440	1 202	691
VI	957	-	1 636	4 143	8	4 204	325	10 902	2 293	638
VII	410	0	2 242	4 290	14	4 942	319	10 976	2 276	651
VIII	131	-	1 204	3 774	6	4 133	369	10 440	2 137	482
IX	81	0	3 143	4 275	9	4 276	435	10 186	1 342	515
X	15	0	3 904	3 868	8	4 625	461	9 297	1 140	592
XI	130	1	2 798	5 349	16	2 561	329	7 883	1 569	628
XII	130	100	1 667	4 760	11	2 630	365	8 871	1 872	595
2010 I	24	193	1 631	5 535	8	2 747	449	7 057	1 253	618
II	7	373	2 094	6 670	14	2 453	425	7 663	1 095	454
III	6	686	2 946	5 443	6	4 271	486	10 217	1 714	644
IV	11	330	3 223	6 425	28	3 256	389	4 913	1 334	535

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	43 669	15 485	74 496	9 897	48 372	134 865	73 011	38 854	3 263	2 178
2009 I	494	95	2 134	836	4 609	8 138	5 945	2 903	297	72
II	1 022	477	2 420	562	4 596	8 837	5 892	2 953	326	189
III	1 943	6 184	3 907	365	5 094	10 920	6 186	3 171	248	155
IV	6 627	6 444	8 570	869	4 733	13 377	6 582	3 030	249	138
V	23 692	1 538	20 351	978	4 432	14 722	5 900	4 336	207	142
VI	8 266	243	10 204	959	4 406	12 840	6 115	3 461	176	114
VII	282	72	2 871	931	3 921	10 266	6 035	4 979	305	257
VIII	187	-	4 395	895	3 836	13 952	5 841	2 934	265	181
IX	14	-	2 919	1 008	3 138	16 635	5 250	3 530	298	147
X	43	-	4 208	982	4 113	10 216	12 007	3 144	453	513
XI	167	45	8 345	1 065	4 303	9 902	4 351	2 233	219	142
XII	932	385	4 170	446	1 190	5 059	2 906	2 179	219	128
2010 I	1 258	68	5 687	645	5 796	14 245	4 804	2 844	327	89
II	2 883	885	11 812	656	5 034	16 994	4 847	3 015	395	102
III	3 443	7 125	16 578	831	12 563	10 691	4 699	2 616	384	97
IV	4 784	11 818	7 542	366	4 116	21 798	3 640	1 935	132	11

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	51,0	.	59,6	49,2	96,5	96,47
	targowiskowa	84,3	90,5	89,4	91,0	107,9	101,8
	detaliczna (zł/kg)	1,16	1,20	1,19	1,22	105,2	102,5
	importowa	109,4	57,90	94,5	.	71,6	163,2
	eksportowa	43,2	50,77	44,0	.	80,6	86,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,60	.	0,67	0,54	-	-
	targowisko / detal	0,73	0,75	0,75	0,75	-	-
	skup / detal	0,44	.	0,50	0,40	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	skupu (zł/t)	166,6	147,0	146,2	153,1	91,9	104,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,61	1,45	1,51	1,60	99,4	106,0
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	4,18	3,77	3,75	3,73	89,2	99,5
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,38	9,52	9,58	9,66	103,0	100,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,60	34,30	34,60	35,20	101,7	101,7
Pyzy ziemniaczane	detaliczna (zł/kg)	8,00	.	.	.	.	.
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,68	8,84	8,82	8,84	101,8	100,2

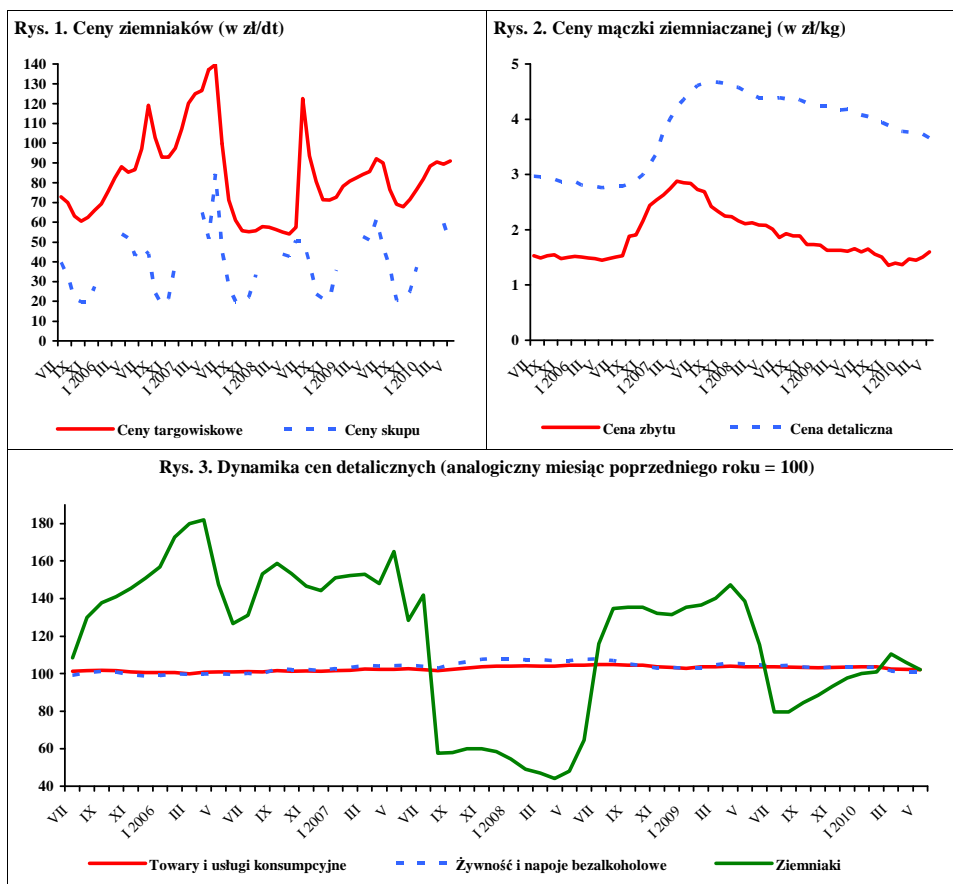
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009		2010		wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	107,7	98,0	97,5	102,09	94,8	104,2
2	Kujawsko-pomorskie	101,2	94,8	93,2	92,43	91,3	97,5
3	Lubelskie	47,5	77,5	83,6	66,11	139,3	85,3
4	Lubuskie	109,8	95,0	93,6	98,70	89,9	103,9
5	Łódzkie	90,3	78,5	78,6	83,63	92,6	106,6
6	Małopolskie	77,4	84,3	85,9	90,93	117,6	107,8
7	Mazowieckie	77,4	93,8	96,6	95,04	122,8	101,4
8	Opolskie	104,8	98,2	101,1	102,59	97,9	104,5
9	Podkarpackie	88,0	89,2	94,9	94,74	107,7	106,2
10	Podlaskie	54,8	93,6	101,4	95,09	173,5	101,5
11	Pomorskie	92,4	91,7	92,1	93,21	100,9	101,6
12	Śląskie	96,8	98,2	96,8	102,73	106,1	104,7
13	Świętokrzyskie	61,3	67,3	71,4	76,78	125,3	114,2
14	Warmińsko-mazurskie	83,1	120,0	107,6	120,16	144,5	100,1
15	Wielkopolskie	101,9	84,0	83,6	81,23	79,7	96,7
16	Zachodniopomorskie	96,8	94,3	91,3	92,53	95,5	98,1
maksimum		109,8	107,6	120,0	120,2	x	
minimum		47,5	71,4	67,3	66,1		
różnica w %		131,2	50,7	78,4	81,8		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W czerwcu 2010 r. w porównaniu z majem br. wzrosły ceny skupu większości warzyw. Spośród gatunków do bezpośredniej konsumpcji o 52% więcej płacono za kapustę białą (1,63 zł/kg), o 24% za marchew (1,28 zł/kg) i o 18% za buraki ćwikłowe (0,91 zł/kg). W mniejszym stopniu podrożała cebula i pieczarki. Mniej natomiast o 26% płacono za będące w coraz większej podaży pomidory szklarniowe (3,89 zł/kg). Z warzyw ubiegłorocznych zakłady przetwórcze skupowały wyłącznie marchew do produkcji kostki, której cena skupu wyniosła 0,52 zł/kg i zwiększyła się w relacji do maja o 6%. Firmy skupujące warzywa na eksport obniżyły ceny większości gatunków. Pomidory potaniały o 25% (do 3,18 zł/kg), cebula o 14% (do 1,46 zł/kg), kapusta pekińska o 13% (do 2,25 zł/kg) i marchew o 7% (do 0,80 zł/kg). Więcej natomiast płacono za kapustę białą (o 25% - 1,37 zł/kg), czerwoną (o 14% - 1,40 zł/kg) i buraki (o 8% - 0,41 zł/kg). W handlu hurtowym o 58% podrożała kapusta biała (do 1,85 zł/kg), o 47% marchew (do 1,56 zł/kg), o 38% buraki (do 1,08 zł/kg) oraz w mniejszym stopniu cebula, a o 36% potaniały ogórki (do 2,62 zł/kg) i o 24% pomidory spod osłon (do 4,01 zł/kg).

W relacji do czerwca 2009 r. w skupie warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji potaniała jedynie marchew (o 50%). Pozostałe warzywa podrożały: kapusta biała (ponad czterokrotnie), cebula (dwukrotnie), pomidory (o 22%), buraki ćwikłowe (o 18%) i pieczarki (o 4%). Spośród warzyw kierowanych na eksport nastąpił trzykrotny wzrost ceny kapusty czerwonej, ponad dwukrotny cebuli, kapusty pekińskiej i białej. Pomidory podrożały o 10%. Spadła o 36% cena skupu marchwi na eksport. Na rynkach hurtowych ponad czterokrotnie wzrosła cena kapusty białej, dwukrotnie cebuli oraz ogórków, buraków i pomidorów. Obniżyła się jedynie cena hurtowa marchwi (o 36%).

W maju 2010 r. w stosunku do kwietnia br. wzrosły ceny detaliczne: selerów (o 23% do 4,84 zł/kg), cebuli (o 14% do 2,85 zł/kg), kapusty białej (o 13% do 1,66 zł/kg), marchwi (o 11% do 2,13 zł/kg) i w niewielkim stopniu buraków. Mniej natomiast płacili konsumenci za pomidory (o 29%), kalafiory (o 16%), pory (o 10%), paprykę (o 6%) i pieczarki (o 3%). W tym samym okresie nie odnotowano znaczących zmian cen detalicznych przetworów warzywnych.

W relacji do maja 2009 r. dwukrotnie w handlu detalicznym podrożała kapusta biała, o 79% cebula, o 38% papryka, o 15% seler, 8% pory i o 2% pieczarki. Nie zmieniły się ceny buraków, a ceny marchwi spadły o 37%, a pomidorów i kalafiorów po 4%. Spośród przetworów warzywnych podrożał szpinak mrożony (o 7%), koncentrat pomidorowy (o 5%), ogórki konserwowe, kalafior mrożony, mrożone mieszanki warzywne i keczup, a obniżyła się cena soków wielowarzywnych.

W kwietniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze obniżyły produkcję konserw warzywnych o 35%, marynat o 32%, warzyw mrożonych o 30% i soku pomidorowego o 12%.

W kwietniu 2010 r. wyeksportowano 29,6 tys. ton warzyw świeżych o wartości 9,5 mln EUR. W stosunku do kwietnia 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 15%, a jego wartość o 11%. Na spadek eksportu warzyw świeżych wpłynęła mniejsza o 72% sprzedaż ogórków, o 67% kalafiorów i o 35% kapusty. Na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego utrzymał się eksport pomidorów. Ponad trzykrotnie więcej sprzedano marchwi i o 7% więcej cebuli. W tym samym czasie wyeksportowano 30,4 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 21,7 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów obniżył się w stosunku do kwietnia 2009 r. o 21%, a jego wartość o 11%. Do spadku eksportu przetworów warzywnych przyczyniła się niższa sprzedaż wszystkich rodzajów przetworów: suszy o 26%, konserw o 24%, mrożonek oraz marynat o 10%.

Import warzyw świeżych w kwietniu 2010 r. wyniósł 34,9 tys. ton, a jego wartość 34,4 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2009 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 21%, a jego wartość o 7%. Zakup kapusty był większy o 74% i cebuli o 30%. Mniej niż rok temu zakupiono: papryki (o 54%), ogórków (o 47%), czosnku (o 28%), marchwi (o 26%) i pomidorów (o 21%). W tym okresie import przetworów warzywnych wyniósł 12,8 tys. ton, a ich wartość 13,5 mln EUR. W relacji do kwietnia 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych wzrosła o 5%, a wartość o 3%. Zakupiono o 65% więcej suszy i o 38% więcej koncentratu pomidorowego. Równocześnie o 25% mniej zaimportowano mrożonek, o 26% konserw i o 3% marynat.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiorzy gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 IV	0,61	1,19	0,28	1,65	0,72	-	-	-	8,50	-	4,60
V	0,75	1,29	0,27	2,18	0,74	-	-	-	5,22	-	4,33
VI	1,02	1,70	0,38	2,58	0,77	-	2,18	-	3,20	-	4,34
VII	1,54	1,93	0,83 ^c	1,18	0,64	1,95	1,64	-	2,44	-	4,92
VIII	0,90	1,74	0,85	0,87	0,56	2,44	1,90	1,25	2,09	2,52	5,22
IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2010</u> V 2010	104	124	152	124	118	x	x	x	74	x	101
<u>VI 2010</u> VI 2009	197	153	429	50	118	x	x	x	122	x	104

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuły różyczk.	Kalafiorzy różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2009 III	0,76	0,30	0,46	0,38	0,70	-	-	-	-	-	-
IV	0,77	0,30	0,48	0,44	0,70	-	-	-	-	-	-
V	0,86	0,32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,88	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,87	-	-	-	-	0,74	0,95	1,48	1,77	-	-
VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2010</u> V 2010	x	x	106	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2010</u> VI 2009	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2009 IV	7,46	-	1,72	0,25	0,36	-	1,26	-	0,80	0,42	-	0,53	-
V	5,17	-	1,27	1,23	0,38	-	1,50	1,25	0,70	0,51	-	0,53	-
VI	2,88	-	0,98	0,60	0,47	-	1,25	2,43	0,70*	0,56	0,70*	-	-
VII	1,83	1,29	0,72	0,33	0,42	3,20	0,78	2,50	2,90	0,79	0,70*	0,48	-
VIII	1,66	1,12	0,76	0,30	0,43	2,90	0,55	-	-	0,60	1,97	0,39	-
IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{VI\ 2010}{V\ 2010}$	75	x	87	125	114	x	93	x	x	86	x	108	x
$\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	110	x	230	228	298	x	64	x	x	261	x	x	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2008 I-XII	41 384	477193	119 758	53 869
2009 I	3 203	32 705	6 319	2 719
II	3 348	36 021	4 106	2 796
III	4 217	32 413	6 583	3 176
IV	4 118	27 545	6 067	2 426
V	3 464	25 624	3 155	2 297
VI	2 492	19 876	4 995	1 984
VII	3 178	26 758	16 062	8 113
VIII	4 608	37 228	10 063	14 397
IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I	2 431	33 101	4 799	3 215
II	2 809	36 789	5 364	4 487
III	4 123	42 230	8 883	4 413
IV	3 620	29 588	5 745	2 991
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{IV\ 2010}{IV\ 2009}$	88	70	65	68

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010				IV/2010 IV 2009 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Warzywa ogółem	30176	34525	34888	37336	37377	35692	28284	38851	45293	35536	34814	423990	26373	35225	37350	29567	85
Cebula	11455	11300	9022	9063	8265	6789	8593	8959	15590	15574	12013	128520	9000	12031	10879	9609	107
Kapusta	5115	6402	14309	9521	3989	1726	1936	3039	4251	2985	3320	60890	2944	4706	7080	9281	65
Marchew	1656	2045	1435	1045	894	3463	962	1540	1968	2008	2807	21240	2454	5365	5850	4896	341
Ogórki	68	619	1016	1580	1547	1923	1840	1199	538	233	300	10942	58	86	155	281	28
Pomidory	664	611	769	7956	13152	12035	7834	12557	8626	3172	2189	70392	694	463	397	763	99
Kalafiory	681	653	781	717	4065	4500	2302	4256	6432	1868	1400	28106	452	431	605	255	33
Przetwory ogółem	44241	52127	38635	35312	34083	27839	28241	39007	45590	45901	40413	472174	41752	43258	48978	30360	79
Susze	1412	1705	1351	1412	1549	1695	1529	1546	1951	1682	1026	18595	1676	1622	1737	998	74
Miarynaty	2554	3058	2537	1979	1999	2160	2617	3210	3199	3207	2456	31413	1885	2271	3149	2285	90
Konserwy	3149	4392	3720	3168	2837	2302	2271	3998	4775	4783	3432	42725	2850	3600	4317	2826	76
-kapusta kwasz.	965	1295	939	488	387	370	568	709	1005	1428	1077	10469	628	780	885	553	59
Mrożonki	32636	37204	26566	24740	24115	18310	18515	26382	30987	31103	29176	327823	30996	31161	34093	20161	76
Pieczarki i ich przetwory	12833	16329	14005	12804	12176	10581	10756	11077	14326	15432	16166	160649	15590	14911	17689	12334	88
Warzywa ogółem	9851	11252	10687	16184	18430	16458	12674	17667	18255	10944	10522	162893	8603	10245	12311	9483	89
Cebula	4018	3231	2478	2635	2483	2100	2541	2657	3433	3644	3109	36360	2715	3300	3678	2881	116
Kapusta	601	822	2087	1508	733	274	268	449	626	540	626	9083	527	916	1460	1920	92
Marchew	325	397	405	343	263	908	184	180	309	338	379	4319	334	723	851	865	213
Ogórki	89	1020	874	1050	882	969	998	676	321	125	141	7239	54	91	213	220	25
Pomidory	440	523	761	5270	8733	7108	4983	7861	6875	1983	1099	46194	827	431	427	829	109
Kalafiory	239	259	265	279	1601	1370	973	1851	2735	734	422	10886	175	188	295	158	60
Przetwory ogółem	29935	30880	24238	22796	23036	18743	19138	26009	29121	28957	25071	305565	25007	27796	32294	21691	89
Susze	2631	2770	2131	2041	2310	2529	2509	2401	2973	2712	2117	30249	2595	2610	2776	2215	104
Miarynaty	2421	2483	2300	1732	1992	2092	2464	3022	3107	3121	2567	29467	1627	1732	2632	2085	91
Konserwy	2905	3300	2991	2922	2950	2492	2320	3572	3918	3991	3251	37867	2607	3377	4064	2866	96
-kapusta kwasz.	418	418	405	264	220	163	224	266	409	550	515	4336	317	386	446	290	72
Mrożonki	17624	18057	13215	12523	12224	8714	8803	13281	14878	14733	13500	162503	14283	15844	17562	10813	82
Pieczarki i ich przetwory	19348	21779	19851	18016	17065	14163	14877	15314	19168	20740	20785	222610	21677	21144	25211	17577	89

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010				$\frac{IV2010}{IV2009}$ (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
	37007	46223	44113	34372	33451	19479	13774	7904	12853	30676	33057	348253	32517	34657	45917	34948		
Warzywa ogółem	4262	4051	4700	6734	10197	5009	2515	2101	2306	3388	3348	52326	3066	6513	9141	6090	79	
Cebula	140	274	1441	1042	5	4	1	7	376	372	460	4261	432	852	1185	2506	130	
Kapusta	3164	3832	4789	6390	9450	3522	782	380	607	544	904	37155	1039	2223	3440	3548	74	
Marchew	3408	4423	4187	1887	1937	3072	5797	2042	3253	5502	4601	44438	4056	2975	3588	2237	53	
Ogórki	13408	14795	12133	7653	4899	3416	2578	664	1501	10688	12661	97532	11779	9960	12445	9598	79	
Pomidory	3531	4432	3700	3577	3500	2783	936	1469	2360	3750	3811	37332	3814	3396	3267	1705	46	
Papryka	393	741	647	243	637	280	449	564	550	456	403	5820	353	321	753	463	72	
Czosnek	12927	16598	12251	12184	14861	12623	11658	13484	14243	16231	14420	164586	14581	15720	21209	12811	105	
Przetwory ogółem	3113	3550	2348	2490	2012	1879	1556	2643	2463	2385	2432	29717	2415	2946	3296	1758	75	
Mrożonki	498	1066	925	1008	1497	1137	1007	848	825	835	898	11788	1726	1596	1444	1530	165	
Susze	1170	1661	1297	1079	1194	1202	1466	1457	1548	1901	1276	16656	1157	1090	2097	1254	97	
Marynaty	2402	4265	2317	2603	2814	2286	2274	3068	3862	4389	3211	36232	2319	2581	4905	1720	74	
Konserwy																		
-kukurydza																		
konserw.	1086	2210	1235	993	1068	1161	1096	1600	1601	2352	1812	17414	1017	1105	2762	323	26	
Koncentrat pomid.	4067	4031	3710	3755	5764	4603	3810	3516	4003	5126	5293	51257	5264	5586	7348	5125	138	
Warzywa ogółem	32536	38696	37033	22651	15187	8333	5363	3840	7292	20133	27556	252899	29396	33447	47184	34430	93	
Cebula	568	797	526	701	1113	571	292	232	330	548	549	6683	414	1505	2259	1867	355	
Kapusta	74	102	606	315	4	3	1	5	54	50	67	1340	53	173	455	1051	173	
Marchew	916	1321	1789	3137	3062	682	169	107	166	195	276	12581	242	539	1016	1066	60	
Ogórki	5501	3173	2191	1005	905	1187	1872	820	1561	3371	4478	32077	4659	4239	4191	1931	88	
Pomidory	10981	15670	16443	7926	3231	1819	1296	638	1424	6684	10855	89889	11815	11939	16355	12945	79	
Papryka	5120	6233	5428	4433	3828	2593	607	840	1629	3570	4578	44128	4242	5089	6435	4682	86	
Czosnek	282	487	533	315	680	334	453	600	659	589	576	5804	546	689	1293	652	122	
Przetwory ogółem	13042	15864	13031	12419	14919	12642	11599	13513	14322	15874	13645	164522	14052	15279	19773	13480	103	
Mrożonki	2601	2613	1919	1807	1683	1428	1118	1925	1895	1899	1834	23101	1926	2191	2347	1162	61	
Susze	1129	2120	2378	1778	2213	1896	1931	1845	1894	1708	1669	23019	3395	3778	2904	4402	185	
Marynaty	1047	1299	1105	909	1111	977	1234	1182	1339	1713	1160	14182	1007	999	1645	1166	105	
Konserwy	2871	4348	2586	2836	3099	2693	2588	3558	4573	4995	3703	41087	2591	2735	5419	1981	77	
-kukurydza																		
konserw.	1023	1679	993	841	899	951	1016	1491	1547	2264	1729	15509	918	1099	2738	273	27	
Koncentrat pomid.	3683	3711	3505	3891	5301	4262	3370	3355	3194	3937	3983	45325	3745	3972	5556	3500	100	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 II	0,35	0,12	0,20	1,30	0,66	0,35	1,51	0,90	0,43	0,50
III	0,29	0,13	0,19	1,65	0,86	0,40	1,33	0,77	0,32	0,48
IV	0,27	0,15	0,28	0,86	0,99	0,34	1,42	0,83	0,43	0,50
V	0,29	0,16	0,33	0,66	0,66	0,39	1,41	0,79	0,54	0,54
VI	0,30	0,18	0,29	0,67	0,66	0,39	1,40	0,82	0,57	0,50
VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,94	1,19	0,39	1,39	0,86	0,50	0,43
II	0,27	0,19	0,13	1,05	0,93	0,44	1,40	0,82	0,49	0,46
III	0,34	0,21	0,15	1,37	1,08	0,49	1,42	0,81	0,50	0,47
IV	0,30	0,21	0,18	0,78	1,09	0,62	1,41	0,83	0,52	0,52
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	88	100	120	57	101	127	99	102	104	111
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	111	140	64	91	110	182	99	100	121	104

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2008 I-XII	0,91	1,41	1,06	0,77	2,53	1,18	4,02	5,49	1,82
2009 I	0,64	0,39 ^b	1,02	0,66	-	-	-	-	-
II	0,67	0,36 ^b	1,07	0,68	-	-	13,84	-	-
III	0,71	0,33 ^b	1,18	0,73	-	-	8,25	17,19	-
IV	0,74	0,32 ^b	1,52	0,77	-	-	4,37	10,40	-
V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	2,62	4,01	2,04
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2010</u> <u>V 2010</u>	109	158	147	138	x	x	64	76	x
<u>VI 2010</u> <u>VI 2009</u>	202	430	63	133	x	x	138	113	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2009 III	3,42	10,15	3,19	3,18	3,30	6,48	2,12
IV	3,33	10,10	3,30	3,26	3,27	6,43	2,03
V	3,38	10,23	3,18	3,17	3,19	6,67	2,06
VI	3,46	10,35	3,29	3,19	3,21	6,71	1,96
VII	3,57	10,70	3,36	3,42	3,18	6,72	2,02
VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2010</u> IV 2010	100	103	101	101	101	100	101
<u>V 2010</u> V 2009	102	110	106	109	102	100	93

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 III	1,48	0,74	2,01	1,45	3,24	6,62	11,51	8,48	-	7,55	6,76
IV	1,51	0,75	2,50	1,50	3,63	6,62	12,28	10,55	-	6,95	6,71
V	1,59	0,77	3,39	1,57	4,22	5,96	11,60	7,94	-	6,17	6,59
VI	2,06	0,82	3,67	2,07	4,68	5,99	9,52	5,08	4,29	3,90	6,61
VII	2,48	1,77 ^a	2,61	2,02	5,31	1,74 ^a	8,33	4,07	3,39	2,82	6,89
VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2010</u> IV 2010	114	113	111	101	123	90	94	71	x	84	97
<u>V 2010</u> V 2009	179	216	63	100	115	108	138	96	x	96	102

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wietlowarzywny ^a
2009 III	5,14	13,15	8,28	6,42	8,44	7,12	9,69	3,81	5,90	8,60	4,31
IV	5,14	13,15	8,32	6,44	8,44	7,14	9,60	3,81	5,78	8,40	4,33
V	5,23	13,20	8,32	6,40	8,46	7,12	9,65	3,81	5,90	8,63	4,34
VI	5,28	13,60	8,28	6,38	8,46	7,14	9,75	3,83	5,95	8,69	4,33
VII	5,28	13,80	8,24	6,46	8,44	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2010</u> IV 2010	99	99	x	100	100	100	99	101	100	100	100
<u>V 2010</u> V 2009	104	105	x	107	104	104	102	100	100	100	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

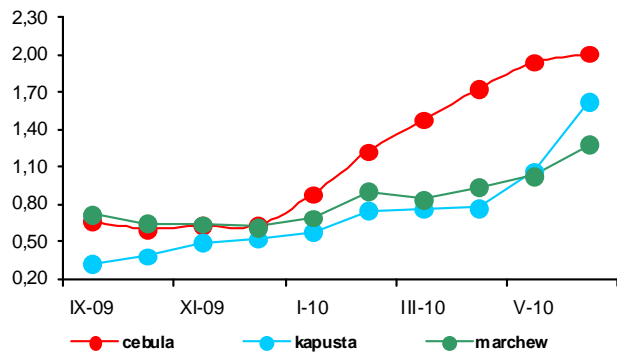
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2008 IX	45	65	45	28	-	-
X	44	62	44	26	-	-
XI	44	66	40	27	-	-
XII	46	54	42	31	-	-
2009 I	49	69	43	29	-	-
II	47	65	29	24	-	-
III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-

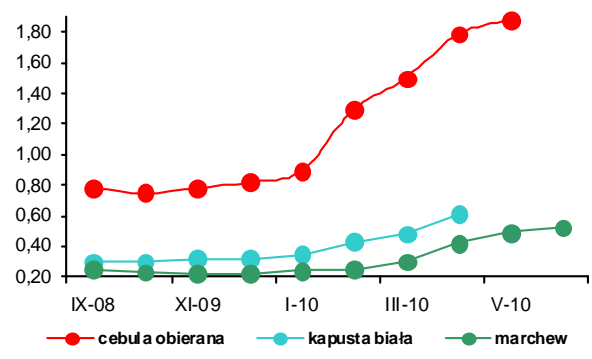
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

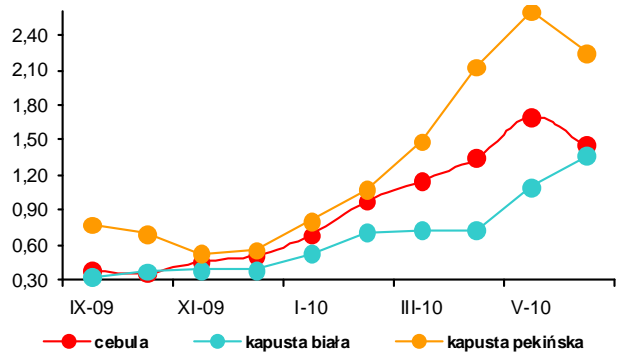
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

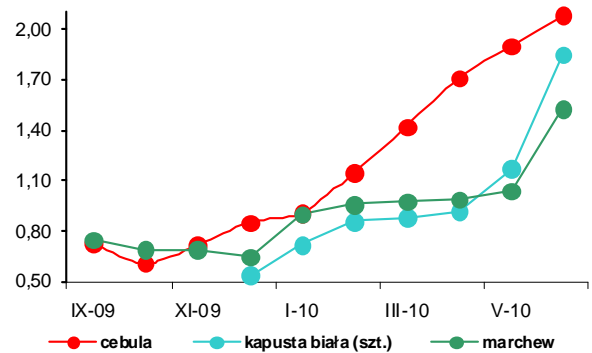
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

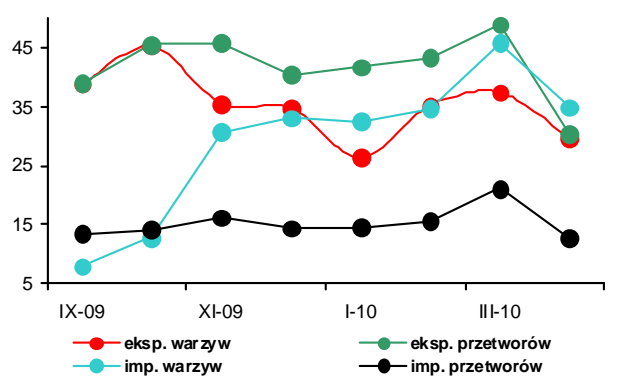
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

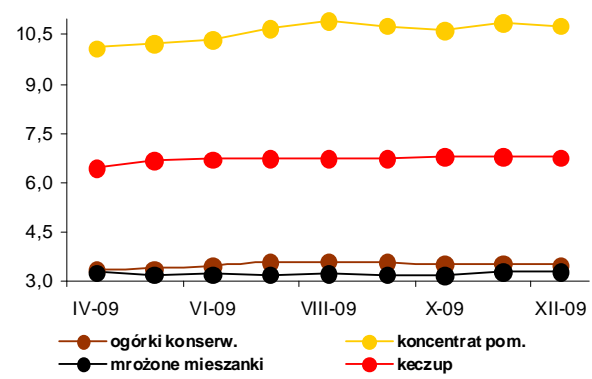
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

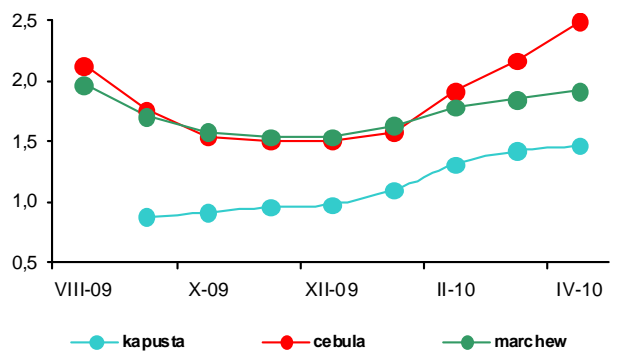
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

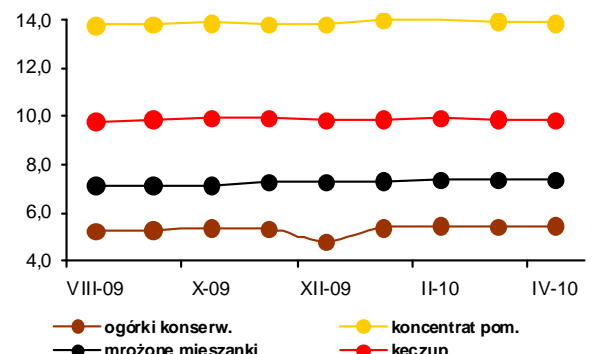
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W czerwcu 2010 r. niższe niż przed rokiem były ceny jabłek i gruszek. Na rynku hurtowym ceny jabłek obniżyły się o 42%, a gruszek o 41%. Ceny jabłek przeznaczonych na eksport spadły o 48%, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 34%. Na rynkach hurtowych potaniały pomarańcze (o 17%), winogrona (o 11%), banany (o 6%) i mandarynki (o 5%). Wyższe były ceny truskawek. Ceny skupu truskawek bez szypułki do mrożenia wzrosły o 84%, a truskawki z szypułką na sok o 70%. Eksporterzy płacili za truskawki o 44% więcej, a spółdzielnie ogrodnicze o 46% drożej. Na rynkach hurtowych ceny truskawek wzrosły o 22%.

W czerwcu 2010 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny jabłek do przerobu wzrosły o 5%, a hurtowe o 2%. Droższe były też owoce cytrusowe: cytryny (o 24%), mandarynki (o 16%), pomarańcze (o 6%), a także banany (o 9%) i gruszki (o 1%). Potaniały natomiast truskawki (o 79%) i winogrona (o 3%). Nieznacznie obniżyły się ceny oferowane za jabłka przez firmy eksportowe.

W maju 2010 r. w relacji do maja roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 3,1%. Owoce południowe potaniały o 9,3%, a przetwory owocowe podrożały o 1,0%. Średnie ceny owoców i ich przetworów obniżyły się o 1,4%, przy wzroście cen żywności o 0,6%. Ceny owoców jagodowych wzrosły o 16,3%. Średnie ceny owoców cytrusowych nie zmieniły się, a obniżyły pozostałych owoców południowych (o 21,0%) i bananów (o 14,9%). Jabłka potaniały o 15%, a gruszki o 20%. Nieznacznie wzrosły ceny detaliczne przetworów, a najbardziej soku jabłkowego (o 6%) i dżemu truskawkowego (o 4%). Potaniał natomiast sok pomarańczowy oraz dżem śliwkowy i z czarnej porzeczki. W maju wyższe niż w kwietniu 2009 r. były ceny gruszek (o 8%), cytryn (o 7%), pomarańcz i mandarynek (o 4%) oraz jabłek (o 2%). Obniżyły się ceny detaliczne winogron (o 3%) i bananów (o 1%). Nie zmieniły się ceny większości przetworów i soków owocowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych, owocowo-warzywnych i warzy-

wnych zmniejszyła się w kwietniu 2010 r. wobec kwietnia roku poprzedniego o 3%. Czterokrotnie wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych, a trzykrotnie soków zagęszczonych. Produkcja owoców mrożonych wzrosła o 22%, a dżemów o 15%. W kwietniu 2010 r. zmniejszyła się w porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 34%), dżemów (o 17%), soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 16%) oraz owoców mrożonych (o 8%). Wzrosła natomiast o 47% produkcja soków zagęszczonych (głównie jabłkowego). W miesiącach I-IV 2010 r. trzy i półkrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych, a o 11% dżemów. Obniżyła się natomiast produkcja soków zagęszczonych (o 18%) i soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 17%) oraz owoców mrożonych (o 7%).

W kwietniu 2010 r. wolumen eksportu owoców świeżych był wyższy w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego o 3%, a przetworów owocowych niższy o 12%. Zwiększył się eksport wszystkich gatunków owoców świeżych z wyjątkiem śliwek. W grupie przetworów zmniejszyła się zagraniczna sprzedaż przetworów w puszkach (truskawek o 72%, a wiśni o 10%), dżemów (o 6%) i mrożonek (o 15%). Niższy był też eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 10%). Z powodu obniżenia cen eksportowych niemal wszystkich owoców i ich przetworów (najbardziej potaniały mrożone owoce i zagęszczony sok jabłkowy), łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów obniżyły się o 15% i wyniosły 79,1 mln EUR. Zmniejszył się przywóz wszystkich owoców i ich przetworów. Łączna wartość przywozu tych produktów obniżyła się o 31% do 65,9 mln EUR. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 13,2 mln EUR, wobec ujemnego na poziomie 2,0 mln EUR w kwietniu 2009 r. W okresie I-IV 2010 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 17,0 mln EUR, wobec 38,0 mln EUR w analogicznym okresie 2009 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 IV	1,07	3,60	-	-	-	-	-
V	1,35	-	-	-	-	-	-
VI	1,61	-	2,12	-	-	-	-
VII	1,79	-	2,00	1,54	1,63	1,28	2,17
VIII	1,42	-	-	1,65	2,29	1,86	1,43
IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2010</u> <u>V 2009</u>	101	x	x				
<u>VI 2010</u> <u>VI 2009</u>	66	x	146	-	-	-	-

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 IV	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	1,32	0,89	-	-	3,30	-	-	-	-
VII	0,21	1,65	-	1,00	2,29	3,43	-	0,84	0,78	-
VIII	0,17	-	-	-	-	2,86	0,60	0,87	0,55	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2010</u> <u>V 2009</u>	105	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2010</u> <u>VI 2009</u>	x	184	170	x	x	91	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Maliny	Śliwki
2009 IV ^a	1,19	1,67	1,77	1,22	1,06	1,06	1,06	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,44	1,80	2,04	1,54	1,44	1,42	1,43	-	-	-	-	-	-
VI ^a	1,45	2,00	2,00	1,63	1,41	1,54	1,37	-	-	2,86	3,50	-	-
VII ^a	1,62	-	-	1,91	1,70	1,80	-	-	-	-	3,38	6,00	2,70
VIII	1,19	-	-	-	-	2,00 ^a	-	1,23	-	-	-	-	1,38
IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>VI 2010</u> <u>V 2010</u>	94	89	102	85	89	89	89	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2010</u> <u>VI 2009</u>	52	55	67	39	44	41	47	x	x	144	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owoce i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 III	10 720	13 984	26 111	3 139	10 509	2 701	2 035
IV	8 983	15 537	25 754	2 222	10 434	3 591	1 714
V	6 930	13 263	21 319	1 126	12 951	3 397	1 189
VI	7 728	13 615	22 205	1 039	51 193	5 093	1 276
VII	5 730	10 661	22 749	7 388	80 506	3 616	3 410
VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	92	90	77	147	92	83	66
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	100	106	91	303	122	115	440

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009*											2010*				IV 2010 IV 2009 (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Owoce świeże	130 711	170 851	109 452	86 284	55 949	52 025	34 937	33 535	37 109	57 308	78 515	966 476	103 961	125 513	141 527	113 180	103
Jabłka	122 581	161 103	101 112	79 373	32 553	8 635	4 860	6 950	21 718	41 258	58 217	747 271	93 412	117 224	132 941	106 476	105
Gruszki	505	439	343	254	131	209	1 138	3 838	4 676	4 014	3 285	19 294	1 808	1 307	864	398	116
Truskawki	15	188	106	307	11 911	2 853	299	341	211	340	410	16 982	23	33	82	121	115
Sliwki	20	21	16	12	58	966	4 754	8 303	4 044	606	777	19 585	8	10	6	4	25
Maliny	274	235	43	2	370	6 693	8 526	6 804	1 373	652	1 290	26 373	129	167	226	43	101
Wiśnie	75	29	-	69	872	6 540	2 680	111	111	195	266	10 948	9	0	1	0	316
Przetwory owocowe	53 251	64 365	56 917	56 051	61 516	61 107	58 504	58 555	65 541	69 625	54 102	715 953	49 751	52 549	66 800	50 267	88
Zagęszczony sok jabłkowy	17 170	21 398	18 904	19 233	19 532	18 167	15 614	16 815	27 187	32 646	20 512	249 202	15 514	16 958	23 725	17 024	90
Truskawki w puszkach	728	825	716	606	871	700	640	695	685	453	986	8 360	584	427	578	204	28
Wiśnie w puszkach	448	820	678	435	423	525	622	923	766	392	139	7 053	398	558	552	331	49
Dżemy	2 255	2 691	2 503	1 786	2 769	2 808	2 697	2 150	2 165	1 932	1 886	27 775	1 555	2 047	2 237	1 855	74
Mrożonki	21 705	26 840	23 166	22 003	22 825	23 822	23 876	23 579	20 315	21 526	17 536	266 049	20 672	20 866	26 516	19 733	85
Owoce świeże	39 334	47 831	34 911	30 353	30 012	36 518	26 635	23 784	14 562	19 481	26 218	366 162	29 009	35 112	38 943	35 118	101
Jabłka	33 152	40 538	28 781	24 999	11 381	3 163	1 682	2 563	5 091	8 986	13 092	202 350	22 380	29 632	33 002	30 512	106
Gruszki	365	246	160	122	70	116	588	1 985	2 293	1 938	1 608	9 826	977	744	480	215	135
Truskawki	14	168	156	435	9 733	2 380	438	358	220	366	365	14 638	15	32	103	144	93
Sliwki	15	15	11	9	44	519	1 881	3 087	1 789	187	181	7 745	10	7	5	3	29
Maliny	333	234	63	4	386	5 964	7 065	6 083	1 306	951	1 438	23 961	220	260	383	73	115
Wiśnie	45	22	-	41	902	4 105	1 295	62	66	105	120	6 764	5	2	4	1	1631
Przetwory owocowe	61 814	65 144	58 446	57 997	62 939	65 605	57 280	60 879	65 325	63 399	47 799	730 714	45 938	48 402	58 718	43 983	75
Zagęszczony sok jabłkowy	12 345	13 731	12 678	12 876	14 027	12 183	10 409	11 474	17 565	20 735	12 777	168 241	9 850	10 602	14 231	9 955	79
Truskawki w puszkach	1 039	1 047	1 004	844	1 137	882	804	958	917	650	1 021	10 923	737	545	682	292	29
Wiśnie w puszkach	519	794	733	468	490	536	606	1 131	841	584	494	8 019	369	536	567	306	42
Dżemy	3 123	3 846	3 668	2 481	4 251	4 076	3 848	3 046	3 062	2 651	2 730	40 107	2 166	2 964	3 158	2 677	73
Mrożonki	28 472	30 360	26 501	24 870	23 506	23 211	22 192	23 933	21 360	21 903	16 873	288 272	19 602	19 346	24 654	18 122	68

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009*												2010*				IV 2010 IV 2009 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	84 707	87 117	77 840	75 377	71 076	118 538	113 278	66 122	74 850	91 901	103 204	1 074 258	89 513	79 394	96 398	49 210	63
Banany	18 732	20 083	22 156	23 316	14 811	13 904	15 539	12 188	20 742	19 112	13 838	220 037	16 107	19 134	23 459	13 126	59
Owoce cytrusowe	51 897	44 571	29 891	19 604	11 875	11 137	16 938	10 070	23 949	47 703	71 696	409 446	59 209	44 694	53 025	20 178	68
Brzoskwinie i nekt.	83	150	47	2 311	11 273	29 382	26 042	13 593	2 156	676	1 479	87 256	16	15	67	66	139
Winogrona	2 868	6 510	8 617	5 431	1 211	3 962	13 609	12 186	14 037	7 740	2 789	81 249	1 391	2 447	4 170	2 409	28
Arbuzy	397	835	1 290	6 864	17 327	42 425	25 771	4 163	513	658	2 148	102 670	427	339	1 194	1 556	121
Jabłka	572	489	1 506	4 636	5 426	5 471	1 070	632	423	301	178	21 002	816	697	841	839	56
Przetwory razem	17 050	24 316	30 731	18 391	17 681	18 884	16 209	18 424	21 656	27 274	23 104	251 214	17 869	18 266	25 633	18 916	62
Soki zagęszczone	7 719	8 750	15 266	8 803	7 867	8 261	6 359	6 881	8 768	10 725	10 679	107 477	8 554	7 360	9 602	8 522	56
-sok pomarańczowy	2 022	3 307	3 917	2 841	2 502	3 888	2 845	2 818	2 872	3 799	4 572	37 844	2 736	2 703	4 602	3 282	84
Mrożonki	1 828	2 519	2 177	1 621	1 746	3 975	3 260	2 518	1 978	2 560	1 713	27 442	2 144	1 951	1 797	1 728	79
Susze	1 008	982	953	404	575	590	599	1 187	1 278	1 890	1 106	11 333	986	986	729	506	53
Dżemy	518	685	2 647	363	467	417	339	465	474	371	524	7 686	578	446	660	385	15
Przetwory puszkow.	5 863	11 261	9 568	6 961	6 959	5 565	5 610	7 226	8 891	11 559	8 931	95 583	5 412	7 328	12 465	7 674	80
-ananasy	709	2 236	1 493	1 469	1 391	871	904	1 524	1 624	2 993	2 256	18 908	962	990	2 876	1 601	107
-brzoskwinie	1 299	3 547	2 938	1 285	1 474	1 127	1 521	1 815	2 350	3 683	2 576	25 023	1 113	2 056	4 831	1 926	66
Owoce świeże	60 978	62 371	57 006	53 488	46 841	59 674	55 798	46 369	56 387	76 494	75 753	727 303	61 996	57 113	64 491	42 166	74
Banany	12 286	15 244	14 334	14 415	9 862	7 212	7 940	6 696	10 943	14 467	9 041	137 599	8 052	10 180	15 040	9 063	63
Owoce cytrusowe	30 877	23 760	15 376	9 465	7 198	6 524	6 116	7 541	16 909	32 518	47 403	246 653	38 776	29 418	25 976	13 115	85
Brzoskwinie i nekt.	93	162	73	2 430	9 202	19 140	14 682	7 847	1 395	473	897	56 471	40	19	124	123	169
Winogrona	4 251	7 133	9 919	6 729	2 052	4 442	10 247	8 935	11 124	8 348	3 675	80 341	2 324	3 430	5 974	4 155	42
Arbuzy	243	365	1 161	3 607	4 895	7 331	4 042	638	235	212	535	23 400	203	216	684	843	73
Jabłka	459	344	923	2 050	2 516	2 394	706	494	393	423	510	11 440	296	397	526	704	76
Przetwory razem	24 291	27 952	38 366	20 042	22 824	22 383	19 373	24 805	25 301	29 038	24 415	301 757	18 994	22 157	27 502	23 781	62
Soki zagęszczone	8 942	8 859	17 071	7 878	7 776	6 569	5 522	5 877	6 762	7 735	8 488	99 886	6 822	7 250	9 580	10 875	64
-sok pomarańczowy	2 350	3 266	3 501	2 458	2 035	2 511	2 032	2 058	2 278	2 854	3 985	32 485	2 540	2 543	4 799	3 890	111
Mrożonki	2 566	3 045	3 242	1 929	2 306	5 745	4 733	3 664	2 592	3 349	2 259	37 526	2 347	2 247	1 882	1 544	48
Susze	2 504	2 125	2 112	936	1 390	1 250	1 051	2 176	2 538	3 268	2 141	23 186	1 809	1 851	1 702	1 097	52
Dżemy	1 068	1 153	4 534	663	940	794	718	929	858	590	604	13 601	680	629	881	682	15
Przetwory puszkow	9 028	12 572	11 219	8 430	10 225	7 842	7 242	11 931	13 722	10 696	124 635	124 635	7 125	9 895	13 126	9 456	84
-ananasy	578	1 566	1 131	1 098	994	631	622	1 101	1 017	2 034	1 551	13 475	694	782	1 923	1 150	102
-brzoskwinie	917	2 146	1 911	927	987	764	945	1 061	1 448	2 278	1 543	15 848	662	1 142	2 627	1 160	61

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 III	0,25	0,56	0,89	0,68	1,00	0,77	1,02	0,72	0,72	1,27	0,97
IV	0,28	0,47	1,47	-	1,47	0,72	1,00	0,75	0,77	1,40	1,08
V	0,31	0,48	1,42	0,50	1,79	0,59	1,01	0,77	0,79	1,39	1,08
VI	0,35	0,53	0,82	0,60	1,04	1,03	0,90	0,75	0,84	1,31	1,16
VII	0,37	0,56	0,83	0,58	0,89	0,63	0,87	0,68	0,78	1,26	1,02
VIII	0,35	0,52	1,46	0,93	0,83	0,48	0,83	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,37	0,52	1,05	1,29	0,89	0,56	0,90	0,66	0,74	1,38	1,23
X	0,23	0,49	1,04	1,49	0,95	0,60	0,88	0,68	0,70	1,34	1,10
XI	0,22	0,48	1,08	1,81	1,46	0,54	0,91	0,65	0,69	1,43	1,49
XII	0,22	0,49	0,89	-	1,11	0,45	0,88	0,63	0,70	1,04	3,56
2009 I-XII	0,27	0,51	0,86	1,07	0,91	0,62	0,97	0,71	0,76	1,31	1,14
2010 I	0,24	0,54	0,65	-	1,71	0,60	0,79	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,56	1,26	-	1,70	6,23	0,75	0,60	0,70	1,18	1,03
IV	0,29	0,54	1,19	-	1,68	3,70	0,77	0,60	0,71	1,44	0,93
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	116	96	94	x	99	59	103	100	101	122	90
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	104	115	81	x	114	514	77	80	92	103	86

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 IV	1,36	1,10	1,20	1,20	1,25	3,80	-	-	-	-	5,93	3,28	5,64	3,99	8,26
V	1,86	1,68	1,89	1,91	1,64	4,75	-	-	4,75	-	4,34	3,58	5,94	4,26	8,13
VI	2,06	-	2,10	2,08	2,05	5,31	2,90	4,75	3,82	8,50	4,62	3,52	6,28	4,70	10,02
VII	2,10	-	-	-	-	3,72	5,11	2,36	3,97	4,31	4,12	3,98	6,80	4,45	8,79
VIII	1,61	-	-	-	-	2,75	5,46	1,53	3,44	1,68	3,82	4,16	6,65	4,40	4,87
IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI2010</u> <u>V2009</u>	102	104	104	101	104	101	21	-	x	-	109	124	116	106	97
<u>VI 2010</u> <u>VI 2009</u>	58	x	59	57	59	59	127	-	122	-	94	121	95	83	89

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 III	6,67	7,13	6,57	-	1,62	1,96
IV	6,30	6,93	6,60	3,47	1,62	1,98
V	6,07	6,60	6,43	3,62	1,64	1,99
VI	6,10	6,70	6,43	3,63	1,60	1,99
VII	5,93	6,53	6,27	3,69	1,69	1,99
VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	-	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	-	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	-	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	-	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	-	1,74	1,94
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2010</u> <u>IV 2010</u>	99	100	106	-	102	101
<u>V 2010</u> <u>V 2009</u>	96	96	104	-	106	97

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 III	1,96	6,75	-	-	-	-	12,39	6,72	5,46	5,22	6,62
IV	2,09	7,18	-	-	-	-	10,75	7,09	5,69	5,02	6,94
V	2,60	7,18	-	-	12,58	-	10,26	5,85	5,75	4,99	6,91
VI	3,10	6,98	-	7,11	4,54	-	11,07	5,75	5,76	5,24	7,38
VII	3,47	6,86	6,23	6,33	4,86	14,16	11,78	5,44	5,85	5,36	8,06
VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>V 2010</u> <u>IV 2010</u>	102	108	x	x	x	x	97	99	104	107	104
<u>V 2010</u> <u>V 2009</u>	85	80	x	x	122	x	117	85	93	121	94

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dzemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 III	12,03	-	3,63	4,32	15,06	6,54	5,18
IV	12,11	-	3,61	4,34	15,10	6,62	5,24
V	12,14	-	3,62	4,33	15,14	6,68	5,36
VI	12,19	-	3,64	4,32	15,10	6,68	5,44
VII	12,25	-	3,66	4,32	14,98	6,74	5,47
VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	-	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	-	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	-	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	-	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	-	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{V\ 2010}{IV\ 2010}$	100	x	99	100	101	100	100
$\frac{V\ 2010}{V\ 2009}$	104	x	99	98	101	100	102

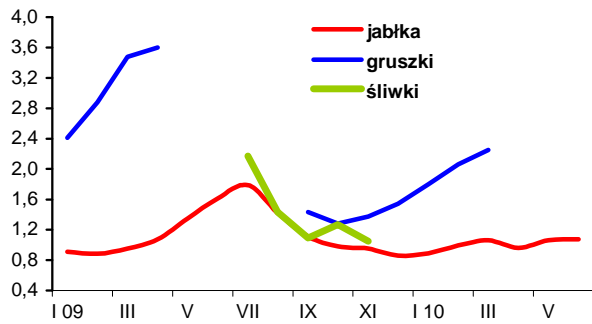
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

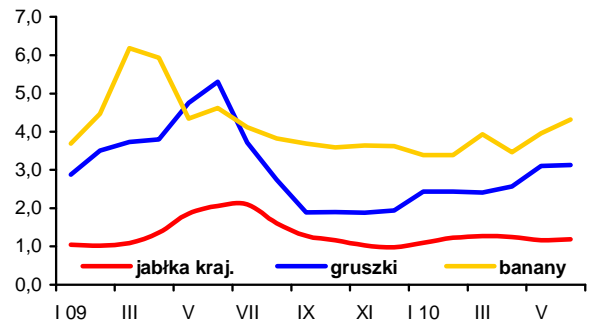
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2008 VIII	66	-	-	74	77	68
IX	52	79	-	77	79	71
X	62	79	-	65	64	-
XI	59	75	-	68	69	-
XII	61	76	-	71	59	-
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP” Der Markt Obst und Gemüse” i, „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

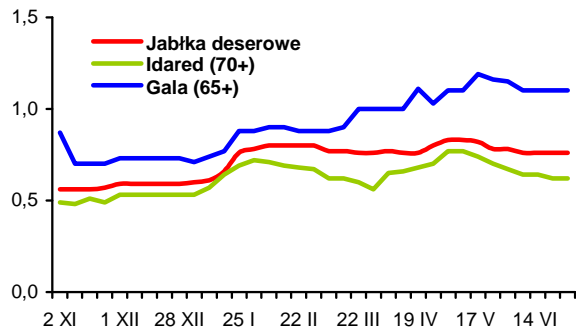
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych 2009 i 2010 r. (zł/kg)

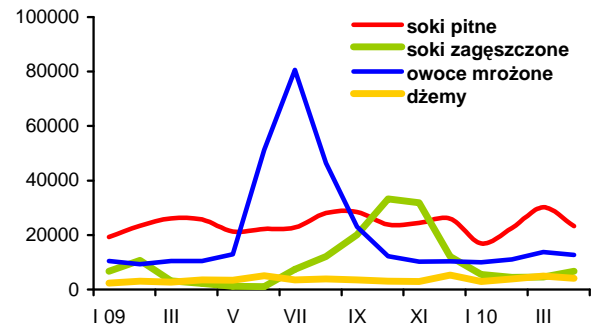
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 i 2010 r. (zł/kg)

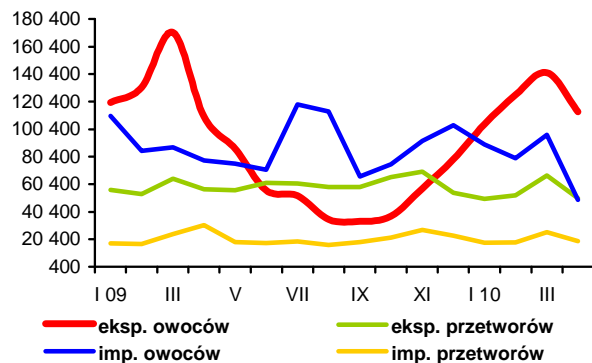
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od XI 2009 r. do VI 2010 r. (zł/kg)

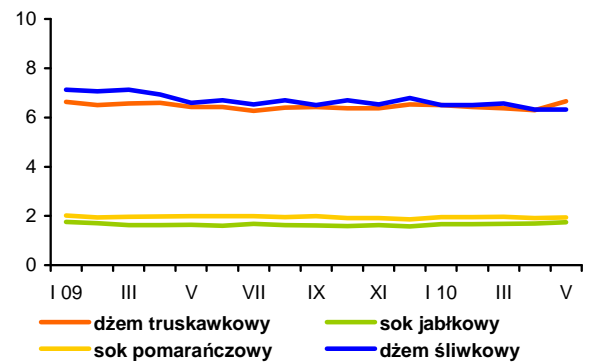
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

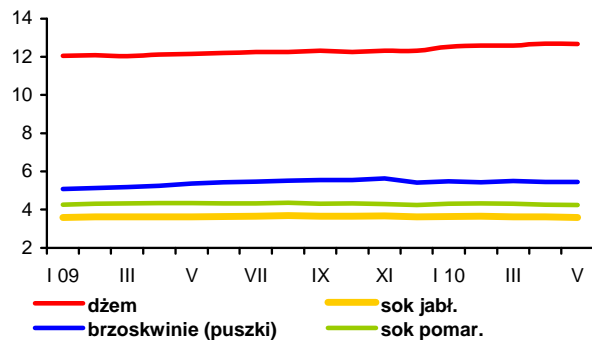
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

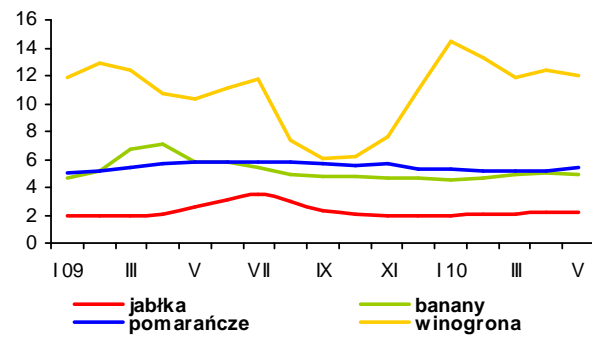
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W maju przeciętna cena skupu mleka utrzymała się na poziomie ubiegłego miesiąca, tj. 101,06 zł/100 l. Mleko o standardowych parametrach zdrożało ze 104,21 zł/100 kg w kwietniu do 104,54 zł/100 kg w maju, przy czym najwyższe ceny płacono w m. północnym (110,84 zł/100 kg), a najniższe w m. południowo-wschodnim (98,11 zł/100 kg). Zmalały ceny bydła mlecznego na targowiskach. Krowa dojna staniała z 2568 zł/szt. w kwietniu do 2507 zł/szt. w maju, a jałówka 1-rocza z 1661 do 1515 zł/szt.

Ceny zbytu wyrobów mleczarskich na ogół wykazywały słabe tendencje wzrostowe. W czerwcu przeciętna cena mleka spożywczego 2% pozostała na poziomie ok. 160 zł/100 kg, przy czym najwyższe ceny płacono w m. północnym i południowo-wschodnim (ok. 165 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim, z tendencją spadkową z ok. 145 do 141 zł/100 kg. Za mleko UHT 2% płacono 180-182 zł/100 kg. Przeciętna cena jogurtu naturalnego 2% zmalała z ok. 305 zł/100 kg na początku czerwca do 301 zł/100 kg w końcu miesiąca. Natomiast kefir 2% zdrożał w skali kraju z 249 do 252 zł/100 kg, najbardziej w m. północnym (z 236 do 249 zł/100 kg). Najwyższe ceny kefiru płacono w m. centralnym (ok. 265 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim, z tendencją wzrostową z 214 do 218 zł/100 kg.

Ceny śmietany 10-29% wahały się od ok. 480 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim i zachodnim do ok. 500 zł/100 kg w m. północnym i centralnym. Masło w blokach zdrożało w skali kraju z 1286 zł/100 kg na początku czerwca do ok. 1360 zł/100 kg w końcu miesiąca. Najwyższe ceny masła w blokach płacono w m. południowo-wschodnim (1446 zł/100 kg), a najniższe w m. północnym (1320 zł/100 kg). Masło konfekcjonowane zdrożało średnio z 1377 do 1418 zł/100 kg, przy nieznanym zróżnicowaniu regionalnym. Przeciętna

cena pełnego mleka w proszku została podniesiona w ciągu miesiąca z 1018 do 1087 zł/100 kg. Najwyższe ceny PMP notowano w m. centralnym (1159 zł/100 kg), a najniższe w m. południowo-wschodnim (1031 zł/100 kg). Odtłuszczone mleko w proszku staniało w skali kraju z 873 do ok. 865 zł/100 kg, z tego w m. południowo-wschodnim z 939 do 924 zł/100 kg. Jedynie w m. zachodnim OMP zdrożało z 832 do 847 zł/100 kg.

Nieznacznie wzrosły ceny zbytu serów dojrzewających. Edam zdrożał do 1199 zł/100 kg w końcu miesiąca, a Gouda do 1191 zł/100 kg, przy czym tendencje w poszczególnych makroregionach były różne. Ceny serów: Podlaskiego, Zamojskiego i Morskiego prawie nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem, a Radamer stanął w skali kraju do 1438 zł/100 kg. Nieznacznie zmalała przeciętna cena twarogu (z ok. 870 do 864 zł/100 kg), choć w m. centralnym twaróg zdrożał do 1001 zł/100 kg.

W krajach Unii Europejskiej w pierwszej połowie czerwca, w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego miesiąca, ceny zbytu trwałych wyrobów mleczarskich były na ogół wyższe. Ceny masła wzrosły we Francji z 3090 do 3380 EUR/t, we Włoszech z 3150 do 3450 EUR/t, w Holandii z 3600 do 3700 EUR/t, w Wielkiej Brytanii z 3625 do 4136 EUR/t, a w Polsce z 2802 do 3143 EUR/t. W Niemczech ceny masła utrzymały się na poziomie 3750 EUR/t. Pełne mleko w proszku zdrożało w Niemczech z 2850 do 2870 EUR/t, w Holandii z 2950 do 2980 EUR/t i w Polsce z 2328 do 2507 EUR/t. We Francji ceny PMP utrzymały się na poziomie 2950 EUR/t. Odtłuszczone mleko w proszku zdrożało w Niemczech z 2300 do 2870 EUR/t i w Polsce z 2054 do 2132 EUR/t. W Holandii ceny OMP zmalały z 2350 do 2050 EUR/t, a we Francji utrzymały się na poziomie 2130 EUR/t. Staniała serwatka w proszku: w Niemczech z 740 do 630 EUR/t, we Francji z 775 do 640 EUR/t i w Holandii z 750 do 650 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2009 IV	752,0	87,71	93,42
V	834,6	86,84	92,71
VI	818,9	86,40	92,60
VII	811,2	85,77	91,95
VIII	796,2	85,58	92,77
IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2010</u> IV 2010	108,8	100,0	100,3
<u>V 2010</u> V 2009	95,8	116,4	112,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 343,4	120,0	47,9	368,7	371,5	182,5	335,1	281,9
2009^a I-XII	2 491,3	97,9	32,9	441,4	343,4	169,2	334,9	273,8
2009 ^a III	212,6	8,4	2,9	40,7	29,3	15,1	31,9	23,7
IV	213,6	8,7	2,7	35,9	29,4	13,8	27,7	22,4
V	225,2	10,5	3,5	38,5	33,5	14,3	28,9	23,7
VI	215,0	12,4	3,1	33,7	37,0	14,1	26,7	24,5
VII	215,2	11,3	3,1	37,1	32,5	15,1	26,9	24,9
VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,1	5,5	2,5	42,9	24,4	13,6	28,4	19,6
II	199,3	4,2	1,9	37,3	23,1	11,9	26,8	19,2
III	224,1	5,3	2,1	45,8	27,5	14,3	35,5	22,9
IV	207,6	9,4	2,3	41,4	26,9	13,7	27,7	20,3
20,3Wskaźnik zmian w %								
<u>IV 2010</u> III 2010	92,6	177,4	109,5	90,4	97,8	95,8	78,0	88,6
<u>IV 2010</u> IV 2009	97,2	108,0	85,2	115,3	91,5	99,3	100,0	90,6

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% tł.	UHT ^a 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 IV	1,50	1,73	7,38	8,71	9,87	12,02	0,79	5,51	8,56	10,91
V	1,49	1,73	7,36	8,62	9,81	11,87	0,79	5,50	8,58	10,80
VI	1,49	1,71	7,41	8,72	9,96	11,88	0,78	5,49	8,58	10,74
VII	1,49	1,71	7,43	8,80	10,21	11,98	0,77	5,44	8,56	10,70
VIII	1,49	1,70	7,28	8,79	10,34	12,03	0,78	5,38	8,54	10,71
IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,83	12,30	0,77	5,34	8,53	10,92
X	1,50	1,75	7,82	9,35	13,34	13,69	0,77	5,38	8,54	11,73
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,96	14,97	0,77	5,45	8,57	12,47
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	8,61	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	8,59	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	8,55	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	8,58	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	8,63	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	8,61	12,53
VI ^b	1,60	1,80	8,65	10,87	13,60	14,18	.	4,96	8,64	11,91
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2010}{IV\ 2010}$	100,0	99,4	106,8	106,8	107,8	106,1	98,7	99,8	99,8	100,2
$\frac{V\ 2010}{V\ 2009}$	100,7	100,6	126,0	137,4	137,0	124,7	98,7	98,7	100,3	116,0

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% tł.; ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniu 27 VI 2010 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 IV	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,71	1,10	1,57	11,71	16,15
V	2,04	2,69	12,77	3,11	3,43	0,70	1,10	1,57	11,74	16,14
VI	2,04	2,70	12,73	3,10	3,42	0,70	1,09	1,58	11,76	16,02
VII	2,04	2,69	12,80	3,10	3,39	0,70	1,10	1,58	11,81	15,83
VIII	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,69	1,11	1,58	11,87	15,80
IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	15,57
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	15,86
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	11,87	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	11,90	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	11,93	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	11,93	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	11,96	17,33
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2010}{IV\ 2010}$	100,5	100,8	99,7	100,0	99,5	98,6	101,9	100,0	100,3	100,6
$\frac{V\ 2010}{V\ 2009}$	100,5	98,5	102,7	99,7	114,9	97,1	99,1	100,0	101,9	107,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,7	142,9	18,3	281,8	107,5	26,9	38,0	9,3	49,8	21,3
2009 III	12,7	13,1	1,4	23,1	9,5	4,0	2,7	0,6	6,0	2,1
IV	9,4	12,0	1,5	13,3	7,8	1,8	3,7	0,4	5,0	2,7
V	7,2	11,6	1,7	23,7	8,2	2,7	3,2	0,4	4,7	2,5
VI	11,4	12,8	2,1	31,3	7,6	2,0	3,1	0,5	3,2	1,9
VII	9,9	12,4	1,8	28,9	7,6	2,2	3,8	0,8	1,6	1,2
VIII	10,4	11,7	1,1	29,4	8,9	1,9	3,6	0,8	4,3	1,5
IX	10,5	12,8	1,2	26,4	9,5	2,7	3,3	1,0	3,9	1,2
X	10,6	12,3	1,1	21,4	10,4	1,9	3,3	1,2	2,9	1,4
XI	9,0	11,5	1,0	20,0	10,7	2,2	3,5	1,4	2,5	1,2
XII	6,2	10,4	1,2	19,5	8,9	1,8	2,7	1,1	4,4	1,3
2010 I	7,1	10,2	1,7	21,6	11,0	2,2	3,8	0,6	5,4	1,8
II	6,7	9,2	2,4	18,9	10,6	2,2	3,3	0,5	3,1	2,2
III	4,2	11,3	1,8	18,6	11,4	3,3	4,1	1,1	7,2	2,8
IV	3,1	10,3	1,9	18,7	10,2	1,1	2,4	0,7	3,1	1,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	73,8	91,2	105,6	100,5	89,5	33,3	58,5	63,6	43,1	57,1
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	33,0	85,8	126,7	140,6	130,8	61,1	64,9	175,0	62,0	59,3

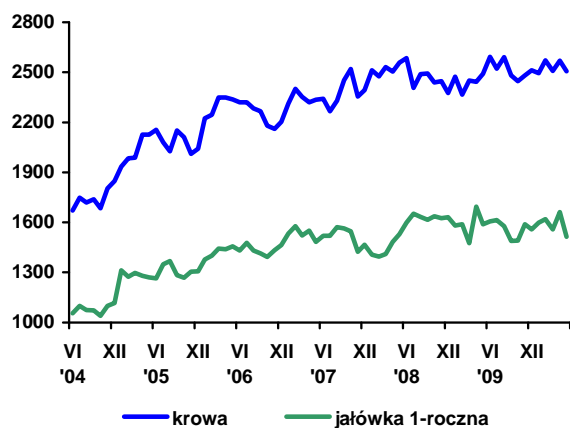
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

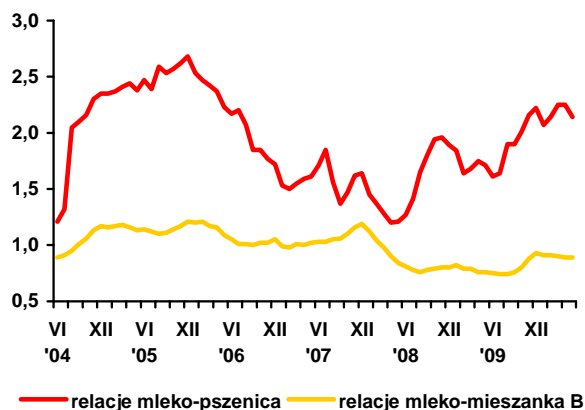
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 436	2 578	2 368	437	961	1 730	2 807	2 768	561	1 133
2009 III	1 115	2 403	1 903	319	858	1 135	2 743	2 384	455	1 074
IV	1 346	2 472	2 035	449	921	2 281	2 259	2 462	420	1 161
V	1 391	2 443	2 082	385	954	1 143	2 660	2 606	394	1 113
VI	1 417	2 523	2 252	426	950	1 514	2 780	2 516	548	1 155
VII	1 202	2 319	2 116	370	905	1 428	2 552	2 450	849	1 145
VIII	1 428	2 419	2 286	431	955	2 232	2 642	2 536	464	1 168
IX	1 559	2 556	2 636	453	958	1 656	2 916	2 627	605	1 253
X	1 698	2 737	3 368	585	1 001	1 945	2 981	3 029	825	1 268
XI	1 801	2 895	3 105	611	987	2 313	2 972	3 037	734	1 243
XII	1 945	2 864	3 078	542	1 010	2 424	3 196	3 130	703	1 125
2010 I	1 772	2 651	2 841	499	946	1 754	2 838	2 790	461	1 030
II	1 859	2 748	2 718	514	992	1 937	3 003	2 647	650	987
III	1 826	2 758	2 807	538	977	1 267	2 954	2 936	497	1 047
IV	1 742	2 738	2 932	529	1 001	2 107	3 059	3 130	625	1 217
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2010</u> <u>III 2010</u>	95,4	99,3	104,5	98,3	102,5	166,3	103,6	106,6	125,8	116,2
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	129,4	110,8	144,1	117,8	108,7	92,4	135,4	127,1	148,8	104,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

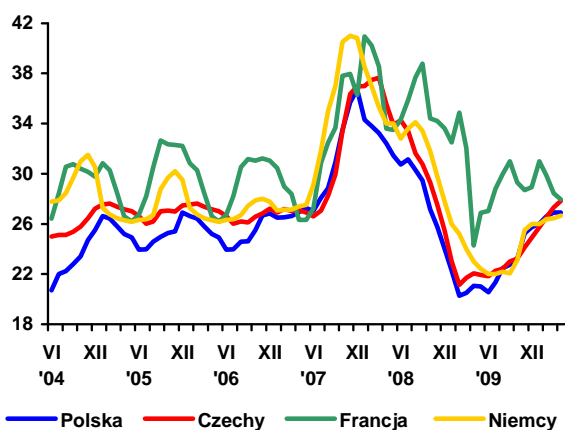
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

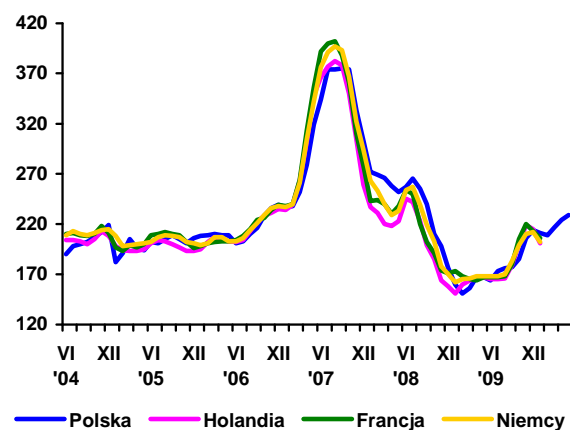
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

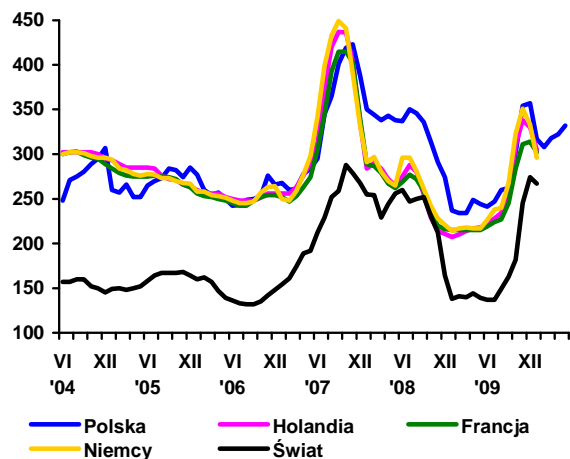
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

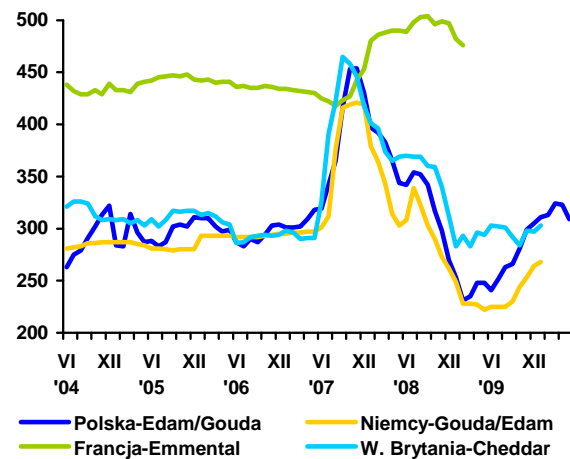
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

Od stycznia do maja 2010 r. ceny skupu żywca wołowego obniżyły się o ok. 11% (do 4,38 zł/kg wagi żywej). W czerwcu 2010 r. średnia cena zakupu bydła wynosiła 4,40 zł/kg wagi żywej i była zbliżona do poziomu z poprzedniego miesiąca, ale rozwój cen poszczególnych kategorii bydła był zróżnicowany. W czerwcu br. ceny bydła opasowego na targowiskach spadły o ok. 4% (do 4,85 zł/kg) pod wpływem rosnącej podaży, która wzrosła z 250-340 sztuk tygodniowo w maju br. do 310-360 sztuk tygodniowo w czerwcu br. Mniejsza była podaż krów rzeźnych na targowiskach, a ich ceny wzrosły do 3,26 zł/kg wobec 3,13 zł/kg wagi żywej w maju br. Najwyższe ceny skupu krów były w południowym regionie Polski, a buhajów w regionie północnym.

Na zmiany cen skupu poszczególnych kategorii bydła miały wpływ ceny zbytu mięsa wołowego. Średnia cena sprzedaży przez zakłady mięsne ćwierci z buhajów do dwóch lat obniżyła się z ok. 11 tys. zł/tonę na początku 2010 r. do 9,7 tys. zł/tonę w końcu czerwca br. W tym okresie ceny sprzedaży ćwierci z krów wahały się od 7,3 do 8,2 zł/tonę (Tab. 3). Nastąpił spadek cen zbytu elementów mięsa wołowego, był on jednak mniejszy od spadku cen skupu. Od stycznia do maja 2010 r. cena zbytu rostbefu z kością obniżyła się o ok. 1%, ale w porównaniu z rokiem poprzednim była o ok. 2% wyższa. W tym okresie ceny detaliczne rostbefu wahały się od 20,26 do 20,44 zł/kg i były o ok. 6% wyższe niż w miesiącach styczeń-maj 2009 r.

Na ceny detaliczne mięsa wołowego ma wpływ popyt krajowy, natomiast ceny zbytu zależą głównie od sytuacji w eksporcie, która pośrednio wpływa również na ceny skupu bydła. Od II kwartału 2010 r. cena referencyjna wołowiny w UE-27 spadła o ok. 5% (do 307,7 EUR/100 kg), a w Polsce jej spadek wynosił ok. 16% (z 274,67 do 230,41 EUR/100 kg), pod wpływem osłabienia złotego.

Od stycznia do kwietnia 2010 r. eksport mięsa wołowego wyniósł 74,5 tys. ton i był o 9,1 tys. ton

mniejszy niż w analogicznych miesiącach 2009 r. Udział Włoch, Holandii i Niemiec w eksporcie mięsa wołowego wynosił ok. 60%. Ceny transakcyjne mięsa wołowego chłodzonego wzrosły o ok. 6% (z 2,63 do 2,78 EUR/kg), a mięsa wołowego mrożonego obniżyły się o ok. 4% (z 2,66 do 2,56 EUR/kg). W tym okresie złoty umocnił się w stosunku do EUR o ok. 5%.

Eksport bydła obniżył się z 31,3 tys. sztuk w okresie styczeń-kwiecień 2009 r. do 21,4 tys. sztuk w analogicznym okresie 2010 r., a cieląt ze 113 do 112 tys. sztuk. Ceny cieląt w eksporcie wzrosły o ok. 8% (z 2,77 do 3,01 EUR/kg), a ich eksport do Bośni i Hercegowiny obniżył się o 2,8 tys. sztuk (do 3,8 tys. sztuk) i do Hiszpanii o 11,4 tys. sztuk (do 11,8 tys. sztuk). Eksport cieląt do Holandii wzrósł o 14% do 46,9 tys. sztuk, a do Włoch o ok. 4% do 38,8 tys. sztuk.

Import bydła i cieląt wyniósł w tym czasie ok. 6 tys. sztuk i był o 2,6 tys. sztuk większy niż przed rokiem. Import bydła z Niemiec wzrósł z 335 do 2196 sztuk, z Czech z 574 do 639 sztuk i z Litwy z 1190 do 1476 sztuk, a były to głównie cielęta. Zwiększył się dwukrotnie import mięsa wołowego (do 4 tys. ton). W tym okresie importowi sprzyjały umacnianie się złotego i niższe o ok. 20% ceny mięsa wołowego (ok. 2,8 EUR/kg). Udział Irlandii, Litwy i Czech w imporcie mięsa wołowego wynosił, ok. 43%.

Spadek eksportu wołowiny spowodowany jest mniejszymi ubojami bydła. W miesiącach styczeń - maj 2010 r. wyniosły one 484,5 tys. sztuk i były o ok. 114 tys. sztuk mniejsze niż przed rokiem. Spadek ubojów poszczególnych kategorii bydła wynosił od ok. 21% (byki) do ok. 17% (krowy, jałówki) i był najgłębszy w I kwartale br. W kwietniu i maju 2010 r. liczba ubijanego bydła wzrosła średnio w miesiącu do 101 tys. sztuk wobec 94 tys. sztuk miesięcznie w okresie styczeń - marzec br., w tym byków z ok. 45 do ok. 50 tys. sztuk. Udział krów w strukturze ubojów zwiększył się o jeden punkt procentowy (do 36,3%), a byków zmalał o 1,3 pkt. proc. do 48,3%.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XI	13,7	15,4	1,2	11,8	0,8
	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	I	11,1	20,0	1,8	17,7	0,8
	II	13,2	17,6	1,8	15,0	0,4
	III	15,5	19,0	2,1	15,7	0,5
	IV	13,8	17,5	1,4	14,3	0,6
	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XI	4,09	7,91	17,76	18,40	4,34	4,49
	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	I	4,25	8,07	18,40	18,61	4,33	4,38
	II	4,54	9,10	18,50	18,79	4,07	4,14
	III	4,73	9,67	18,79	19,18	3,97	4,05
	IV	4,83	9,87	18,81	19,53	3,89	4,04
	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55		18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38		18,97	20,37	4,33	4,65
w % ceny	sprzed roku	94,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	96,2	-	-	-	-	-

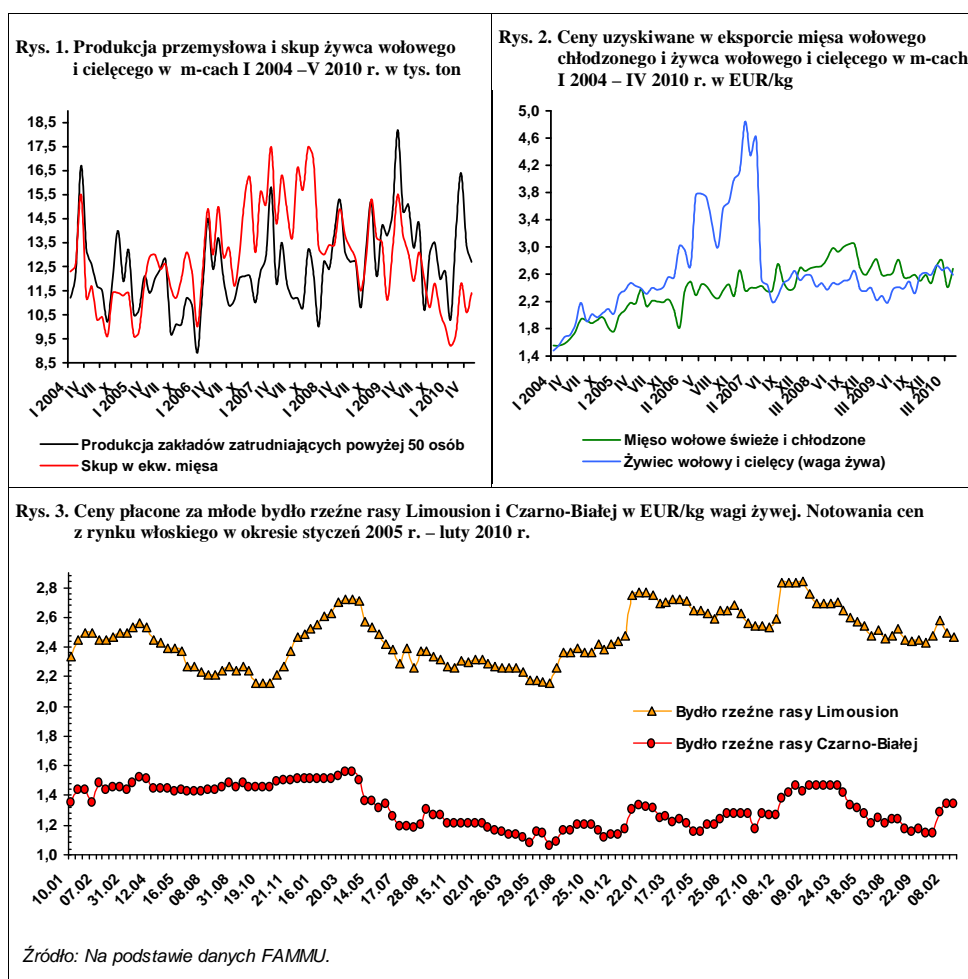
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,55	4,68	4,77	5,00	4,78	4,58	4,55	4,39	4,40
Buhaje	5,32	5,52	5,71	5,92	5,47	5,04	4,99	4,68	4,73
Krowy	3,49	3,52	3,41	3,73	3,68	3,68	3,69	3,60	3,67
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,51	9,75	10,35	9,77	9,83	9,80	9,67	9,16	9,57
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tone:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	10 723	10 796	10 963	11 292	11 370	10 513	10 125	9 774	9 773
Ćwierci z krów rzeźnych	7 571	7 578	7 272	8 198	8 185	7 985	7 942	8 136	8 175
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	307,60	310,18	314,7	321,64	324,25	317,8	315,75	308,39	307,76
Polska	246,57	254,08	258,7	263,93	274,67	255,4	262,47	235,86	230,41

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tone kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Sezonowość cen skupu trzody jest zjawiskiem uniwersalnym i występuje we wszystkich krajach naszej strefy, co wyraża się tym, że w okresie jesienno-zimowym ceny są najniższe, a w okresie letnim najwyższe. Wysokość szczytów cenowych zależy od tendencji rozwojowej cen, a okresem przełomowym jest zazwyczaj druga połowa maja i początek czerwca.

W III kwartale 2009 r. średnia cena trzody w Polsce wynosiła 4,89 zł/kg i była o 8% wyższa aniżeli w III kwartale 2008 r., ale w IV kwartale kształtowała się ona na poziomie 4,08 zł/kg i była 7% niższa niż w IV kwartale 2008 r., w tym w grudniu cena trzody obniżyła się o 14% tj. do 3,88 zł/kg.

W wyniku rekordowo wysokich cen trzody w pierwszych dziewięciu miesiącach 2009 r., a następnie spadku cen zbóż i pasz nastąpiła znacząca poprawa opłacalności chowu trzody. Relacja cen trzoda: żyto i trzoda: jęczmień rozszerzyła się w III kwartale 2009 r. do odpowiednio 11-12:1 i 10:1. Skutkiem tej poprawy było wygaśnięcie w końcu 2009 r. spadkowej tendencji pogłowia ogółem i wzrost pogłowia macior prośnych o 6,4% zapowiadający wzrost pogłowia w dalszych miesiącach.

W okresie letnim 2009 r. rekordowo wysokie były też ceny prosiąt. Jednakże w okresie jesienno-zimowym i wiosną 2010 r. w rezultacie niskich cen trzody i stabilnych cen zbóż, opłacalność chowu trzody zmalała. Relacje cen trzoda: pasze kształtowały się na pograniczu opłacalności. O niskiej opłacalności chowu w tym okresie, budzącym u produ-

centów obawy co do zasadności kontynuowania zwiększania chowu świń, świadczył też systematyczny spadek cen prosiąt.

Jednakże w czerwcu 2010 r. przeciętne ceny skupu wzrosły do 4,35 zł/kg. Wprawdzie były one jeszcze o 14% niższe niż w czerwcu 2009 r., ale relacja cen trzoda: żyto w czerwcu br. rozszerzyła się do 11:1, a więc znacząco powyżej poziomu granicznego. Wobec dalszego sezonowego wzrostu cen żywca wieprzowego w następnych dwu-trzech miesiącach można sądzić, że rodzący się kolejny kryzys w chowie trzody został przewyżniony. W tym przekonaniu utwierdza wygaśnięcie spadkowej tendencji cen w Unii Europejskiej i rozpoczęcie tendencji wzrostowej, co może oznaczać, że również w Polsce ceny skupu trzody w IV kwartale będą wyższe aniżeli w IV kwartale 2009 r.

Jak zwykle interesy producentów i konsumentów są konkurencyjne. Rekordowo wysokie ceny trzody w I półroczu 2009 r. spowodowały wzrost cen detalicznych mięsa wieprzowego o około 10%. Późniejszy spadek cen skupu zredukował wzrost cen mięsa w grudniu do 2%. Od jesieni ceny mięsa wieprzowego z miesiąca na miesiąc systematycznie malały. W maju 2010 r. przeciętna cena detaliczna wieprzowiny była o 5% niższa niż w grudniu 2009 r. Sezonowy wzrost cen skupu spowoduje, że już w czerwcu możemy zauważyć wzrostową tendencję cen detalicznych wieprzowiny.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	Tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2008 I-XII	1931,2	87,4	410,0	141,6	518,0	201,2	-108,0
I-VI	1027,0	91,1	199,6	128,2	210,2	195,0	-10,6
VII-XII	904,2	83,5	210,4	157,2	307,8	205,6	-97,4
2009 I-XII	1768,0	91,5	332,4	81,1	586,2	199,6	-253,8
I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	870,0	83,5	169,8	85,1	285,6	122,2	-115,8
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,0	99,3	162,6	77,3	300,6	201,7	-138,0
2010 I	96,2	96,4	19,6	72,1	37,8	86,9	-18,2
II	91,7	95,2	28,1	88,6	35,5	109,2	-7,4
III	122,1	125,0	34,5	106,3	55,9	116,9	-21,4
IV	96,6	105,0	25,8	86,0	23,4	54,7	2,4
V	106,9	127,3	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 I	4,43	8,6	7,5	102,18	4,3	179,12	2,5	150
II	4,45	8,9	7,7	102,18	4,4	186,37	2,4	159
III	4,78	9,3	8,2	101,34	4,7	189,65	2,5	176
IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	x	x	x	x	143

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2008	X	5,66	12,98	16,77	10,52	14,89	21,11	12,96	114,7	125,9	123,2
	XI	5,61	12,90	16,77	10,61	14,61	21,13	13,02	113,3	126,0	122,7
	XII	5,90	13,03	16,76	10,67	14,62	21,06	13,04	112,2	125,7	122,2
2009	I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
	II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
	III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
	IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
	V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
	VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
	VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
	VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
	IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
	X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
	XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
	XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010	I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,25	115,2	124,2	125,2
	II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	13,70	114,8	124,0	121,2
	III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	13,51	113,1	123,6	119,8
	IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,46	113,5	122,9	120,4
	V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,38	112,1	122,5	120,6

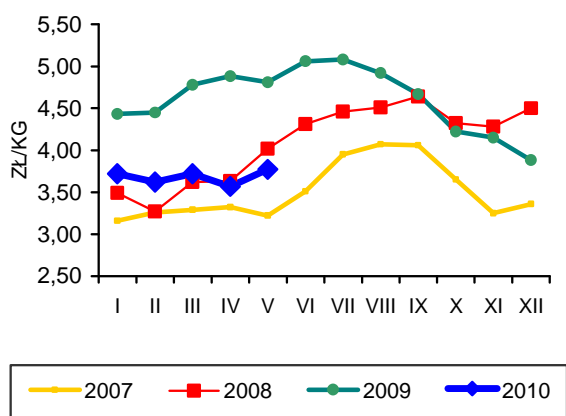
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

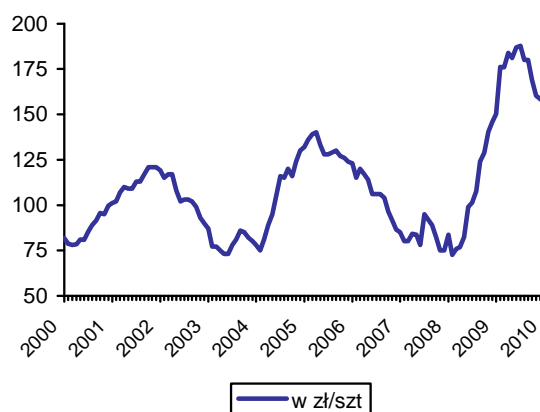
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-27	Niemczech	Danii		
2008	VI	163,94	174,24	172,09	138,26	106,3	101,2	126,0	
	VII	169,22	185,13	178,08	139,51	109,4	104,0	132,7	
	VIII	173,96	184,62	184,81	145,36	106,1	99,9	127,0	
	IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4	
	X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0	
	XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5	
	XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0	
	2009	I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
		II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
		III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
		IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
		V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI		150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8	
VII		156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6	
VIII		155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0	
IX		148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2	
X		136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4	
XI		132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5	
XII		131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6	
2010	I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7	
	II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2	
	III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3	
	IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9	
	V	139,49	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9	
	VI	150,60	145,70	156,60	141,30	96,7	93,0	103,1	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

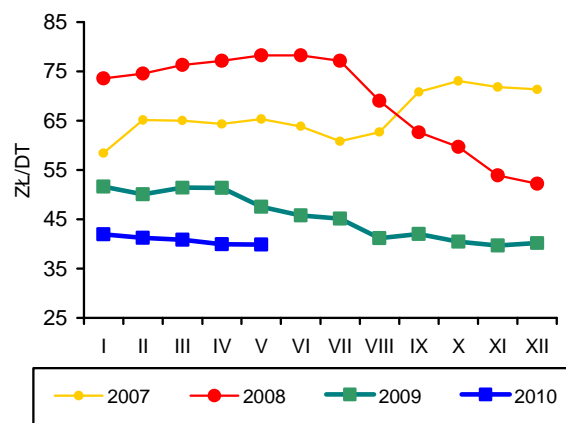
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

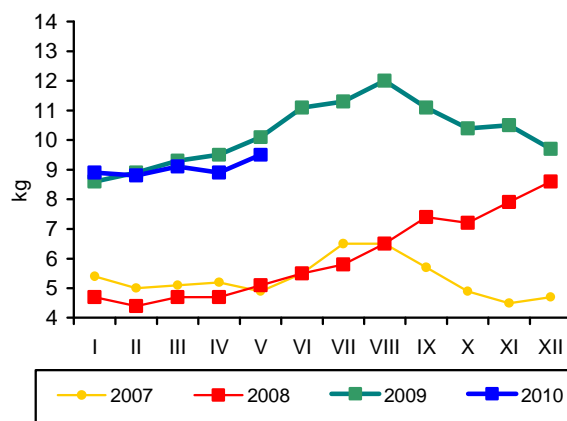
Rys. 2. Ceny psziąt w Polsce

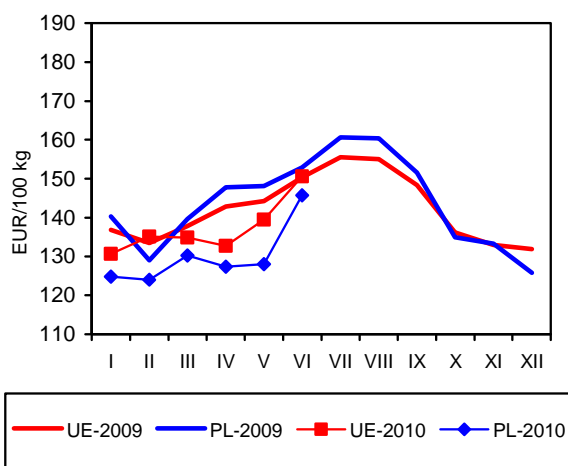
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

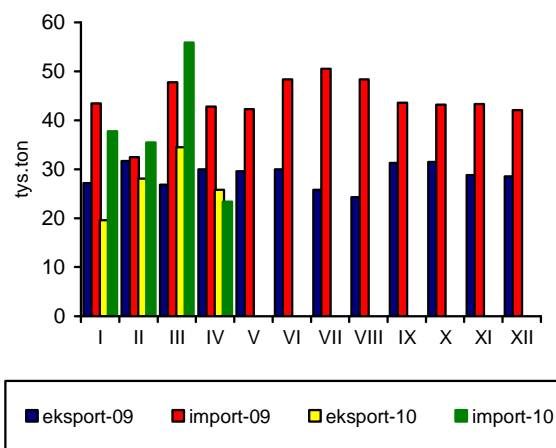
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od początku bieżącego roku, produkcja mięsa drobiowego intensywnie rośnie. W maju 2010 r., w zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wytworzono 139 tys. ton, tj. o 37,6% więcej niż w miesiącu poprzednim. W pierwszych pięciu miesiącach 2010 r., produkcja była o 53% wyższa niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

Do kwietnia 2010 r., w każdym miesiącu, eksport znacząco przekraczał poziom wywozu z analogicznych miesięcy poprzedniego roku. Według wstępnych danych handlowych*, ilościowo wywóz mięsa drobiowego był w tym czasie o ok. 27% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Import obniżył się o połowę w relacji do tego samego okresu 2009 r. Od czerwca minionego roku maleje rola importu w zaopatrzeniu rynku krajowego.

Od marca obniżają się ceny pasz dla drobiu. Mieszanki dla kurcząt brojlerów potaniały w drugim kwartale o 3,2%, a dla indyków o 2,4%, z tego w maju w relacji do kwietnia nastąpił 1% spadek cen pasz zarówno dla kurcząt jak i indyków. Ceny skupu żywca drobiowego dynamicznie rosły od stycznia 2010 r., po wcześniejszym półrocznym okresie silnej tendencji spadkowej. W maju kurczę-

* Dane CAAC niedoszacowane o obroty małych firm z krajami członkowskimi.

ta brojlery były o 19,7% droższe niż w styczniu oraz o 5,6% droższe niż miesiąc wcześniej. Poprawia się więc opłacalność chowu drobiu rzeźnego, pod wpływem taniejących pasz, przy równoczesnym wzroście cen skupu żywca.

W czerwcu 2010 r. nieznacznie pogorszyły się marże przetwórcze w stosunku do miesiąca poprzedniego, gdyż przyrost cen zbytu był wolniejszy niż wzrost kosztów zakupu surowca. Ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły o 1,9% w stosunku do maja. W detalu ceny pozostawały na poziomie z poprzedniego miesiąca.

Zaczęły rosnąć ceny skupu indyków. Nadal są one jednak niskie. Spadkowy trend cen na tym rynku trwał od czerwca 2009 r. W czerwcu 2010 r. ceny skupu wzrosły o 6,1% w relacji do poprzedniego miesiąca, co przy malejących cenach pasz, poprawiło opłacalność produkcji indyków.

W maju 2010 r. średnie ceny w Unii Europejskiej były o ponad 28% wyższe niż polskie ceny wyrażone w EUR. Wśród głównych producentów i eksporterów w Europie, Polska należy do najtańszych. Pod względem cenowym do największych konkurentów Polski tradycyjnie należą Holandia i Hiszpania. Od stycznia bieżącego roku polskie ceny zbytu wyrażone w EUR wzrosły o 13%, podczas gdy średnio w UE o 2,5%.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	118,0
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	101,0
V	91,6	96,2	99,1	97,0	139,0
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	
VII	91,3	93,4	105	107,0	
VIII	94,4	97,4	96	101,0	
IX	94,9	95,6	101	105,0	
X	101	109,0	108	113,0	
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	728,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2422	20217	26979
II	3219	2480	20607	27451
III	4140	2270	23169	29771
IV	4146	1287	22020	23918
V	3145		25232	
VI	3640		25163	
VII	3717		25733	
VIII	2933		22923	
IX	2865		30012	
X	3611		31274	
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	8458	305021	108120

^a dane nieostateczne (na dzień 03.07.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I	1,40	1,41	1,42	0,22	0,20	0,21
II	1,42	1,44	1,46	0,21	0,21	0,21
III	1,46	1,48	1,49	0,22	0,21	0,23
IV	1,48	1,58	1,60	0,21	0,21	0,21

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
	I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91
II	1119	1045	1,19	1,34	3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	6,08
III	1149	1051	1,21	1,27	3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	6,10
IV	1151	1030	x	1,28	3,50	3,15	5,42	4,69	7,28	6,26
V	1163	1018	1,25		3,40	3,22	5,69	5,19	6,95	6,28
VI	1204		1,25		3,76	3,40	6,24	5,29	7,39	
VII	1209		1,26		3,64		5,78		7,33	
VIII	1183		1,25		3,65		5,73		7,22	
IX	1151		1,26		3,37		5,10		6,90	
X	1117		1,26		3,08		4,59		6,47	
XI	1032		1,25		2,95		4,44		6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50	5,50	4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60	5,50	4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x	5,50	5,35	4,50	7,88	7,54
V	5,60		5,47	4,41	7,97	7,53
VI	5,60		5,44	4,68	7,86	7,75
VII	5,60		5,48		7,61	
VIII	5,60		5,07		7,49	
IX	5,50		4,95		7,57	
X	5,50		5,01		7,60	
XI	5,50		4,75		7,53	
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

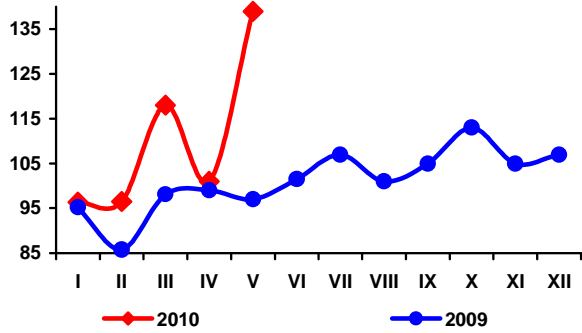
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

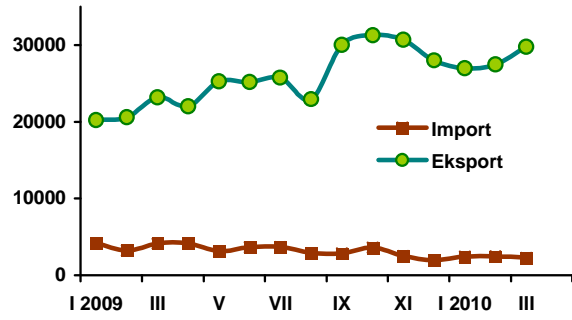
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 III	127,56	232,81	170,72	159,26	210,00	180,00	180,67	172,04
IV	128,46	229,90	176,77	166,50	210,00	180,00	158,15	173,58
V	123,13	250,71	174,48	175,62	214,06	180,00	148,41	174,03
VI	136,19	268,00	173,26	176,66	215,00	185,00	147,98	174,26
VII	132,54	268,00	180,40	181,79	215,00	183,65	153,09	173,25
VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60

Źródło: Dane MRiRW.

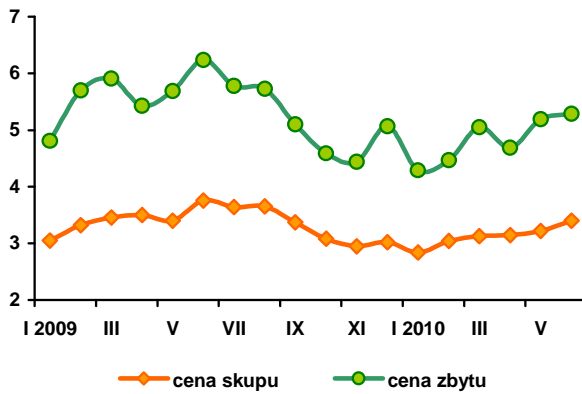
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

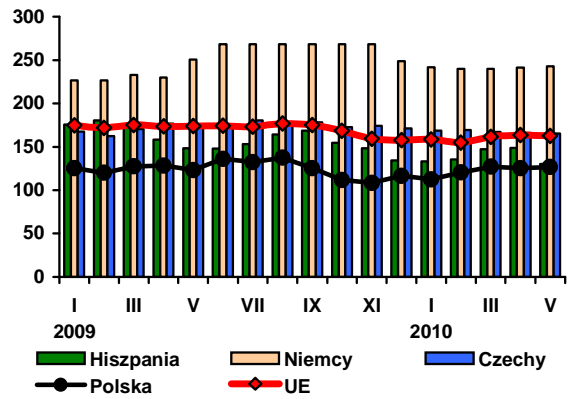
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

W pierwszym półroczu bieżącego roku, ceny jaj świeżych wykazywały tendencję spadkową. Od początku roku jaja potaniały przeciętnie o 20,7%. Spadek cen występował we wszystkich klasach wagowych. Najsilniej obniżyły się ceny jaj średnich M (28%) oraz małych S (24%). Jaja duże L potaniały o 17% a największe XL o 16% w stosunku do początku bieżącego roku. Średnia cena zbytu jaj świeżych w czerwcu wyniosła 27,58 zł/100 sztuk i była o 6,5% niższa niż rok wcześniej.

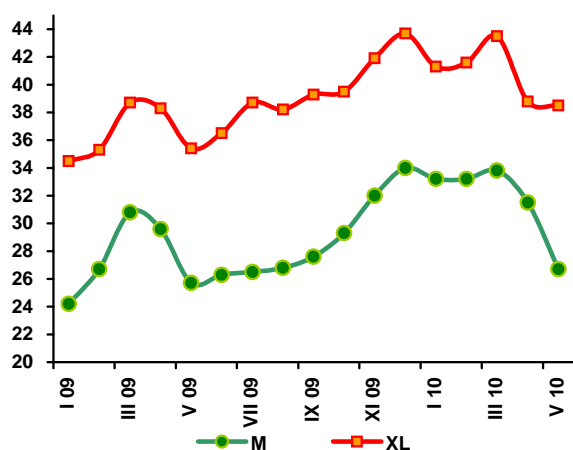
W pierwszym półroczu bieżącego roku, zakłady przetwórcze bardzo silnie obniżyły ceny skupu jaj. Od początku roku do czerwca ceny te spadły o 41,8%. W czerwcu cena skupu była o 7,3% niższa w stosunku do poprzedniego miesiąca. Bardzo wyraźny trend spadkowy zaznaczył się od marca, bez charakterystycznych dla tego rynku różnokierunkowych wahań krótkookresowych. Przeciętny poziom cen skupu jaj w ciągu sześciu pierwszych miesięcy 2010 r. był o 7% niższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

Według wstępnych danych handlowych*, od początku bieżącego roku do kwietnia, eksport zwiększył się w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego. Szacuje się, że wzrost ten wyniósł ok. 8%. W tym samym okresie (styczeń – kwiecień) według wstępnych szacunków, import pozostał na zbliżonym poziomie do analogicznego okresu poprzedniego roku. W pierwszych czterech miesiącach 2010 r. import przetworów z jaj wyniósł ponad 2,6 tys. ton, co stanowiło ponad połowę całorocznego importu z 2009 r. Równocześnie rośnie eksport. Wyniósł on szacunkowo o ok. 16,5% więcej niż w tym samym czasie 2009 r.

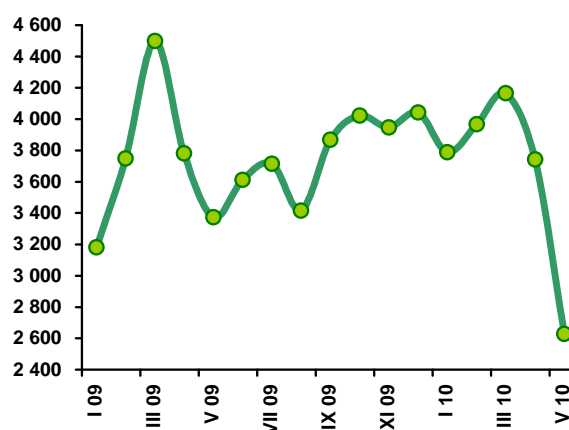
W maju 2010 r. ceny zbytu jaj w UE były o 12% niższe niż polskie ceny wyrażone w euro. Od początku roku do maja, jaja średnio w UE potaniały o 21,3%, podczas gdy w Polsce o 10%. W minionym roku polskie jaja drożały w wyższym tempie niż średnio w UE, na co wpłynął zarówno wzrost cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. Wśród głównych producentów unijnych, w pierwszych miesiącach 2010 r. Polska należała do najdroższych producentów.

* Dane CAAC niedoszacowane o obroty małych firm z krajami członkowskimi.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1655	10733	12205	292	578	1210	1104
II	1848	2444	10037	10846	249	683	1122	1523
III	1053	2335	11972	12923	233	918	1204	1524
IV	2362	1234	10695	7130	213	461	939	1061
V	1102		12598		235		980	
VI	2138		13059		228		1300	
VII	2560		11924		219		1069	
VIII	2892		11628		248		1316	
IX	3020		11167		371		1018	
X	2521		11671		447		1477	
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800	7669	139610	43103	3793	2641	13795	5212

^a dane nieostateczne (na dzień 03.07.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30	38,80	31,80	36,20	29,60	31,50	27,70	25,80
V	35,40	38,50	27,30	31,40	25,70	26,70	24,40	22,40
VI	36,50	36,80	30,30	29,90	26,30	24,40	24,80	19,20
VII	38,70		30,40		26,50		25,50	
VIII	38,20		29,30		26,80		23,40	
IX	37,70		32,90		27,60		24,30	
X	39,50		34,50		29,30		21,80	
XI	41,90		37,40		32,00		26,20	
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 III	114,92	106,64	117,20	118,12	93,42	120,78
IV	119,05	107,42	116,34	118,37	83,07	119,34
V	105,60	100,54	93,59	118,69	70,19	113,43
VI	102,33	98,78	93,44	104,98	66,70	110,66
VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Na rynku mięsa owczego w UE-27 podaż w 2010 r. spada pod wpływem mniejszej o 3% produkcji. W niektórych krajach spadek ten będzie znacznie większy od przeciętnego. Na przykład zdaniem Komisji Europejskiej w Hiszpanii i we Włoszech może on wynieść około 4% , a w Portugalii i w Rumunii około 6%. Komisja zakłada, że spadek ten przynajmniej częściowo zostanie pokryty zwiększonym importem z krajów trzecich (o około 3%). Jak dotychczas import ten jednak nie wzrasta. W I kwartale 2010 r. import mięsa owczego do UE-27 wyniósł 78 tys. ton w wadze poubojowej i był o 9% mniejszy niż w I kwartale 2009 r.

Pomimo to w I półroczu ceny jagniąt obniżyły się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, a wyższe były jedynie ceny owiec ciężkich. Powodem tego może być większy niż zakładano spadek popytu na mięso jagnięce, charakteryzujące się relatywnie wysokimi cenami lub mniejszy od oczekiwanego spadek produkcji.

W I kwartale 2010 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wynosiła 592 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% niższa niż w I kwartale 2009 r. Przeciętna cena owiec ciężkich wy-

niósła 485 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 8% wyższa niż w I kwartale 2009 r.

W II kwartale 2010 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wynosiła 547 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 500 EUR/100 kg wagi poubojowej. Cena jagniąt była o 2% niższa niż w II kwartale 2009 r., a cena owiec ciężkich o 4% wyższa.

Wzrost cen owiec ciężkich w Unii Europejskiej sprzyja wzrostowi cen skupu owiec w Polsce. W I kwartale 2010 r. przeciętna cena wyniosła 7,16 zł/kg i była o 10% wyższa niż w I kwartale 2009 r. Ta sama cena wyrażona w euro wyniosła 179,3 EUR/100 kg wagi żywej i 381,51 EUR/100 kg wagi poubojowej i była wyższa niż rok wcześniej o 24%, gdyż w grę wchodziła również aprecjacja złotego, jaka nastąpiła w tym okresie.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że cena owiec ciężkich w Polsce, w I kwartale 2010 r. osiągnęła 401 EUR/100 kg wagi poubojowej i była wyższa niż w I kwartale ubiegłego roku o 29%. W II kwartale wyniosła ona 345 EUR i była o 4% wyższa niż przed rokiem. Spadek stopy wzrostu cen owiec ciężkich w Polsce oraz w całej UE-27 może zapowiadać zmianę dotychczasowej tendencji. Jeśli to się potwierdzi, to o rozwoju cen skupu owiec w Polsce w najbliższych miesiącach decydował będzie kurs złotego względem euro.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	1120	92,9
II półrocze	1113	1076	1000	92,9
Rok	2486	2281	2120	92,9

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	223,3	21,6	x	x	x	x	x	x	x	x	900*
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	109,9	12,7	x	x	x	x	x	x	x	x	87,8
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,4	58,5	70,6	x	x	x	x	x	x	x	x	600*
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	564,4	67,0	295,4	x	x	x	x	x	x	x	x	101,0

* Prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2008/2009	5,00	4,29	4,92	4,57	4,79	4,68	4,84	5,20	6,97	5,69	6,20	7,64
2009/2010	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08
miesiąc roku poprzedniego = 100	151,6	155,0	127,4	136,5	135,5	130,8	126,9	113,0	114,1	135,7	107,6	92,7

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
IV 2009	8,87	2,01	18,87	4,27	6,00	1,36	12,8	2,90
V	-	-	-	-	5,98	1,33	12,7	2,82
VI	-	-	-	-	6,12	1,36	13,0	2,89
VII	-	-	-	-	5,68	1,32	12,1	2,81
VIII	-	-	-	-	5,74	1,39	12,2	2,95
IX	-	-	-	-	5,94	1,41	12,6	2,99
X	-	-	-	-	5,99	1,44	12,7	3,04
XI	-	-	-	-	7,64	1,83	16,3	3,91
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2008	37,43	37,43	37,64	34,85	34,79	35,17	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64
2009	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,3	111,2	111,1	120,6	119,1	117,0	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-27												
2008/2009	572,9	602,0	645,2	687,6	741,4	701,7	677,0	600,9	555,2	558,0	554,2	564,2
2009/2010	620,5	649,5	705,3	737,4	710,1	714,0	634,9	568,0	576,1	570,8	534,4	536,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,3	107,9	109,3	107,2	95,8	101,8	93,8	94,5	103,8	102,3	96,4	95,0
Włochy												
2008/2009	613,1	622,9	666,8	662,1	667,6	599,8	534,3	552,7	568,3	598,4	567,7	601,7
2009/2010	634,9	644,7	695,4	666,8	666,8	638,5	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	516,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,6	103,5	104,3	100,7	93,6	106,5	102,1	86,1	89,1	84,2	86,7	85,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-25												
2008/2009	422,3	415,8	424,1	419,9	415,1	415,8	439,2	454,3	449,6	481,4	492,5	470,3
2009/2010	423,6	417,6	421,5	413,5	434,4	457,2	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	484,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,3	100,4	99,4	98,5	104,6	110,0	112,5	106,0	107,6	105,8	103,4	102,9
Wielka Brytania												
2008/2009	368,9	355,9	362,7	347,8	324,3	355,9	365,0	414,3	407,7	452,1	475,8	446,5
2009/2010	368,6	368,1	360,2	340,5	382,5	413,8	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	480,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,9	103,4	99,3	97,9	117,9	116,3	129,5	113,1	111,9	109,6	107,1	107,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2008/2009												
NZD/100 kg cwe	65,88	70,76	77,23	80,10	82,54	74,00	73,50	75,30	78,81	82,2	84,62	88,02
2009/2010												
NZD/100 kg cwe	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46
miesiąc roku poprzedniego = 100	134,9	126,8	114,3	106,3	100,5	95,00	90,2	88,8	83,7	81,13	84,33	85,7

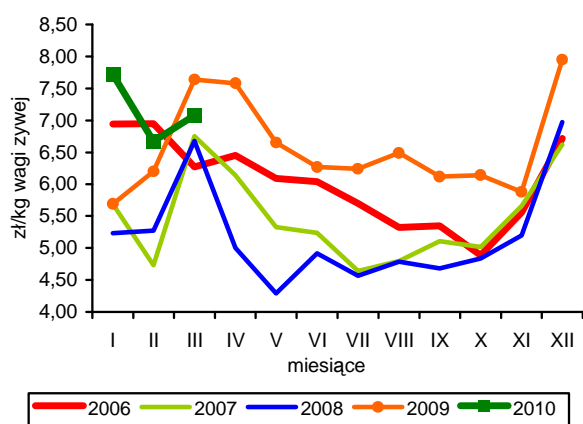
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

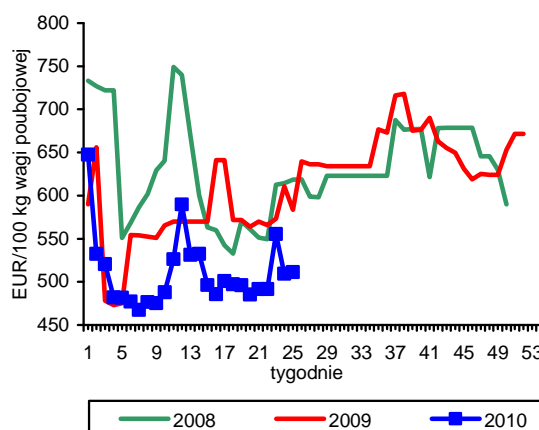
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	332	335	342	303	323	350	365	406	439	395	391	398
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	385	372	384	394	381	393	437	446	447	445	461	491
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,0	111,0	112,3	130,0	118,0	112,0	119,7	109,9	101,8	112,7	117,9	123,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

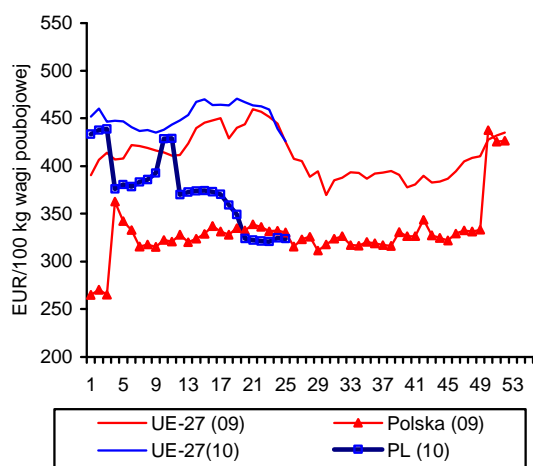
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

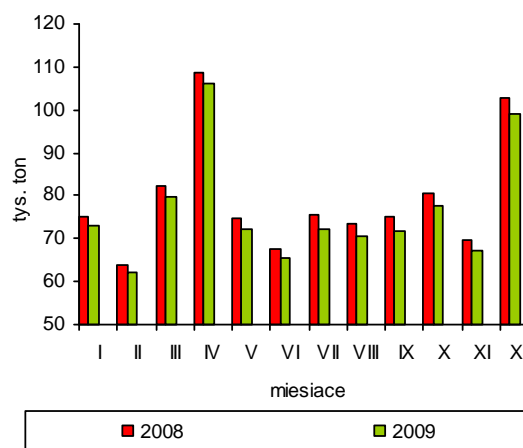
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

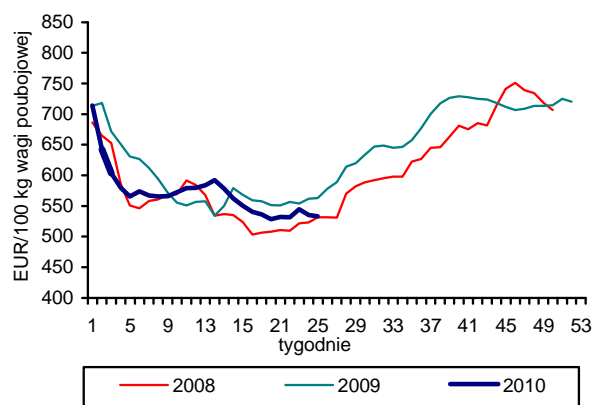
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

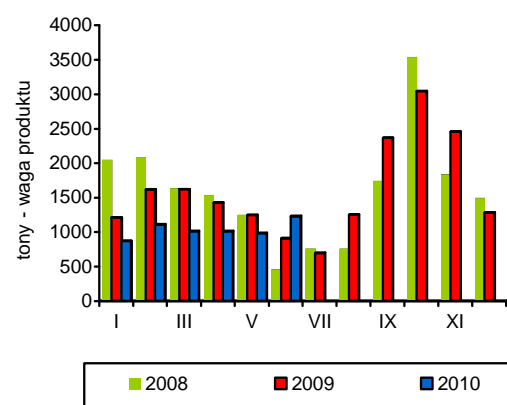
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowry ryb na Bałtyku w okresie styczeń-maj 2010 r. były o blisko 20% niższe niż przed rokiem i wyniosły nieco ponad 67,8 tys. ton. Wzrost połowów odnotowano tylko w przypadku storni (flądry) – o 21% i troci – o 34%. Rekordowe połowy szprotów z roku ubiegłego i w związku z tym wysoka baza wskazują na głęboką redukcję połowów, jednak wyładunki tych ryb w portach są podobne do uzyskiwanych w 2008 r. W sumie połowy ograniczono o 15,4 tys. ton, z czego na szproty przypadło 13,8 tys. ton.

Produkcja ryb i przetworów rybnych w zakładach zatrudniających powyżej 50 osób zwiększyła się w okresie styczeń-kwiecień 2010 r. o 3,1% i wyniosła 100,7 tys. ton. O rozmiarach produkcji w coraz większym stopniu decyduje eksport i możliwości zbytu na rynkach zagranicznych wędzonych łososi oraz przetworów i konserw ze śledzi. Udział tych dwóch produktów w strukturze przetwórstwa wynosi obecnie ponad 40%. Produkcja wędzonych łososi w analizowanym okresie ponownie dynamicznie rosła zwiększając się o 37% do 14,2 tys. ton, natomiast w dalszym ciągu malało przetwórstwo śledzi (o 8,5% do 27,8 tys. ton). Podobne tendencje występowały w eksporcie tych produktów. W roku bieżącym wyraźnie rośnie także produkcja świeżych filetów z ryb morskich (o 30%), gdzie prawdopodobnie obok krajowych dorszy przetwarzane są w coraz większym stopniu świeże łososi na filety – także z przeznaczeniem na eksport. Zmniejszyła się dynamika produkcji takich produktów jak: pasty, sałatki, paprykarze i paszety z ryb. Po 40% wzroście w 2009 r. w pierwszych miesiącach br. produkcja tego asortymentu zwiększyła się tylko o 7%. Największy spadek produkcji w okresie styczeń-kwiecień 2010 r. odnotowano w przypadku morskich ryb mrożonych (o 30%).

Obroty handlowe sektora rybnego były w okresie styczeń-kwiecień 2010 r. wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wolumen eksportu (bez sprzedaży burtowej) zwiększył się o 9,4%, przy 11,1% wzroście jego wartości (odpowiednio 74,9 tys. ton i 1,219 mld zł). W imporcie odnotowano natomiast 8,9% wzrost ilości i 15,1% wzrost wydatków na zakup ryb i owoców morza (147,8 tys. ton i 1,204 mld zł).

Decydujący wpływ na wyniki miał w tym okresie handel łososiami – przywóz ryb świeżych oraz wywóz ryb wędzonych i filetowanych, który zwiększył się odpowiednio o 50 i 40%. Jeszcze wyższe było tempo wzrostu wartości obrotów, gdyż łososi należą do niewielu gatunków ryb, których ceny w 2010 r. rosły. Aprecjacja złotego względem innych walut w porównaniu z okresem sprzed roku, spowodowała, że ceny w imporcie głównych gatunków spadły o ok. 20%. W porównaniu z okresem styczeń-kwiecień roku poprzedniego zwiększył się także eksport dorszy (o 16%), przy ponownym spadku sprzedaży śledzi (o 7%). Mimo spadku cen nadal ograniczono import m.in. makreli (o 20%) i mintajów (o 9%). Na poziomie roku poprzedniego utrzymuje się przywóz śledzi, a wyraźnie rośnie import morskich (o 27%), pstrągów (o 12%) i pang (o 9%).

Spadek cen ryb importowanych dosyć wolno przekłada się na ceny ryb w kraju. Niższe ceny zauważalne są na poziomie producenta i zbytu, ale w detalu nadal rosną, choć ich dynamika jest dużo niższa niż przed rokiem. Wartość wskaźnika zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego obniżyła się w kwietniu br., w stosunku do grudnia 2009 r. o 1,3%. W zbycie znacznie potaniały mintaje i morskiczki, w mniejszym stopniu filety ze śledzi, a wzrosły ceny pstrągów. W obrocie detalicznym ryby i przetwory rybne były w maju br. droższe niż grudniu ub.r. średnio o 1,0%. Niższa była skala wzrostu produktów niskoprzetworzonych (wzrost o 0,7%), przy wyższej dynamice wzrostu cen artykułów o wyższej wartości dodanej – przetworów i konserw (o 1,4%). W maju br. konsumenci mniej płacili niż w końcu u.br. m.in. za mrożone filety z pang, mintajów i morskiczek (o 1,7-2,4%) oraz za wędzone makrele (o 1,5%), natomiast najbardziej spośród badanych przez GUS produktów zdrożały świeże filety z dorszy (o 3,8%) oraz rolmopsy w zalewie, śledzie w śmietanie, śledzie w sosie pomidorowym, szproty w oleju oraz świeże i wędzone pstrągi (o 2,0-2,5%). Mimo względnej stabilizacji cen ryb, pogorszeniu uległy relacje między nimi, a głównym konkurentem jakim jest mięso (zwłaszcza wieprzowe).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	płaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 III	22 656	1 352	1 394	785	143	26 330	13 159	962
IV	16 390	2 814	1 527	200	553	21 484	7 715	680
V	6 562	2 753	1 002	322	295	10 935	1 750	283
VI	2 467	2 168	850	465	245	6 195	1 055	28
VII	400	1 945	161	1 133	290	3 928	2 619	22
VIII	13	2 860	174	881	405	4 333	2 855	13
IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 483	1 666	715	1 198	47	8 109	17 181	802
II	7 301	2 225	947	1 828	62	12 363	27 752	1 251
III	12 340	1 182	1 185	1 136	28	15 871	16 834	688
IV	11 982	1 791	1 225	423	277	15 698	5 171	684
V	12 967	1 054	1 296	323	87	15 727	2 666	291
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{V\ 2010}{V\ 2009}$	197,6	38,3	129,3	100,3	29,5	143,8	152,3	102,8
$\frac{I-V\ 2010}{I-V\ 2009}$	78,0	89,8	85,1	121,5	46,4	81,5	134,0	90,5

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2009 III	899	5 139	7 495	15 368	9 314	1 148	779	28 901
IV	709	4 169	5 886	11 383	6 104	733	727	22 147
V	812	2 643	5 263	10 261	5 230	1 176	707	18 979
VI	594	2 730	5 643	10 824	5 903	951	618	19 791
VII	456	1 895	5 140	9 185	5 353	533	434	16 640
VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 519	5 597	1 140	860	22 534
II	957	3 701	7 804	13 765	7 761	1 016	787	26 277
III	1 422	3 883	9 264	15 821	8 752	1 025	1 012	30 390
IV	768	3 369	6 127	11 282	5 644	811	885	21 546
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{IV\ 2010}{IV\ 2009}$	108,3	80,8	104,1	99,1	92,5	110,6	121,7	97,3
$\frac{I-IV\ 2010}{I-IV\ 2009}$	130,3	92,0	117,8	98,1	91,5	95,0	129,5	103,2

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^{ab}					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009^c I-XII	317,4	90,2	45,7	31,1	78,7	413,0	177,7	81,2	35,3	88,6
2009 ^c III	35,9	7,7	5,7	1,6	5,5	37,4	14,4	7,8	3,8	8,8
IV	33,6	7,0	3,9	2,7	7,4	25,2	10,0	5,8	2,6	4,3
V	28,2	6,4	3,6	2,7	8,9	27,6	9,7	5,4	1,8	8,5
VI	22,8	6,6	4,2	1,1	7,2	24,2	10,0	5,3	2,3	3,8
VII	24,2	6,6	3,1	2,4	8,5	26,4	10,8	4,7	2,3	5,8
VIII	14,6	6,3	3,1	1,6	2,4	27,3	11,6	5,2	2,9	5,4
IX	21,6	8,1	3,6	3,0	4,8	37,5	16,1	8,2	3,5	6,9
X	23,8	8,0	4,2	3,7	5,8	39,8	19,5	6,5	3,0	8,6
XI	30,8	8,6	4,3	4,3	7,1	50,6	24,3	8,4	3,7	11,2
XII	29,7	8,9	2,9	2,8	7,8	43,9	19,9	7,0	3,3	11,1
2010 ^c I	16,6 ^d	7,4 ^d	3,8 ^d	2,5 ^d	0,8 ^d	35,8	15,7	5,9	3,2	8,7
II	19,4 ^d	8,0 ^d	4,5 ^d	2,6 ^d	1,5 ^d	40,0	15,9	6,7	3,5	11,3
III	23,0 ^d	9,2 ^d	5,9 ^d	3,8 ^d	2,0 ^d	43,3	19,7	7,2	3,5	9,2
IV	15,8 ^d	6,9 ^d	3,8 ^d	2,3 ^d	1,0 ^d	28,8	11,7	4,4	2,5	8,2
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2010</u> IV 2009	x	x	x	x	x	114,3	117,0	75,9	96,2	190,7
<u>I-IV 2010</u> I-IV 2009	x	x	x	x	x	108,9	113,3	79,1	101,6	136,5

^a różnica w danych o eksporcie z numerów poprzednich wynika z doszacowania w latach 2008-2009 części wyników eksportu burtowego, które nie zostały dotychczas uwzględniony przez GUS, ^b wraz z eksportem z burt statków, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009^a I-XII	4,02	3,73	5,03	4,65	4,42	6,88	-	9,20	14,72	10,45
2009 ^a III	4,51	4,12	5,29	4,99	4,73	8,64	-	11,25	16,07	11,89
IV	4,35	3,81	5,27	4,65	3,99	8,33	-	11,23	15,97	10,58
V	4,23	3,75	5,14	4,40	4,31	8,00	-	9,63	16,21	10,32
VI	3,85	3,55	5,51	4,41	4,38	8,10	-	8,41	16,71	10,53
VII	4,53	3,68	5,26	5,10	-	8,51	-	8,85	16,26	10,48
VIII	4,23	3,70	5,15	3,53	4,26	6,24	-	8,21	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,96	4,52	6,37	-	8,20	12,96	9,23
X	3,72	3,70	5,07	4,38	4,44	5,49	-	7,96	13,92	9,20
XI	3,89	3,79	4,30	4,11	4,25	5,48	-	7,85	13,81	9,29
XII	3,76	3,46	3,74	3,74	4,31	5,43	-	7,85	13,90	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,22	3,82	3,93	6,60	6,29	8,13	15,76	9,57
II	3,36	3,38	4,08	3,86	4,21	5,96	5,53	7,93	16,24	8,99
III	3,57	3,35	4,15	4,08	3,98	5,76	5,95	8,10	16,66	9,05
IV	3,35	3,22	3,83	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,35	8,51
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2010</u> IV 2009	77,0	84,5	72,7	84,1	97,5	75,3	x	71,9	127,4	80,4
<u>I-IV 2010</u> I-IV 2009	83,4	86,8	77,0	79,6	89,6	75,8	x	71,7	114,9	75,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 ^a I-XII	8,63	16,18	18,55	20,91	41,14	37,23	45,83	11,34	0,51
2009 ^a II	8,60	17,73	16,19	25,59	44,16	40,23	48,15	15,60	0,55
III	10,27	17,58	17,02	22,65	43,85	41,61	49,28	11,36	0,50
IV	8,65	17,51	17,60	29,75	43,63	36,85	46,50	10,34	0,46
V	8,80	15,89	17,05	30,80	40,44	38,58	47,99	-	0,37
VI	9,44	15,94	16,10	20,17	45,50	38,99	51,28	11,03	0,33
VII	8,73	15,16	14,31	17,77	43,87	37,94	49,88	10,35	-
VIII	8,50	14,27	19,20	21,66	45,92	35,95	44,06	13,02	-
IX	8,36	15,55	15,35	22,63	42,22	35,74	47,88	10,05	-
X	8,01	14,79	15,54	18,62	42,29	36,25	44,33	9,70	0,57
XI	8,26	15,63	17,80	21,60	37,59	35,55	39,97	17,41	0,58
XII	7,63	18,16	21,96	18,80	40,09	32,30	41,16	11,06	0,59
2010 ^a I	7,74	16,95	21,99	17,18	44,53	34,95	47,14	-	bd
II	7,59	17,04	19,99	19,18	44,33	34,77	43,92	-	bd
III	7,72	15,17	16,74	18,00	40,98	33,56	49,69	9,48	bd
IV	6,87	16,46	17,48	19,31	42,73	33,49	49,38	-	bd
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IV 2010</u> <u>IV 2009</u>	79,4	94,0	99,3	64,9	97,9	90,9	106,2	x	x
<u>I-IV 2010</u> <u>I-IV 2009</u>	83,3	93,6	98,3	81,4	104,7	87,3	101,3	79,3	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2007 I-XII	8,82	-	9,57	59%	9,82	72%	8,22	65%	5,60	66%	6,77	65%
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I	8,81	-	9,63	58%	10,39	67%	7,91	57%	6,10	69%	7,16	67%
II	9,08	-	9,70	58%	10,99	69%	8,28	57%	6,28	71%	7,41	69%
III	9,09	-	9,99	59%	11,04	67%	8,34	56%	6,37	71%	7,50	69%
IV	9,28	-	10,33	60%	11,06	65%	8,61	56%	6,40	71%	7,60	70%
V	9,36	-	10,44	60%	10,97	64%	8,76	57%	6,46	72%	7,67	70%
VI	9,66	-	10,61	61%	10,97	64%	8,69	57%	6,51	72%	7,72	70%
VII	9,48	-	10,31	59%	10,68	62%	8,64	56%	6,60	73%	7,85	71%
VIII	9,36	-	10,42	60%	10,66	61%	8,64	55%	6,59	72%	7,91	71%
IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	bd	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2010</u> <u>V 2009</u>	101,2	x	102,4	x	91,7	x	76,0	x	98,1	x	93,6	x
<u>I-V 2010</u> <u>I-V 2009</u>	99,7	x	104,7	x	93,2	x	82,5	x	101,0	x	97,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łośoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2009 I	15,41	12,87	13,91	18,27	64,60	9,49	13,74	15,94	17,68	23,41	10,70	12,71
II	15,89	12,95	14,43	18,31	64,70	9,57	14,11	16,03	17,76	23,65	10,74	12,86
III	16,51	13,04	14,89	18,57	64,70	9,69	14,46	16,13	17,96	23,82	10,90	13,07
IV	16,92	13,15	15,28	18,96	64,40	9,83	14,66	16,26	18,12	24,06	10,92	13,09
V	17,12	13,44	15,28	18,99	64,70	9,88	14,74	16,58	18,32	24,47	10,95	-
VI	17,26	13,36	15,37	19,13	65,80	9,88	14,78	16,84	18,60	24,94	11,05	-
VII	17,32	13,37	15,55	19,28	67,20	9,92	14,89	17,00	18,88	25,29	11,09	-
VIII	17,35	13,41	15,62	19,37	68,10	9,98	14,92	17,19	19,20	25,18	11,10	-
IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	19,28	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	19,48	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	19,84	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2010</u> V 2009	99,6	94,9	100,6	111,5	110,2	103,8	99,5	109,7	111,8	106,5	101,7	x
<u>I-V 2010</u> I-V 2009	105,1	98,6	105,0	113,2	110,7	105,6	102,9	111,5	112,6	109,0	102,8	102,2

Źródło: Dane GUS.

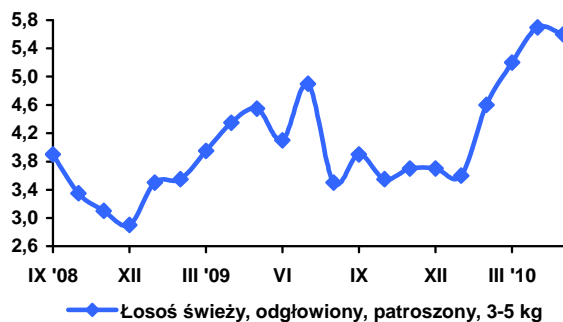
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2006	5,03	2,40	0,76	0,51	0,59	0,77
2007	5,32	2,52	0,77	0,53	0,59	0,91
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2009</u> 2008	98,6	90,5	97,5	108,6	101,8	109,7

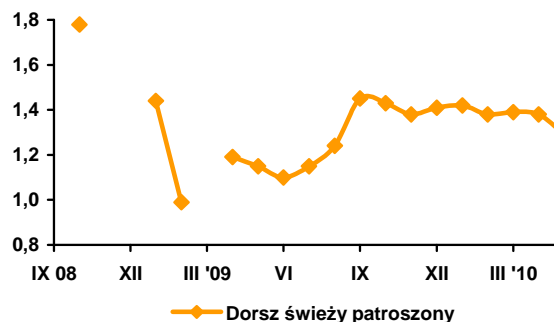
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

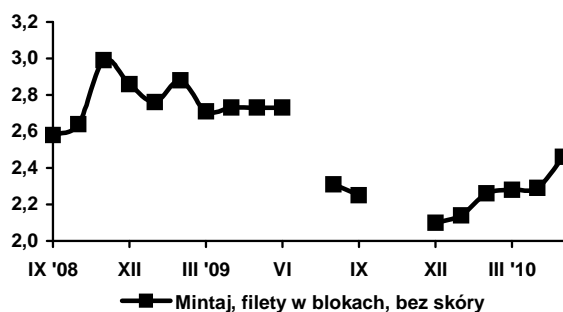
Rys. 1. Cena łososia w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

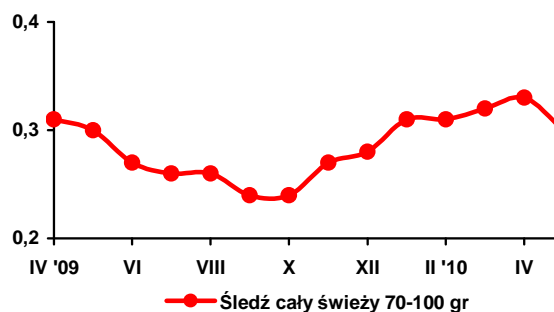
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

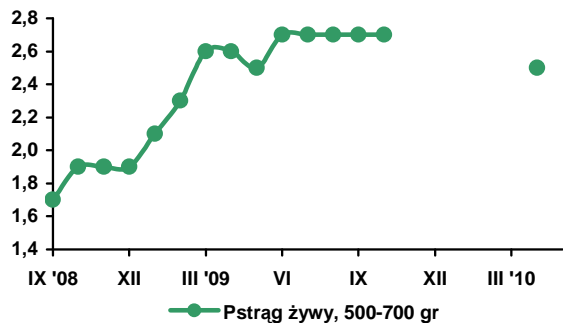
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

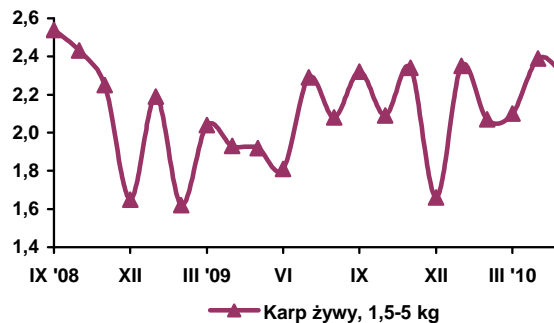
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

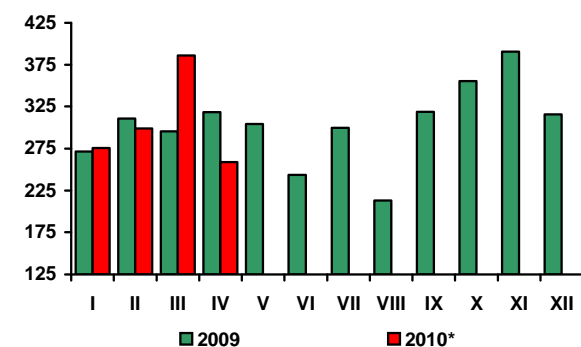
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

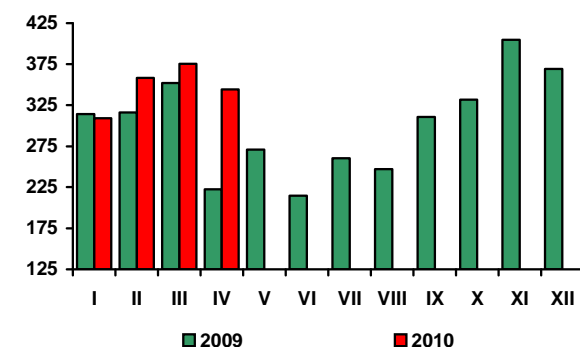
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W maju 2010 r., w porównaniu z kwietniem br., ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7%, tj. w takim samym stopniu jak miesiąc wcześniej. Wzrost cen żywności był wyższy niż towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (0,3%). Zdecydowała o tym istotna zwyżka cen owoców (o 12,9%). Wzrosły ceny serów dojrzewających i jogurtów (po 0,5%), warzyw, mleka spożywczego i masła (po 0,4%) oraz pieczywa i mięsa wołowego (po 0,2%). Minimalnie zwiększyły się ceny ryb, twarogów, margaryn i olejów (po 0,1%). Zmalały natomiast ceny tłuszczów wieprzowych surowych i topionych (o 1,2%), jaj (o 1,1%), cukru (o 1%), ryżu (o 0,9%) oraz mięsa wieprzowego (o 0,5%) i drobiowego (o 0,2%). W grupie owoców wzrosły głównie ceny cytrusów (o 4,3%) i jabłek (o 2,7%). Zmiany cen poszczególnych warzyw były różnokierunkowe. Istotnie podrożały m.in.: ziemniaki (o 39,5%), kapusta świeża (o 16,9%) oraz świeża marchew (o 10,7%) i cebula (o 5,3%). Ceny większości pozostałych warzyw świeżych (sałaty, pomidorów, ogórków i kalafiorów) uległy redukcji, o czym zdecydowały czynniki sezonowe.

W maju 2010 r., w stosunku do maja 2009 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 0,6%, w tym żywności 0,5% i był mniejszy od stopy inflacji (2,2%). Bardziej niż żywność podrożała większość pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym m.in. towary i usługi związane z transportem (o 8,1%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 16,9% oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 7,0%), towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 3,4%), ochroną zdrowia (o 3,0%) i edukacją (o 2,5%).

W maju br. droższe niż przed rokiem były przede wszystkim warzywa (średnio o 7,2%), głównie za sprawą wysokiego wzrostu cen większości warzyw świeżych (o 11,1%), w tym zwłaszcza cebuli (o 46,0%), kapusty (o 33,8%) i sałaty (o 25,8%). Za jaja w maju br. konsumenci musieli zapłacić o 5,4% więcej, a za tłuszcze o 4,4% więcej niż przed rokiem. O wroście cen tłuszczów zdecydowała istotna zwyżka cen masła (o 13,6%), pociągająca za sobą wzrost cen margaryn (o 2,9%), przy obniżce cen olejów (o 3,7%) i tłuszczów wieprzowych (o 5,7%). W maju br. ceny ryb były o 3,4% wyższe a wyrobów cu-

kiernicznych i miodu o 3,3% wyższe niż rok wcześniej. Średnie ceny nabiału wzrosły o 1,3%, w tym serów dojrzewających o 4,0%. Wzrost cen pieczywa i produktów zbożowych w porównywanych okresach wyniósł 1,1%, w tym płatków 3,5%, wyrobów ciastkarskich 2,4%, makaronów 1,6%, a pieczywa 0,8%. Spadły ceny ryżu (o 6,2%) i mąki (o 6,0%). W maju br., w relacji do maja ub. roku istotnie obniżyły się ceny cukru (o 24,1%). Średnio o 2,8% niższe niż przed rokiem były ceny artykułów mięsnych, w tym mięsa wieprzowego o 7,7% a drobiowego o 6,4%. Wzrosły natomiast ceny wołowiny (o 4,1%) przy stabilizacji cen wędlin. W maju br. mniej niż rok wcześniej płacono za owoce (o 1,4%), w tym za jabłka i banany mniej o 14-15%.

W maju br. utrzymała się, obserwowana w poprzednim miesiącu, spadkowa tendencja popytu na żywność. Według GUS w maju br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była o 5,3% mniejsza niż przed rokiem (w kwietniu w relacji r/r jej spadek wyniósł 9,3%). W okresie styczeń-maj br. ukształtowała się ona na poziomie o 4,6% niższym niż w analogicznym okresie 2009 r. Zdecydowały o tym głównie warunki pogodowe (powódzie) oraz niska dynamika płac.

W UE-27 ceny żywności i napojów bezalkoholowych w maju br. były takie same jak rok wcześniej. Znaczący ich spadek odnotowano m.in. w Irlandii (o 6,3%), Finlandii (o 6,0%), na Węgrzech (o 2,8%) oraz na Łotwie (o 2,5%) i Litwie (o 2,3%), a wzrost – m.in. w Wielkiej Brytanii (o 1,8%), Belgii (o 1,2%) i w Niemczech (o 1,1%). W Niemczech łączne ceny świeżych produktów spożywczych wzrosły o 3,1%, w tym masła o ok. 60%, artykułów mleczarskich i warzyw o 14-15%, owoców o 5,7%, a jaj o 4,4%. Spadły natomiast ceny margaryn i olejów (o 8,6%), serów (o 8,4%), świeżego mięsa wieprzowego (o 4,9%) i drobiu (o 3,1%).

Można przypuszczać, że w najbliższych miesiącach krajowe ceny żywności zmaleją. Sprzyjać temu będzie spodziewany wzrost podaży produktów roślinnych, mleka i mięsa wieprzowego, przy dalszej redukcji popytu wewnętrznego, co potwierdzają czerwcowe wyniki badań koniunktury konsumenckiej (prowadzonych przez GUS i NBP).

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2010 r.

Wyszczególnienie	V 2010			I-V 2010 I-V 2009=100
	IV 2010=100	V 2009=100	XII 2009=100	
O G Ó Ł E M	100,3	102,2	101,9	102,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	100,6	102,9	101,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	107,0	102,6	107,3
Odzież i obuwie	99,8	95,9	97,1	95,5
Mieszkanie	100,1	102,9	102,0	103,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	103,4	102,4	103,6
w tym nośniki energii	100,0	103,3	102,4	103,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	101,3	100,6	101,7
Zdrowie	100,3	103,0	101,6	102,9
Transport	101,0	108,1	104,9	108,9
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,4	116,9	109,6	117,2
Łączność	100,0	98,5	100,0	98,7
Rekreacja i kultura	100,1	99,4	100,5	100,4
Edukacja	100,1	102,5	100,5	102,6
Restauracje i hotele	100,2	103,2	101,2	103,7
Inne towary i usługi	100,2	102,3	100,8	102,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2010 r.

Wyszczególnienie	V 2010			I-V 2010 I-V 2009=100
	IV 2010=100	V 2009=100	XII 2009=100	
Żywność (bez napojów)	100,7	100,5	103,2	101,5
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	101,1	100,4	101,4
Pieczywo	100,2	100,8	100,2	100,9
Ryż	99,1	93,8	97,5	96,8
Makarony	100,0	101,6	100,8	101,9
Mięso i przetwory	99,8	97,2	98,7	99,9
Mięso wieprzowe	99,5	92,3	95,4	96,5
Mięso wołowe	100,2	104,1	10,8	107,1
Drób	99,8	93,6	103,4	93,9
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	99,9	98,5	102,7
Ryby	100,1	103,4	101,0	105,8
Mleko, sery i jaja	100,1	101,9	101,0	102,1
Artykuły mleczarskie	100,3	101,3	100,8	100,7
Mleko	100,4	100,5	100,4	100,2
Sery twarogowe	100,1	100,7	101,0	100,3
Sery dojrzewające i topione	100,5	104,0	101,8	103,2
Jaja	98,9	105,4	101,9	111,1
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,1	104,4	97,6	105,1
Masło	100,4	113,6	96,1	114,7
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,2	94,3	95,6	98,9
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	102,9	99,4	102,0
Oleje roślinne	100,1	96,3	98,7	96,7
Owoce	112,9	98,6	119,3	98,6
Jabłka	102,7	85,6	114,0	101,7
Owoce cytrusowe	104,3	100,2	107,4	101,8
Banany	98,7	85,1	107,2	82,4
Warzywa	100,4	107,2	124,6	105,5
Ziemniaki	139,5	102,2	174,2	105,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,8	94,9	98,6	98,0
Cukier	99,0	75,9	91,4	84,7
Napoje bezalkoholowe	99,9	102,1	100,0	103,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7							
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1							
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8							
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1							
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1							
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1							
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9							
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4							
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8							
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3							
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6							
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1							
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2							
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4							
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9							
Tuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4							
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6							
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2							
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9							
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2							
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8							

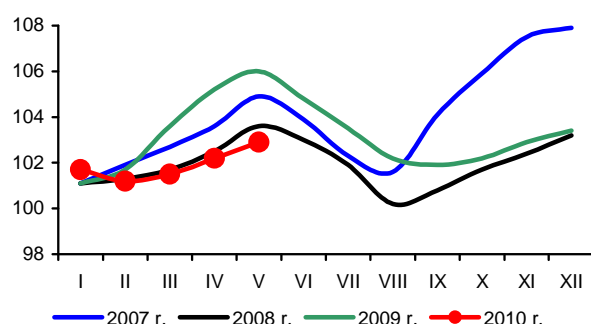
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

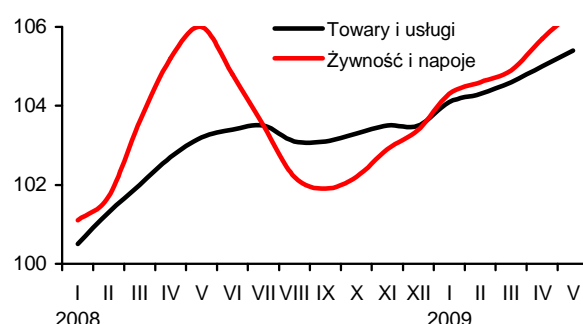
Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b	4,41	4,36	4,35	4,30	4,27							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87							
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73							
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93							
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37							
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70							
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94							
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82							
Ślonina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55							
Jabłka – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21							

Źródło: Dane GUS

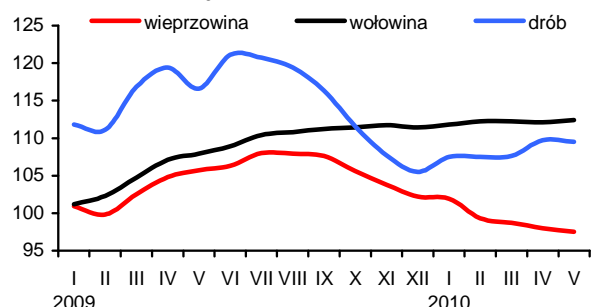
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

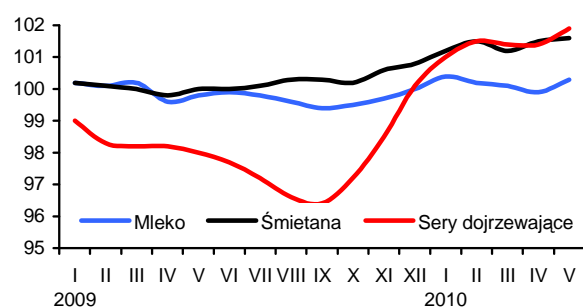
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

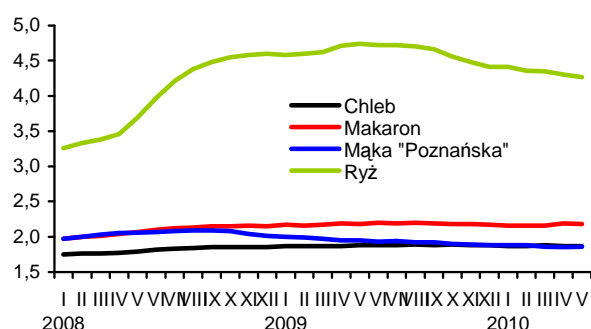
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

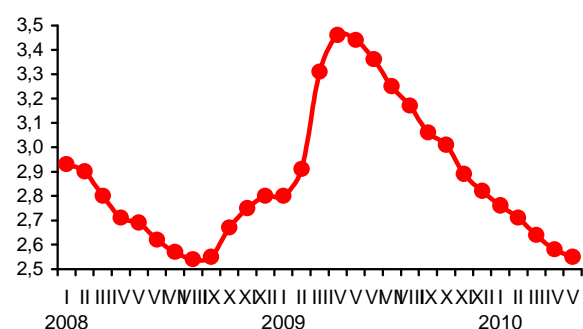
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

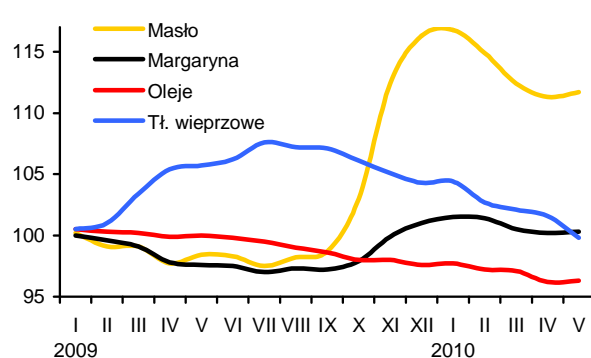
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

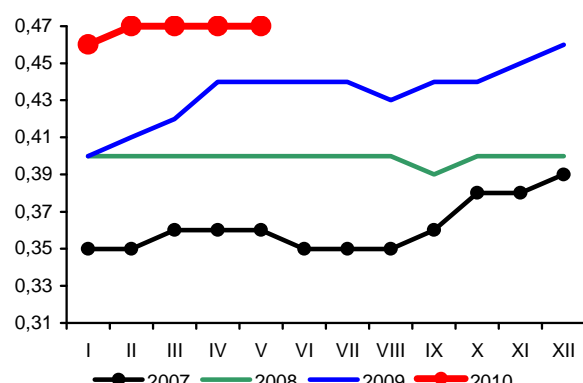
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W maju 2010 r. wzrosły średnie ceny większości środków produkcji dla rolnictwa. Spośród pięciu analizowanych grup asortymentowych potaniały jedynie nawozy mineralne, a najwyższe podwyżki wystąpiły na rynku bezpośrednich nośników energii.

W pierwszych miesiącach 2010 r. kontynuowane były obniżki cen nawozów mineralnych rozpoczęte w pierwszych miesiącach 2009 r. W maju nawozy mineralne potaniały średnio o 1,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim, w tym najbardziej polifoska o 3,3%. Podrożał natomiast nawóz trójskładnikowy (o 5,0%).

Od początku roku nawozy mineralne potaniały o 5,5%, w tym superfosfat prosty o 13,8%, sól potasowa o 12,8%, a superfosfat potrójny o 11,2%. W tym okresie podrożały nawozy azotowe, w tym saletra amonowa o 3,6%, a mocznik o 2,6%.

Nadal niekorzystne pozostają relacje cen NPK do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć w maju 2010 r. równowartość ze sprzedaży 7,4 kg pszenicy, o 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 1,4 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym w maju 2010 r. był fosforan amonu (równowartość 6,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (10,6 kg pszenicy).

Na światowych rynkach¹ ceny nawozów mineralnych od początku roku do maju wzrosły o 2,5%. Najbardziej podrożał superfosfat potrójny² (o 52,5%) oraz fosforan amonu³ (o 27,8%). Wzrost cen nawozów fosforowych na światowych rynkach jest konsekwencją blisko 40% podwyżki cen fosforatów⁴. Od początku roku potaniała natomiast sól potasowa⁵ (o 21,1%) oraz mocznik⁶.

Drożeją środki ochrony roślin. Wprawdzie dynamika wzrostu ich cen w maju nieznacznie wyhamowała, ale średnie ceny wzrosły o 0,4%. W maju najbardziej podrożało Karate Zeon (o 2,2%), potaniał natomiast Granstar (o 0,9%). Od początku roku pestycydy podrożały średnio o 1,9%, w tym najbardziej Dursban oraz Karate Zeon (o 4,5%), a Roundup potaniał o 3,8%. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 2,9%, w tym najbardziej Dithane (o 15,8%). Potaniał natomiast popularny wśród rolników preparat chwastobójczy Roundup (o 11,5%), który jeszcze na początku 2008 r. drożał o kilkanaście procent miesięcznie.

¹ Na podstawie danych Banku Światowego

² Notowania fob Tunis

³ Notowania fob US Gulf

⁴ Notowania fas Casablanca

⁵ Notowania fob Vancouver

⁶ Notowania fob Yuzhnyy

Drożejące paliwa ropopochodne powodują podwyżki średnich cen na rynku nośników energii. W maju bezpośrednie nośniki podrożały średnio o 1,2%, w tym najbardziej paliwa ropopochodne: olej napędowy o 5,0%, opałowy o 3,9%, a benzyna o 2,6%.

Od początku roku średnie ceny zostały podwyższone o 4,4%. Najbardziej podrożał olej napędowy (o 16,1%), olej opałowy (o 12,4%) oraz benzyna (o 9,8%). Obniżone zostały natomiast ceny węgla (o 2,0%). W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii wzrosły średnio o 8,3%, w tym najbardziej gazu propan butan LPG (o 28,7%), oleju napędowego (o 23,2%) oraz oleju opałowego (o 21,3%). Potaniał natomiast koks opałowy (o 9,1%). Rosnące ceny paliw ropopochodnych są następstwem ruchów cen na światowych rynkach ropy naftowej przy dużych wahaniami kursów walutowych.

Na światowych rynkach energii i paliw¹ drożeje gaz ziemny, tanieje natomiast ropa naftowa. Gaz ziemny podrożał w maju o 2,3%, a ropa Brent potaniała o 10,3%. Od początku roku znaczący podrożał węgiel kamienny (o 22,1%), cena ropy Brent wzrosła zaledwie o 2,1%, a obniżono ceny gazu ziemnego (o 10,3%). Przy czym średnie ceny gazu ziemnego w Europie zostały w tym czasie zmniejszone o 4,7%, a w Stanach Zjednoczonych o 22,2%.

Drugi miesiąc z kolei drożeją materiały budowlane. Tym samym trwający od połowy 2007 r. trend obniżek cen został zahamowany. W maju 2010 r. ceny wzrosły średnio o 0,9%, głównie za sprawą drożejących materiałów ze stali. Stal płaska podrożała w tym okresie o 4,2%, a dwuteowniki grube o 3,1%. Od początku roku ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 1,0%, w tym stal płaska o 8,0%, a dwuteowniki grube o 4,3%. Mimo ostatnich podwyżek średnie ceny materiałów budowlanych są o 2,4% niższe w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego.

Rosną ceny stali na świecie. W kwietniu światowe ceny stali¹ wzrosły w porównaniu z miesiącem poprzednim o 5,6%, a od początku roku już o 20,5%. Powodem podwyżek są kurczące się zapasy stali na światowych rynkach, przy równoczesnym wzroście zapotrzebowania na ten surowiec. Tanieje natomiast miedź. W maju jej ceny zostały obniżone o 11,7%, natomiast od początku roku o 2,1%.

Od początku roku stopniowo drożeją maszyny rolnicze. W maju średni wzrost ich cen wyniósł 0,3%. Od początku roku maszyny rolnicze podrożały o 1,4%, w tym najbardziej dożarki rurociągowo (o 9,0%) oraz kombajny zbożowe (o 4,6%). Potaniały natomiast agregaty uprawowe (o 3,3%) oraz kultywatory (o 2,6%). Z powodu wzrostu cen stali na światowych rynkach w najbliższych miesiącach przewiduje się umiarkowany wzrost cen maszyn rolniczych w Polsce.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2009	XII 2009	V 2010	V 2010 IV 2010	V 2010 XII 2009	V 2010 V 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	114,76	90,00	92,00	100,0	102,2	80,2	6,96	8,72
Saletra amonowa 34%N	„	126,32	98,80	102,36	100,1	103,6	81,0	6,72	7,99
Mocznik 46%N	„	152,08	122,32	125,52	99,1	102,6	82,5	6,09	7,24
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	130,32	110,36	95,16	98,9	86,2	73,0	10,62	12,62
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	237,20	191,76	170,28	98,8	88,8	71,8	9,50	11,29
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	260,00	182,00	172,76	97,8	94,9	66,4	6,02	7,16
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	223,28	196,72	171,60	99,2	87,2	76,9	6,38	7,59
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	239,72	182,04	167,20	96,7	91,8	69,7	6,66	7,92
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	194,88	175,28	161,24	105,0	92,0	82,7	7,20	8,55
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	78,36	73,52	78,75	100,9	107,1	100,5	2,93	3,48

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2009	XII 2009	V 2010	V 2010 IV 2010	V 2010 XII 2009	V 2010 V 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	91,07	91,12	93,98	100,5	103,1	103,2	19,91	24,93
Dursban 480 EC	1 l	46,45	47,63	49,76	101,1	104,5	107,1	11,10	13,20
Karate Zeon O50 CS	100 ml	23,03	23,09	24,14	102,2	104,5	104,8	5,39	6,40
Decis 2,5 EC	250 ml	28,19	28,32	29,3	100,8	103,5	103,9	6,54	7,77
Dithane M-45	1 kg	30,26	33,76	35,05	100,5	103,8	115,8	7,82	9,30
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,12	45,64	46,62	100,0	102,1	103,3	10,40	12,37
Bravo	1 l	49,73	51,14	52,13	100,4	101,9	104,8	11,63	13,83
Miedzian 50 EC	1,5 l	53,99	54,14	54,34	100,0	100,4	100,6	12,12	14,41
Roundup	1 l	47,63	43,84	42,17	100,0	96,2	88,5	9,41	11,19
Granstar	8 g	21,07	21,16	20,94	99,1	99,0	99,4	4,67	5,55
Fusilade Forte	1 l	117,41	118,59	118,83	100,3	100,2	101,2	26,51	31,52
Chwastox extra	1 l	15,78	15,97	16,31	100,0	102,1	103,4	3,64	4,33
Kerb 50 WP	1 kg	167,85	167,95	173,03	100,5	103,0	103,1	38,61	45,90
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,97	28,58	29,16	100,4	102,0	100,7	6,51	7,73

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2009	XII 2009	V 2010	V 2010 IV 2010	V 2010 XII 2009	V 2010 V 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	675,68	696,63	682,67	99,9	98,0	101,0	144,60	181,08
Koks opałowy	t	1040,54	947,28	945,36	101,8	99,8	90,9	210,92	250,76
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,11	4,29	4,71	102,6	109,8	114,6	1,05	1,25
Olej napędowy	1 l	3,58	3,80	4,41	105,0	116,1	123,2	0,98	1,17
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,39	2,58	2,9	103,9	112,4	121,3	0,65	0,77
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,67	2,06	2,15	99,1	104,4	128,7	0,48	0,57
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,19	33,20	33,13	100,1	99,8	99,8	7,39	8,79
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,13	13,14	13,4	100,6	102,0	102,1	2,99	3,55
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,15	12,54	12,48	99,6	99,5	102,7	2,78	3,31
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,68	10,72	10,81	100,2	100,8	101,2	2,41	2,87
Energia elektryczna	10 kWh	5,63	5,63	5,94	100,0	105,5	105,5	1,33	1,58

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2009	XII 2009	V 2010	V 2010 IV 2010	V 2010 XII 2009	V 2010 V 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	24,02	23,04	22,96	100,1	99,7	95,6	4,86	6,09
Wapno	1 t	494,58	488,07	487,54	100,0	99,9	98,6	108,78	129,32
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	127,48	119,55	123,62	103,0	103,4	97,0	27,58	32,79
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3294,20	3003,45	3243,56	104,2	108,0	98,5	723,69	860,36
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,04	11,73	11,76	101,6	100,3	97,7	2,62	3,12
Dwuteownik gruby	1 t	3655,75	3249,21	3390,11	103,1	104,3	92,7	756,38	899,23
Blacha dachowa	1 m ²	30,07	28,94	28,11	100,5	97,1	93,5	6,27	7,46
Tynk „Atlas”	25 kg	48,68	48,16	48,52	100,7	100,7	99,7	10,83	12,87
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,34	1,26	1,24	100,0	98,4	92,5	0,28	0,33
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	703,12	695,05	684,57	99,9	98,5	97,4	152,74	181,58
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	588,63	581,95	577,86	100,6	99,3	98,2	128,93	153,28
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,64	27,47	27,85	100,0	101,4	100,8	6,21	7,39
Okno drewniane szklane	1 szt.	1498,29	1517,19	1513,32	99,4	99,7	101,0	337,64	401,41
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1351,75	1353,99	1401,54	100,1	103,5	103,7	312,70	371,76

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

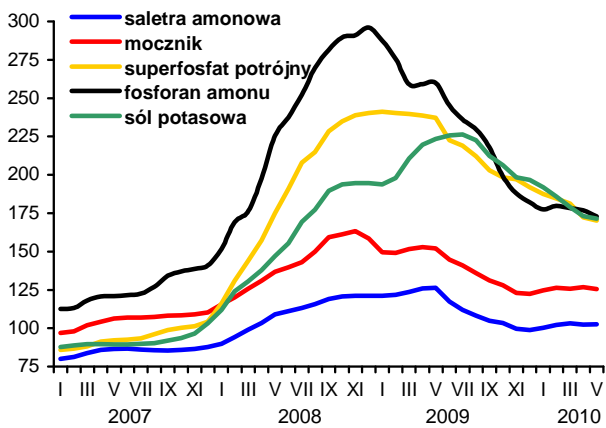
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2009	XII 2009	V 2010	V 2010 IV 2010	V 2010 XII 2009	V 2010 V 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	325689,81	331564,95	346674,79	100,0	104,6	106,4	734,32	919,56
Kombajn do ziemniaków	63173,48	64864,11	65187,59	100,7	100,5	103,2	145,44	172,91
Samochód dostawczy „Iveco”	103585,53	103645,83	107352,95	99,5	103,6	103,6	239,52	284,76
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	35734,3	36243,08	37638,27	100,7	103,8	105,3	83,98	99,84
Siewnik zbożowy 25 redlic	16515,85	16621,12	16691,13	100,0	100,4	101,1	37,24	44,27
Ciągnik „Ursus” 3512	77721,31	77766,56	77909,90	100,1	100,2	100,2	173,83	206,66
Ciągnik 90 kW	165178,51	159138,47	165527,15	101,5	104,0	100,2	369,32	439,06
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	29277,55	30384,34	31132,99	100,6	102,5	106,3	69,46	82,58
Kopaczka elewatorowa	12140,73	12292,85	12503,89	101,1	101,7	103,0	27,90	33,17
Agregat uprawowy do siewnika	14422,56	13971,10	14445,68	100,1	103,4	100,2	32,23	38,32
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5903,51	5941,67	5965,59	99,7	100,4	101,1	13,31	15,82
Glebogryzarka „Freza 1,6”	4956,92	4963,53	4993,38	99,9	100,6	100,7	11,14	13,25
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	38732,04	39094,73	39443,62	100,1	100,9	101,8	88,00	104,62
Opryskiwacz 400 l	3613,7	3743,50	3751,11	100,1	100,2	103,8	8,37	9,95
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5486,87	5509,93	5328,82	97,4	96,7	97,1	11,89	14,13
Rozsiewacz nawozów	1750,67	1739,46	1698,42	100,2	97,6	97,0	3,79	4,51
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	10845,7	11078,72	11052,12	98,7	99,8	101,9	24,66	29,32
Pług 4 skibowy	9729,95	9741,91	9691,61	100,2	99,5	99,6	21,62	25,71
Kultywator 2,1-2,8 m	1974,15	2050,22	1996,56	98,9	97,4	101,1	4,45	5,30
Dojarka 2 konwie ^a	8320	8159,30	8364,30	100,3	102,5	100,5	18,66	82,77
Dojarka z rurociągiem ^a	37549,70	37571,57	40935,33	107,4	109,0	109,0	91,33	405,06
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17377,72	17650,31	17955,03	99,6	101,7	103,3	40,06	177,67

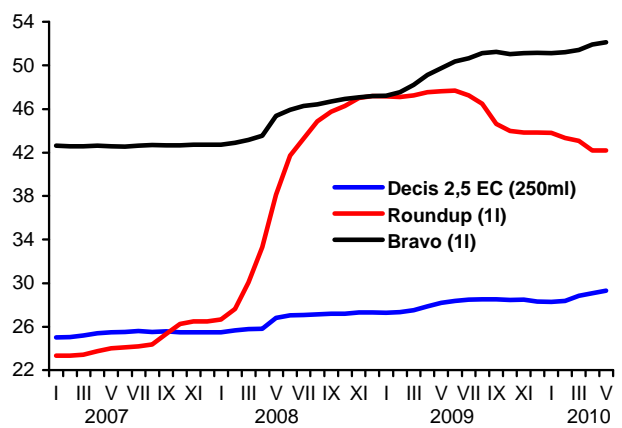
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

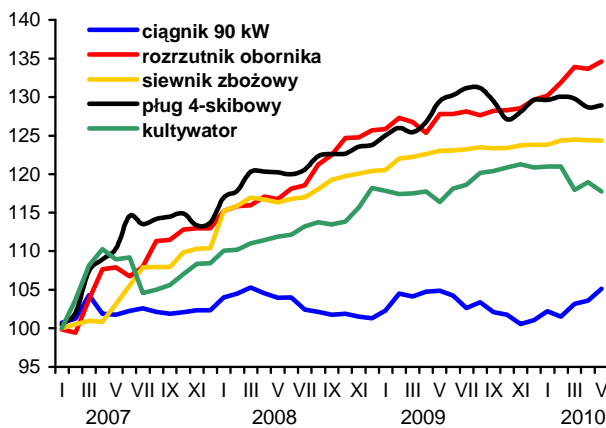
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

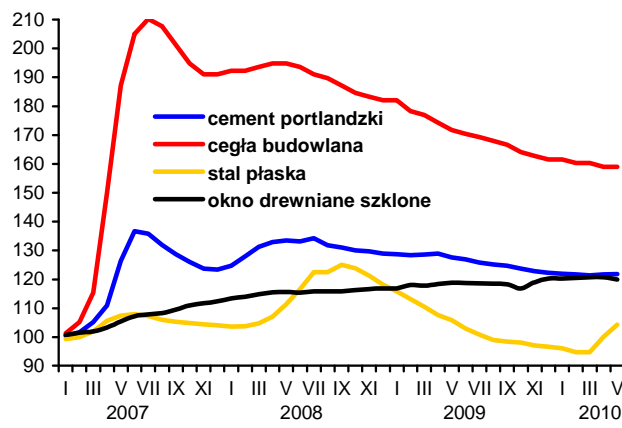
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

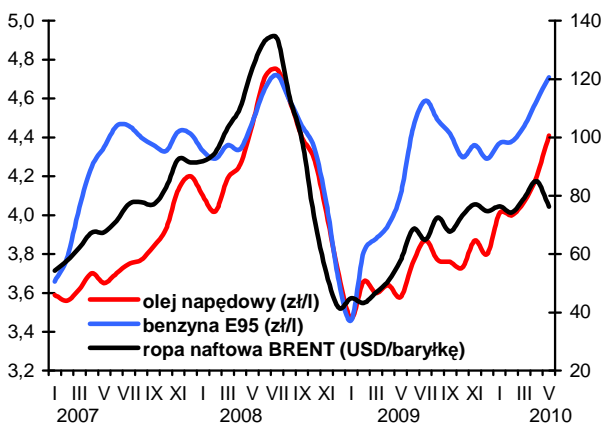
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

